

Hodnocení koncepce

**podle přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb.
ve znění pozdějších předpisů**

**STRATEGIE ROZVOJE
CYKLOTURISTIKY
A CYKLODOPRAVY V KRAJI
VYSOČINA
NA OBDOBÍ 2014 - 2020**

Červenec 2014

**EIA SERVIS s.r.o.
České Budějovice**

HODNOCENÍ KONCEPCE

STRATEGIE ROZVOJE CYKLOTURISTIKY A CYKLODOPRAVY V KRAJI VYSOČINA NA OBDOBÍ 2014 - 2020

podle přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

Objednatel: Kraj Vysočina
Žižkova 57
587 33 Jihlava

Zpracovatelé: EIA SERVIS s.r.o.
U Malše 20
370 01 České Budějovice

WELL Consulting s.r.o.
Úvoz 497/52
602 00 Brno

Hlavní řešitelé:

RNDr. Vojtěch Vyhnálek CSc., EIA SERVIS s.r.o.
(držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, osvědčení č. j. 2721/4692/OEP/92/93 ze dne 11.2.1993, prodloužení autorizace č.j. 45099/ENV/06 ze dne 29.6.2006, č.j. 108951/ENV/10 ze dne 25.1.2011)

Mgr. Pavla Dušková, EIA SERVIS s.r.o.
(držitelka osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví dle §19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, č.j. 34758-OVZ-32.0-8.9.08 ze dne 19.12.2008, prodloužení osvědčení č.j. 47601-OVZ-32.0-22.5.13 ze dne 19.12.2013)

RNDr. Lenka Šikulová, WELL Consulting s.r.o.
(držitelka autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, udělené Ministerstvem životního prostředí ČR rozhodnutím č. j. 45617/ENV/11-1572/630/11)

Spolupráce:

Ing. Alexandra Čurnová, EIA SERVIS s.r.o.
Mgr. Alexandra Příbylová, EIA SERVIS s.r.o.
Mgr. Radomír Mužík, EIA SERVIS s.r.o.

Červenec 2014

OBSAH

Obsah.....	3
Úvod.....	5
1. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím	6
1.1. Obsah koncepce	6
1.2. Vazby k národním a regionálním koncepčním dokumentům.....	11
2. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce	23
2.1. Vymezení dotčeného území	23
2.2. Informace o jednotlivých složkách životního prostředí v dotčeném území	23
2.2.1. Ovzduší.....	23
2.2.2. Voda	24
2.2.3. Půda	26
2.2.4. Horninové prostředí	27
2.2.5. Příroda a krajina.....	27
2.2.6. Kulturní a historické hodnoty území.....	28
2.3. Pravděpodobný vývoj životního prostředí v dotčeném území bez provedení koncepce	29
3. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy	30
4. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů)	31
5. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení	37
6. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí	39
6.1.1. Hodnocení SWOT analýzy	39
6.1.2. Hodnocení prioritních os a opatření.....	42
6.1.3. Hodnocení navržených aktivit	43
6.1.4. Hodnocení navržených konkrétních záměrů.....	45
6.2. Vlivy koncepce na jednotlivé složky životního prostředí	48
6.2.1. Vlivy na ovzduší a klima.....	48
6.2.2. Vlivy na povrchové a podzemní vody	48
6.2.3. Vlivy na půdu	48
6.2.4. Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje	49
6.2.5. Vlivy na faunu, flóru a ekosystémy	49
6.2.6. Vlivy na krajinu, ÚSES a chráněná území.....	50
6.2.7. Vlivy na soustavu NATURA 2000.....	51
6.2.8. Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky.....	51
6.3. Hodnocení koncepce z hlediska sekundárních, synergických a kumulativních vlivů .	52
6.4. Hodnocení koncepce z hlediska rozsahu a doby působení vlivů na životní prostředí	54
6.5. Přeshraniční vlivy koncepce	55
6.6. Celkové hodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí.....	55
7. Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce.....	56
8. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů	

(např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how)	59
8.1. Varianty	59
8.2. Popis posuzování	60
8.2.1. Popis vlivů a orientační odhad jejich rozsahu, významnosti a charakteru	61
8.2.2. Zapojení veřejnosti do procesu hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí ..	61
8.3. Problémy při shromažďování požadovaných údajů	62
9. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí ..	63
10. Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce	64
11. Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu	65
12. Vlivy koncepce na veřejné zdraví	66
13. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů	69
14. Souhrnné vypořádání vyjádření obdržovaných ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví	74
14.1. Vypořádání požadavků uvedených v Závěru zjišťovacího řízení	76
14.2. Vypořádání připomínek z došlých vyjádření	79
14.2.1. Vyjádření města Chotěboř	79
14.2.2. Vyjádření města Nové Město na Moravě	79
14.2.3. Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru zvláštní územní ochrany přírody a krajiny	80
14.2.4. Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru odpadů	80
14.2.5. Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru ochrany vod	80
14.2.6. Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru ochrany ovzduší	80
14.2.7. Vyjádření České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu Havlíčkův Brod	80
14.2.8. Vyjádření Krajské hygienické stanice Kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě ..	81
14.2.9. Vyjádření Obvodního báňského úřadu pro území krajů Libereckého a Vysočina	81
14.2.10. Vyjádření Správy chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy	81
14.2.11. Vyjádření Krajského úřadu Kraje Vysočina, Odboru životního prostředí a zemědělství	81
14.2.12. Vyjádření Městského úřadu Havlíčkův Brod, Odboru životního prostředí	82
15. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci	83

Seznam příloh:

1. Posouzení vlivů koncepce na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí ve smyslu ustanovení §45h a §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
2. Hodnocení aktivit na životní prostředí a veřejné zdraví
3. Hodnocení záměrů cyklostezek na životní prostředí a veřejné zdraví
4. Vyhodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů prioritních os a opatření
5. Vyhodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů na jednotlivé složky životního prostředí
6. Vyhodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů stávajících a navržených záměrů na jednotlivé složky životního prostředí
7. Vyjádření došlá v rámci zjišťovacího řízení
8. Závěr zjišťovacího řízení

ÚVOD

Předmětem předkládaného hodnocení vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (hodnocení SEA) je koncepce *Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020* (zkráceně *Cyklostrategie*). *Cyklostrategie* je vyhodnocena dle Přílohy č. 9 k zákonu č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů a dle metodického pokynu Ministerstva životního prostředí (MŽP) *Metodika posuzování vlivů regionálních rozvojových koncepcí na životní prostředí* (Věstník MŽP 8/2004). Předmětem hodnocení je verze z června 2014

Oznámení koncepce bylo předáno příslušnému úřadu (MŽP) v dubnu 2014, zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 30.4.2014 zveřejněním informace o oznámení koncepce na úřední desce Kraje Vysočina. Příslušný úřad (MŽP) ukončil zjišťovací řízení závěrem č.j. 38400/ENV/14 ze dne 3.6.2014 (Příloha č.8). Hodnocení SEA respektuje závěr zjišťovacího řízení. Podmínky uvedené v závěru zjišťovacího řízení a doručená vyjádření k oznámení jsou vypořádána v kapitole 14. *Souhrnné vypořádání vyjádření obdržných ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví*

V předkládaném hodnocení SEA jsou vyhodnoceny vlivy *Cyklostrategie* Kraje Vysočina na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000.

1. OBSAH A CÍLE KONCEPCE, JEJÍ VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM

1.1. Obsah koncepce

„Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklodopravy v Kraji Vysočina“ je střednědobým koncepčním dokumentem, jehož hlavním cílem je analyzovat stav a potřeby cyklodopravy a cykloturistiky na území Kraje Vysočina a navrhnout opatření, která povedou ke zlepšení a dalšímu posilování pozice cyklistiky.

První část materiálu se věnuje základním tezím vztahujícím se k cyklodopravě a cykloturistice v obecné rovině (definování základních pojmů, jejich obecné přínosy a problémy, právní úprava, ukotvení v institucionálním systému apod.). Tato část tak vytváří základní představu o řešené problematice a vymezuje oblasti, kterými se materiál zabývá.

Druhá část se věnuje analýze současného stavu obou integrálních součástí cyklistiky na úrovni Kraje Vysočina. Analyzovány jsou jak cyklotrasy, tak stav a záměry v oblasti rozvoje cyklostezek. Pozornost je zde rovněž věnována oblasti řízení a financování rozvoje cyklistické dopravy. V závěru kapitoly jsou definovány hlavní zjištěné problémové oblasti včetně jejich promítnutí do SWOT analýzy.

Poslední, návrhová část materiálu pak shrnuje navrhovaná opatření a aktivity, které by ve střednědobém časovém horizontu měly přispět ke zlepšení pozice cyklodopravy a cykloturistiky v Kraji Vysočina. Jedná se jak o návrh plánovaných cyklostezek, tak je součástí strategie vznik dotačních titulů, které budou podporovat výstavbu cyklistické infrastruktury a měkké aktivity pro rozvoj cyklistiky. Tyto záměry mohou být umístěny na celém území Kraje Vysočina.

Materiál je koncipován z regionálního pohledu, současně však v přiměřené míře zohledňuje dílčí potřeby jednotlivých měst a obcí či mikroregionů na území Kraje Vysočina. Dokument tedy nemůže postihnout všechny existující či zamýšlené skutečnosti existující v této oblasti. Jeho ambicí je naopak upozornit zejména na důležitá témata, kterými je potřeba se v nadcházejícím programovém období prioritně zabývat.

Strategie se dělí na analytickou a návrhovou část.

Analytická část kromě charakterizace cyklistické dopravy (legislativní rámec, vztah ke koncepčním materiálům kraje, EU ČR) obsahuje analýzu cyklodopravy v Kraji Vysočina. Výstupem této části je definice problémových oblastí a SWOT analýza problematiky cyklodopravy v kraji.

Analytická část – osnova

- Obecná charakteristika cyklistické dopravy

- Právní a legislativní úprava cyklistiky
- Charakteristika a definování současných trendů a potřeb cyklistiky
- Stručná charakteristika z pohledu cyklodopravy jako nedílné součásti dopravního systému
- Stručná charakteristika z pohledu cykloturistiky jako nedílné součásti rekreace a cestovního ruchu
- Vymezení cyklistiky ve strategických a koncepčních materiálech (na evropské, národní, krajské úrovni)
- Systém fungování a řízení cyklistiky na jednotlivých úrovních
- Stávající národní a nadnárodní projekty v cyklistice
- Analýza cyklistiky v Kraji Vysočina do roku 2013
- Charakteristika území Kraje Vysočina z pohledu využití pro cyklistiku
- Postavení Kraje Vysočina z pohledu cykloturistiky
- Postavení Kraje Vysočina z pohledu cyklodopravy
- Přehled cyklotras na území kraje
- Bezpečnost cyklistické dopravy
- Doprovodná infrastruktura a služby
- Vývoj a aktuální stav řízení cyklistiky a zapojení se orgánů, organizací a dalších subjektů působících v oblasti cyklistiky v Kraji Vysočina a jejich vzájemná spolupráce
- Cyklostezky v Kraji Vysočina
- Záměry na budování a modernizaci cyklostezek a na značení/přeznačení cyklistických tras
- Intermodalita
- Financování rozvoje cyklistické dopravy v regionu
- Definování problémových oblastí
- Síť cyklotras a cyklostezek a její další rozvoj
- Cyklodoprava ve městech
- Doplnková infrastruktura a služby pro cyklistickou dopravu
- Marketing cyklistické dopravy a její využití pro rozvoj cestovního ruchu a cykloturistiky
- Posilování spolupráce a rozvoj partnerství pro cyklistickou dopravu
- Finanční potřeby dalšího rozvoje cyklistické dopravy v regionu
- Legislativní vývoj a související oblasti
- SWOT analýza

Návrhová část vychází z analytické části a stanovuje následující priority, opatření a aktivity/záměry:

Priorita A: Rozvoj cykloturistiky jako nedílné součásti rekreace, sportu a cestovního ruchu

Opatření A.1 Rozvoj sítě cyklotras a cyklostezek s primárně rekreačním využitím

Aktivity a záměry:

- Rozvoj a udržení páteřní sítě cyklotras na území Kraje Vysočina
- Zlepšení koordinace v oblasti značení cyklistických tras v území

- Projektová příprava a budování samostatných cyklostezek s primárním využitím pro rekreaci / cestovní ruch
- Zajištění optimalizace sítě cyklotras na území kraje
- Vytipování a vyznačení nových cyklotras včetně propojení se sousedními regiony a propojení na Rakousko (viz přehled záměrů)
- Průběžné provádění údržby značených cyklotras a provádění optimalizace značení na úrovni obcí a mikroregionů, a to v návaznosti na dílčí potřeby jednotlivých částí kraje
- Podpora rozvoje využití cyklostezek pro in-line bruslení (v úsecích, kde to je to parametricky a z hlediska bezpečnosti možné)
- Využití opuštěných drážních těles či vleček pro potřeby přípravy a následné výstavby cyklostezek
- Rozvoj dalších forem cyklistiky – terénní cyklistika, MTB, závodní cyklistika apod. (např. podpora značení a údržby tras pro horská kola, singletraily atd.)
- Využití projektů protipovodňové ochrany pro realizaci opatření pro cyklisty, pozemkových úprav, lesních a polních cest pro případné vedení cyklistů krajinou.
- Ve spolupráci se sousedními regiony projednání problematiky napojení sítě regionálních tras na trasy EuroVelo (propojení na trasy EuroVelo č. 4 a č. 13), které lemují území Kraje Vysočina.

Opatření A.2: Zvyšování atraktivity, propagace a ekonomického významu cykloturistiky

Aktivity a záměry:

- Propojování cykloturistiky s další nabídkou cestovního ruchu a rozvoj produktů / balíčků cestovního ruchu s využitím napojení na cykloturistiku
- Proznačení zajímavých (mnohdy již v současnosti využívaných) lesních a polních cest za účelem cyklistických tras a okruhů
- Podpora využití vybraných tras i v zimním období (např. pro běžecké lyžování, popř. hipoturistika apod.)
- Podpora propagace cykloturistické nabídky kraje a jednotlivých částí regionu
- Podpora stávajících i nových cykloturistických akcí a aktivní snaha o „přivedení“ dalších akcí podporujících cyklistickou dopravu do regionu.
- Podpora spolupráce Kraje Vysočina, měst a obcí na národních projektech (Česko jede a další)

Opatření A.3 Rozvoj doprovodných služeb a infrastruktury pro cykloturistiku

Aktivity a záměry:

- Podpora rozvoje existujících i nových vazeb cykloturistiky na ostatní formy dopravy a doprovodné služby pro cyklisty
- Podpora zlepšování kvality služeb vázaných na cykloturistiku
- Další rozvoj propagace sítě cyklotras a cyklistických akcí (tvorba map včetně map na internetu a aplikací do mobilních telefonů ad.).
- Rozvoj doplňkového mobiliáře a vybavenosti cyklostezek a cyklotras

Priorita B: Rozvoj cyklodopravy jako integrální součásti dopravní obsluhy v území

Opatření B.1 Rozvoj infrastruktury pro cyklodopravu

Aktivity a záměry:

- Podpora výstavby samostatných cyklostezek či smíšených stezek pro cyklisty a pěší
- Ve vhodných případech a lokalitách podpora výstavby, úprav a značení „nízkonákladových stezek pro cyklisty“
- Projektová příprava výstavby samostatných cyklostezek / stezek se smíšeným využitím
- Úpravy značení cyklotras na úrovni měst a obcí ve smyslu jejich vazby na plánovaný rozvoj mezinárodních a dálkových cyklotras procházejících územím Kraje Vysočina
- Podpora opatření pro zvyšování bezpečnosti pohybu cyklistů a pěších (zejména v intravilánech sídel při křížení s frekventovanými silničními tahy, které často vedou centrálními částmi měst nebo při souběhu vedení cyklotras s těmito komunikacemi).
- Zahrnutí opatření pro posilování významu a bezpečnosti cyklodopravy do plánů rozvoje a rekonstrukcí silnic II. a III. třídy a v rámci sítí místních komunikací (především na úrovni větších sídel regionu)

Opatření B.2 Intermodalita

Aktivity a záměry:

- Provozování služeb hromadné dopravy s možnostmi pro cyklisty
- Budování a rozvoj záchytných B&R a P&R parkovišť při nástupech na cyklistické stezky a podpora rozvoje dopravních terminálů a jejich funkcí pro cyklisty
- Podpora rozvoje služeb podporujících využití kola jako dopravního prostředku
- Podpora rozvoje případných linek cyklobusů (v závislosti na poptávce, ročním období apod.).

Opatření B.3 Osvěta a informovanost

Aktivity a záměry:

- Podpora dopravní výchovy a osvěty (zejména na úrovni ZŠ i dalších stupňů)
- Pravidelný monitoring a hodnocení cyklistické dopravy a využití těchto výsledků
- Iniciace a podpora konání konferencí, seminářů, odborných setkání k tématu rozvoje cyklodopravy a cykloturistiky na území Kraje Vysočina a zajištění účasti zástupců kraje na těchto akcích v jiných regionech a zahraničí
- Využití zahraničních zkušeností a příkladů dobré praxe pro další rozvoj cyklistiky v podmínkách Kraje Vysočina
- Podpora zapojování měst a obcí do kampaní na podporu cyklistické dopravy (např. Do práce na kole apod.)

Priorita C: Řízení a koordinace rozvoje cyklo dopravy a cykloturistiky

Opatření C.1 Koordinace cyklo dopravy a cykloturistiky na regionální úrovni

Aktivity a záměry:

- Zřízení a udržení pozice krajského cyklokoordinátora
- Zřízení stálé pracovní skupiny při Kraji Vysočina
- Podpora zapojování měst v Kraji Vysočina do Asociace měst pro cyklisty – podpora rozvoje cyklo dopravy
- Podpora aktivního prosazování námětů legislativních změn zaměřených na podporu cyklistické dopravy
- Podpora zapojení se do národních projektů Česko jede a dalších
- Vedení databáze záměrů v oblasti výstavby cyklistické infrastruktury na regionální úrovni

Opatření C.2 Financování rozvoje cyklo dopravy a cykloturistiky

Aktivity a záměry:

- Vznik dotačního titulu na přímou podporu výstavby cyklistické infrastruktury (cyklostezek, popř. alternativních opatření na podporu cyklo dopravy i cykloturistiky – cyklopruhy apod.) - viz obdobný program v Jihomoravském kraji s alokací cca 11 mil. Kč i dalších krajích ČR (doporučená alokace 5-10 mil. Kč ročně)
- Vznik dotačního titulu zaměřeného na podporu přípravy budování cyklistické infrastruktury (podpora přípravy projektové dokumentace a souvisejících opatření směřujících k výstavbě cyklostezek), doporučená alokace min. 0,5 - 1 mil. Kč ročně
- Vznik dotačního titulu na podporu měkkých aktivit pro rozvoj cyklistiky - pořádání cykloakcí, značení tematických tras a okruhů, podpora tvorby propagačních materiálů na místní a mikroregionální úrovni, tvorba webových stránek a aplikací apod. (doporučená alokace min. 0,5 mil. Kč ročně)
- Uchování grantového programu na podporu výstavby nových nebo rekonstrukci stávajících dětských dopravních hřišť (doporučená alokace min. 1 mil. Kč ročně)
- Efektivní využívání dalších dostupných zdrojů pro financování rozvoje cyklo dopravy a cykloturistiky (SF EU, SFDI, nadační fondy ad.)

Opatření C.3 Zajištění jednotné prezentace Kraje Vysočina v oblasti cyklistiky

Aktivity a záměry:

- Zpracování krajského pasportu cyklistických tras jako podkladu pro údržbu a další rozvoj systému cyklotras na území regionu (kompletní zmapování vedení jednotlivých cyklotras v terénu, zmapování problémových míst, značení a osazení mobiliářem) – v návaznosti na pasport zefektivnit systém správcovství a údržby sítě cyklotras na území regionu
- V rámci pasportu zmapování náročnosti jednotlivých tras - klasifikace cyklotras a cyklostezek dle náročnosti a jejich následná prezentace na portálu
- Udržení a aktualizace krajské sítě cyklotras a cyklostezek v rámci GIS databází
- Vytvoření krajského cykloportálu – informačně-mapového portálu cyklistické dopravy (s propojením na on-line plánovač tras a výhledově i dalšími funkcemi)

včetně integrace informací ze stávajících portálů - tipy na cyklo-výlety, přehledy cyklotras a cyklostezek atd.

- Zajištění aktualizace a správy portálu a případného provazování na existující či vznikající další obdobné weby
- Identifikace a následné rozpracování vhodných témat pro jednotný krajský koncept prezentace „Vysočiny cykloturistické“ a rozvoj prezentace dílčích oblastí v rámci kraje (např. téma památky UNESCO, cestování po malých pivovarech nebo vrších na Vysočině, putování za historickým dědictvím a další témata).
- Zajištění prezentace Kraje Vysočina a jednotlivých mikroregionů na veletrzích a výstavách zaměřených na cykloturistiku / cyklo dopravy nebo nabídku cestovního ruchu

Vlastní koncepce je zpracovávána externě dodavatelsky (KP projekt s.r.o., Riegrova 1756/51, 370 01 Č. Budějovice).

Cyklostrategie Kraje Vysočina obsahuje 5 přílohových částí:

Příloha č. 1: Přehled cyklotras na území kraje

Příloha č. 2: Přehled návrhů změn nebo doplnění cyklotras

Příloha č. 3: Přehled zjištěných stávajících cyklostezek na území kraje

Příloha č. 4: Přehled zjištěných návrhů cyklostezek na území kraje

Příloha č. 5: Přehled tematických cyklotras na území kraje

1.2. Vazby k národním a regionálním koncepčním dokumentům

Dokument *Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina* má vztah ke koncepcím dopravním, koncepcím cestovního ruchu a samozřejmě koncepcím z oblasti životního prostředí. Koncepce, kterých by se mohla navržená Strategie dotýkat, jsou uvedeny v následujícím přehledu.

Národní úroveň

- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR
- Státní politika životního prostředí ČR
- Aktualizace Strategie udržitelného rozvoje ČR
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR
- Aktualizace státního programu ochrany přírody a krajiny ČR
- Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí

Regionální úroveň

- Zásady územního rozvoje Kraje Vysočina
- Aktualizace ÚAP Kraje Vysočina
- územní plány dotčených měst a obcí
- Program rozvoje Kraje Vysočina
- Strategie Kraje Vysočina 2020

- Aktualizace programu ke zlepšení kvality ovzduší Kraje Vysočina
- Strategie ochrany krajinného ráze Kraje Vysočina
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro Kraj Vysočina
- Zdravý Kraj Vysočina, Program Zdraví 21 pro Kraj Vysočina
- Strategie rozvoje cestovního ruchu v Kraji Vysočina
- Koncepce památkové péče v Kraji Vysočina
- Plán péče o CHKO Železné hory
- Plán péče o CHKO Žďárské vrchy
- Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina
- Plán oblasti povodí Dolní Vltavy
- Plán oblasti povodí Horní Vltavy
- Plán oblasti povodí Dyje
- Plán oblasti povodí Horního a Středního Labe

Jednotlivé oborově zaměřené regionální koncepce vycházejí a respektují principy a priority obsažené v národních dokumentech a mezinárodních úmluvách platných pro Českou republiku, proto byl v rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí kladen důraz na vyhodnocení vztahu k regionálním dokumentům. Z národních dokumentů byla věnována pozornost Strategii ochrany biologické rozmanitosti, Aktualizaci Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Státní politice životního prostředí ČR, Strategii udržitelného rozvoje a Národní strategii ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020.

Vztah k jednotlivým koncepčním materiálům byl proveden na základě vyhodnocení provázanosti cílů jednotlivých materiálů. Hodnocení bylo provedeno pomocí následující stupnice:

v souladu	+
v rozporu	-
není možno určit	?
není řešeno v rámci Cyklostrategie, neutrální vliv	0

V případě potřeby je hodnocení opatřeno komentářem.

Vazby na národní dokumenty

Vazba na Aktualizaci Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR

Státní program ochrany přírody a krajiny ČR byl přijat usnesením vlády č. 415/1998 dne 17. června 1998. Jeho aktualizaci zpracovalo Ministerstvo životního prostředí v r. 2009. Smyslem Státního programu ochrany přírody a krajiny je přijmout a uskutečňovat takový systém pravidel a opatření, který ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu přispěje k zásadnímu zlepšení stavu přírody a krajiny. V rámci aktualizace bylo provedeno jak zhodnocení stavu jednotlivých částí přírody a krajiny, tak vyhodnocení naplňování Státního programu ochrany přírody a krajiny z r. 1998. Dále byly zohledněny nové strategické dokumenty jak na státní tak evropské úrovni. Na základě veškerých znalostí byly definovány nové cíle a opatření k jednotlivým částem ochrany přírody a krajiny. Cyklostrategie Kraje Vysočina byla hodnocena ve vztahu k cílům jednotlivých oblastí ochrany přírody a krajiny.

Tabulka č. 1: Vyhodnocení vztahu k cílům aktualizovaného Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR

Oblast	Cíle	Hodnocení	Komentář
Krajina	1. Udržet a zvyšovat ekologickou stabilitu krajiny – s mozaikou vzájemně propojených biologicky funkčních prvků a částí, schopných odolávat vnějším negativním vlivům včetně změn klimatu	0/-	Realizace nových cyklostezek nepřispívá ke zvyšování ekologické stability území.
	2. Udržet a zvyšovat přírodní a estetické hodnoty krajiny	0/-	Realizace nových cyklostezek nepřispívá ke zvyšování estetické hodnoty krajiny.
	3. Zajistit udržitelné využívání krajiny jako celku především omezením zástavby krajiny, zachováním její prostupnosti a omezením další fragmentace s přednostním využitím ploch v sídelních útvarech, případně ve vazbě na ně.	0/-	Realizace nových cyklostezek představuje nový antropogenní prvek v krajině.
	4. Zajistit odpovídající péči o optimalizovanou soustavu ZCHÚ a vymezený ÚSES jako o nezastupitelný základ přírodní infrastruktury krajiny, zajišťující zachování biologické rozmanitosti a fungování přírodních, pro život lidí nezbytných procesů.	0	
Lesní ekosystém	Zvýšit druhovou rozmanitost lesních porostů směrem k přirozené druhové skladbě, zvýšit strukturální rozrůzněnost lesa a podíl přirozené obnovy druhové a geneticky vhodných porostů a posílit mimoprodukční funkce lesních ekosystémů.	0	
Vodní a mokřadní ekosystémy	1. Obnovit přirozené hydro-ekologické funkce krajiny a posílit schopnosti krajiny odolávat a přizpůsobovat se očekávaným klimatickým změnám	0	
	2. Zajistit udržitelné využívání vodního bohatství jako celku ve vazbě na dosažení dobrého ekologického stavu vod podle Směrnice 60/2000/ES	0	
	3. Zachovávat a zvýšit biologickou rozmanitost vodních a mokřadních ekosystémů obnovením volné prostupnosti vodního prostředí a omezením jeho další fragmentace	0	
Horské ekosystémy	1. Dosažení udržitelného využívání horských ekosystémů, které by zaručilo zachování a biologické rozmanitosti.	0	
	2. Rozvoj ekologicky přijatelných forem cestovního ruchu v horských	0	

	územích respektujících krajinný ráz a přírodní hodnoty území.		
	3. Zpomalení nebo zastavení úbytku biologických a kulturně historických fenoménů horské krajiny, a to zejména v souvislosti s nepřiměřeně vysokou antropogenní zátěží.	0	
Agroekosystémy, půda	1. Zabezpečení ochrany půdy jako nezastupitelného a neobnovitelného přírodního zdroje, s uplatněním principů udržitelného rozvoje a s ohledem na ostatní složky životního prostředí, omezení negativního trendu snižování rozlohy kvalitní zemědělské půdy, snížení negativního působení ohrožujících činitelů na půdu, které ohrožují poskytování ekosystémových služeb půdními ekosystémy (produkční a ekologické funkce půdy).	-	Nové aktivity navržené do volné krajiny představují nové zábery ZPF.
	2. Trvalé zvýšení různorodosti zemědělsky obhospodařovaných ploch a přilehlých pozemků, které jsou součástí zemědělsky využívané krajiny.	0	
Travné ekosystémy	Zachovat, případně obnovit druhově a morfologicky pestré travní porosty jako nedílnou součást zemědělského hospodaření v krajině	0	
Urbánní ekosystémy	Zajištění vyšší kvality života v sídlech zapojením přírodních nebo přírodě blízkých prvků do struktury sídel	0	
Chráněná území	1. Optimalizovat soustavu ZCHÚ z hlediska reprezentativního podchycení nejcennějších částí přírody a krajiny, vymezení a nastavení režimu ochrany	0	
	2. Zlepšit péči o chráněná území	0	
	3. Integrovat ZCHÚ do života regionů s důrazem na trvale udržitelné využívání, zejména v oblasti cestovního ruchu, a zlepšení životních podmínek místních obyvatel	+	Cyklodopravu lze považovat za formu měkké turistiky, přijatelnou i na úrovni velkoplošných ZCHÚ.
Druhy	Udržení dostatečně početných a tím i geneticky kvalitních populací původních planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, schopných dlouhodobé samostatné existence. Minimalizace rizik zavádění nových invazních nepůvodních druhů v ČR, omezení dalšího rozšiřování již přítomných invazních nepůvodních druhů a jejich regulace a odstraňování v	0	

	přírodně hodnotných územích, a to i s ohledem na probíhající a očekávané změny podnebí		
--	--	--	--

Vazba na Strategii ochrany biologické rozmanitosti

Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky byla schválena Vládou ČR v květnu 2005. Strategie představuje dokument, který nastiňuje možnosti dalšího postupu v ochraně biodiverzity. Strategie je zpracována podle vzoru a v souladu se strategií ES. Je zachováno členění jednotlivých kapitol na strategická témata (Ochrana biologické rozmanitosti in situ, Invazní druhy, Ochrana biologické rozmanitosti ex situ, Genetické banky, Udržitelné využívání, Přístup ke genetickým zdrojům a rozdělování přínosů z nich (ABS), Ekosystémový přístup jako hlavní princip v péči o ekosystémy, Identifikace a monitorování biodiverzity, Strategie výzkumu biodiverzity, Výměna informací, Výchova, vzdělávání a informování veřejnosti, Biodiverzita a ekonomika) a biodiverzitu v sektorových a složkových politikách (Zemědělsky obhospodařované ekosystémy, Lesní ekosystémy, Travinné ekosystémy, Vodní a mokřadní ekosystémy, Horské ekosystémy, Regionální politika a územní plánování, Doprava, Energetika, Cestovní ruch, Změna klimatu a biodiverzita, Mezinárodní spolupráce). V tabulce č. 2 je vyhodnocen soulad Cyklostrategie Kraje Vysočina s cíly Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR v oblasti *Doprava*. Priority Cyklostrategie Kraje Vysočina jsou v souladu s cíli stanovenými ve Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR. Cyklostrategie Kraje Vysočina přispívá k naplnění vytyčených cílů Strategie.

Tabulka č. 2: Vyhodnocení vztahu k hlavním cílům Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR v oblasti *doprava*

Cíle v oblasti doprava	Hodnocení	Komentář
Stanovit směry rozvoje dopravy a dělby přepravní práce ve prospěch šetrných druhů dopravy a s respektováním ekologické únosnosti území na principech udržitelného rozvoje	+	Cyklo doprava představuje ekologický způsob dopravy.
Maximálně šetřit zachovalá přírodní území při navrhování nových dopravních staveb, dostupnými prostředky předcházet nadměrné fragmentaci prostředí a usmrcování živočichů provozem. Budovat přechody a koridory pro pohyb zvířat přes komunikace.	0/-	Cyklostrategie obsahuje návrhy nových cyklostezek umístěných do volné krajiny. Cyklostezky se tak podílejí na fragmentaci krajiny, jejich negativní vliv však není tak velký jako u silničních komunikací, které jsou významnou bariérou pro pohyb zvířat.
Dostupnými opatřeními omezovat zavlékání nepůvodních druhů podél dopravních cest.	0	
Systematicky omezovat nepříznivé dopady dopravy na prostředí a omezovat rušivé vlivy provozu.	+	Především „Priorita B: Rozvoj cyklo dopravy jako integrální součásti dopravní obsluhy v území“ vytváří předpoklad pro snižování automobilové dopravy především ve městech.
Stavby sloužící plavbě na tocích realizovat pouze za předpokladu, že nebudou představovat vznik migračních bariér, ohrožení nebo zničení přírodních stanovišť a biotopů chráněných a ohrožených druhů. Postupně realizovat akční plán výstavby rybích přechodů na splavněných úsecích toků.	0	
Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy,	+	

včetně dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek.		
Postupně doplňovat zařízení pro zprůchodnění stávajících komunikací pro volně žijící živočichy.	0	

Vazba na Státní politiku životního prostředí ČR

Státní politika životního prostředí České republiky vymezuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v České republice do roku 2020. Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak k zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově. Státní politika životního prostředí je zaměřena na čtyři oblasti 1. Ochrana udržitelného využívání zdrojů, 2. Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší, 3. Ochrana přírody a krajiny a 4. Bezpečné prostředí. V tabulce č. 3 je vyhodnocen soulad Cyklostrategie Kraje Vysočina s dílčími cíli v jednotlivých tematických oblastech.

Tabulka č. 3: Vyhodnocení vztahu k dílčím cílům hlavních oblastí Státní politiky životního prostředí

Priorita	Cíle	Hodnocení	Komentář
1) Ochrana a udržitelné využívání zdrojů			
1.1 Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu	1.1.1 Zajištění realizace Programů monitoringu povrchových a podzemních vod pro vyhodnocení všech opatření prováděných podle Rámcové směrnice o vodní politice, jako základního nástroje pro vyhodnocení jejich efektivity	0	
	1.1.2 Dosažení alespoň dobrého ekologického stavu nebo potenciálu a dobrého chemického stavu útvarů povrchových vod, dosažení dobrého chemického a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod a zajištění ochrany vod v chráněných územích vymezených dle Rámcové směrnice o vodní politice	0	
1.2 Prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin	1.2.1 Snížit podíl skládkování na celkovém odstraňování odpadů	0	
	1.2.2 Zvyšování materiálového a energetického využití komunálních odpadů a odpadů podobných komunálním	0	
	1.2.3 Předcházet vzniku odpadů	0	
1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdního horninového prostředí	1.3.1 Omezovat trvalý zábor zemědělské půdy a podložních hornin	-	Realizace nových cyklostezek představují nové zábory ZPF.
	1.3.2 Snižovat ohrožení zemědělské a lesní půdy a hornin erozí	0	
	1.3.3 Omezovat a regulovat kontaminaci a ostatní degradaci půdy	0	

	a hornin způsobenou lidskou činností		
	1.3.4 Sanovat kontaminovaná místa, včetně starých ekologických zátěží a lokalit zatížených municí, náprava ekologických škod	0	
	1.3.5 Zahlazovat a předcházet následkům po hornické činnosti a těžbě nerostných surovin	0	
2) Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší			
2.1 Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny	2.1.1 Zvýšení schopnosti přizpůsobení se změnám klimatu	0	
	2.1.2 Snížení emisí skleníkových plynů v rámci EU ETS o 21 % a omezení nárůstu emisí mimo EU ETS na 9 % do roku 2020 oproti úrovni roku 2005	0	
2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší	2.2.1 Zlepšit kvalitu ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity, a zároveň udržet kvalitu v územích, kde imisní limity nejsou překračovány.	+	Strategie se věnuje podpoře cyklistické dopravy také jako běžného dopravního prostředku.
	2.2.2 Plnit národní emisní stropy platné od roku 2010 a snížit celkové emise oxidu siřičitého (SO ₂), oxidů dusíku (NO _x), těkavých organických látek (VOC), amoniaku (NH ₃) a jemných prachových částic (PM _{2,5}) do roku 2020 ve shodě se závazky ČR	+	Strategie se věnuje podpoře cyklistické dopravy také jako běžného dopravního prostředku. Tím lze předpokládat částečné snížení emisí z dopravy.
	2.2.3 Udržet emise těžkých kovů a persistentních organických látek pod úrovní roku 1990 a dále je snižovat.	0	
2.3 Efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie	2.3.1 Zajištění 13% podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie k roku 2020	0	
	2.3.2 Zajištění 10% podílu energie z obnovitelných zdrojů v dopravě k roku 2020 při současném snížení emisí NO _x , VOC a PM _{2,5} z dopravy	0	
	2.3.3 Zajištění závazku zvýšení energetické účinnosti do roku 2020 (pozn. pro EU jako celek se jedná o 20%)	0	
3) Ochrana přírody a krajiny			
3.1 Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny	3.1.1 Zvýšení ekologické stability krajiny	-	Realizace nových cyklostezek nepřispívá ke zvyšování ekologické stability území.
	3.1.2 Obnova vodního režimu krajiny	0	
	3.1.3 Omezení a zmírnění dopadů fragmentace krajiny	-	Realizace nových cyklostezek přispívá k fragmentaci krajiny, jejich negativní však není tak velký jako u silničních komunikací, které jsou významnou bariérou pro pohyb zvířat.

	3.1.4 Udržitelné a šetrné zemědělské a lesnické hospodaření	0	
3.2 Zachování přírodních a krajinných hodnot	3.2.1 Zajištění ochrany a péče o nejcennější části přírody a krajiny	0	
	3.2.2 Omezení úbytku původních druhů a přírodních stanovišť	0	
	3.2.3 Omezení negativního vlivu nepůvodních invazních druhů na biodiverzitu	0	
3.3 Zlepšení kvality prostředí v sídlech	3.3.1 Zlepšení systému zeleně v sídlech a jeho struktury	0	
	3.3.2 Posílení regenerace brownfields s pozitivním vlivem na kvalitu prostředí v sídlech	0	
	3.3.3 Zajistit šetrné hospodaření s vodou v sídelních útvarech	0	
4) Bezpečné prostředí			
4.1 Předcházení rizik	4.1.1 Předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, skalní řícení, eroze, silný vítr, emanace radonu a methanu)	0	
	4.1.2 Předcházení vzniku antropogenních rizik	0	
4.2 Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami	4.2.1 Prevence a zmírňování následků krizových situací na životní prostředí	0	

Vazba na Strategii udržitelného rozvoje ČR

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky zpracovala Rada vlády pro udržitelný rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a bylo schváleno Vládou České republiky usnesením ze dne 11.1.2010. Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR slouží jako dlouhodobý rámec pro politické rozhodování v kontextu mezinárodních závazků. Úlohou Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR je vytvořit konsensuální rámec pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru (sektorových politik či akčních programů) a být tak důležitým východiskem pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých resortů i pro meziresortní spolupráci a spolupráci se zájmovými skupinami. Na rozdíl od ostatních státních dokumentů se jedná o dlouhodobou strategii s horizontem roku 2030. Strategický rámec udržitelného rozvoje je rozdělen na 5 prioritních os: 1. Společnost, člověk a zdraví, 2. Ekonomika a inovace, 3. Rozvoj území, 4. Krajina, ekosystémy a biodiverzita a 5. Stabilní a bezpečná společnost. V tabulce č. 4 je vyhodnocen soulad Cyklostrategie Kraje Vysočina s cíli prioritní osy 4. Krajina, ekosystémy a biodiverzita. Lze konstatovat, že Cyklostrategie Kraje Vysočina není v rozporu s hlavními strategickými cíli Strategie udržitelného rozvoje ČR.

Tabulka č. 4: Vyhodnocení vztahu k dílčím cílům Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR v prioritní ose 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita

Priorita	Cíle	Hodnocení	Poznámky
4.1. Ochrana krajiny jako předpoklad pro ochranu druhové diverzity	Cíl 1: Udržet a zvýšit ekologickou stabilitu krajiny a podporovat její funkce, zejména udržitelným hospodařením v krajině	-	Realizace nových cyklostezek nepřispívá ke zvyšování ekologické stability území.
	Cíl 2: Chránit volnou krajinu	-	Některé z navržených cyklostezek jsou umístěny do volné krajiny
	Cíl 3: Zastavit pokles biologické rozmanitosti	0	
4.2. Odpovědné hospodaření v zemědělství a lesnictví	Cíl 1: Podporovat šetrné a přírodě blízké způsoby zemědělského hospodaření a rozvíjet jeho mimoprodukční funkce	0	
	Cíl 2: Zachovat a zlepšit biologickou rozmanitost v lesích podporou šetrných, přírodě blízkých způsobů hospodaření v lesích a posílením mimoprodukčních funkcí lesních ekosystémů	0	
4.3. Adaptace na změny klimatu	Cíl 1: Zajistit připravenost ke zvládnutí mimořádných událostí spojených se změnami klimatu	0	
	Cíl 2: Zajistit dostatečné množství a kvalitu povrchových a podzemních vod	0	
	Cíl 3: Zlepšit vodní režim krajiny	-	Navýšení zpevněných ploch díky realizaci nových cyklostezek se negativně odráží ve vodním režimu v krajině. Negativní vliv však není vzhledem k rozsahu cyklostezek významný.
	Cíl 4: Snižovat dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů na lesní a zemědělské ekosystémy	0	

Vazba na Národní strategii ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020

Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí vychází z programu Světové zdravotnické organizace (SZO). Účelem Národní strategie je především stabilizace systému prevence nemocí a ochrany a podpory zdraví a nastartování účinných a dlouhodobě udržitelných mechanismů ke zlepšení zdravotního stavu populace. V Národní strategii je definována vize, dva hlavní cíle a 4 prioritní oblasti ochrany veřejného zdraví. Dílčí cíle budou dopracovány v jednotlivých implementačních dokumentech. V následující tabulce je provedeno vyhodnocení souladu Cyklostrategie Kraje Vysočina s hlavními cíli a prioritními oblastmi.

Tabulka č. 5: Vyhodnocení vztahu k cílům programu Zdraví 2020

	Cíle	Hodnocení	Komentář
Hlavní cíl	Zlepšit zdravotní stav populace a snižovat výskyt nemocí a předčasných úmrtí, kterým lze předcházet	+	Podpora a rozvoj cyklistiky přispívá ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel.
Strategický cíl	1.Zlepšit zdraví obyvatel a snížit nerovnosti v oblasti zdraví	+	Podpora a rozvoj cyklistiky přispívá ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel.
	2.Posílit roli veřejné správy v oblasti zdraví a přizvat k řízení a rozhodování všechny složky společnosti, sociální skupiny i jednotlivce	0	
Prioritní oblast	1.Realizovat celoživotní investice do zdraví a prevence nemocí, posilovat roli občanů a vytvářet podmínky pro růst a naplnění jejich zdravotního potenciálu	+	Podpora a rozvoj cyklistiky přispívá ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel.
	2.Čelit závažným zdravotním problémům v oblasti neinfekčních nemocí a průběžně monitorovat zdravotní stav obyvatel	0	
	3.Posilovat zdravotnické systémy zaměřené na lidi, zajistit použitelnost a dostupnost zdravotních služeb z hlediska příjemců, soustředit se na ochranu a na prevenci nemocí, rozvíjet kapacity veřejného zdravotnictví, zajistit krizovou připravenost, průběžně monitorovat zdravotní situaci a zajistit vhodnou reakci při mimořádných situacích	0	
	4. Podílet se na vytváření podmínek pro rozvoj odolných sociálních skupin, tedy komunit žijících v prostředí, které je příznivé pro jejich zdraví	0	

Vazby na regionální dokumenty

V následujícím textu se věnujeme především dokumentům významným z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Návaznost na ostatní regionální dokumenty, především ty týkající se cyklodopravy a cykloturistiky, je zmíněna přímo v koncepci Cyklostrategie Kraje Vysočiny v kapitole 3.6.Vymezení cyklistiky ve strategických a koncepčních materiálech.

Vazba na Zásady územního rozvoje Kraje Vysočina

Zásady územního rozvoje Kraje Vysočina (ZÚR Kraje Vysočina) byly vydány 16.9.2008 Zastupitelstvem Kraje Vysočina a nabyly účinnosti 22.11.2008. 1. aktualizace proběhla v r. 2012 a zastupitelstvo Kraje Vysočina dne 18.9.2012 usnesením 0468/05/2012/ZK rozhodlo o vydání Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, která dne 23.10.2012 nabyla účinnosti.

Podpora a rozvoj cyklodopravy deklarovaná v předkládané Cyklostrategii Kraje Vysočina naplňuje prioritu ZÚR Kraje Vysočina týkající se zlepšení dopravních vztahů

a vazeb a také prioritu týkající se podpory cestovního ruchu, kde cykloturistika hraje nezanedbatelnou roli. 1. aktualizace ZÚR speciálně již zmiňuje podporu rozšiřování cyklistických tras.

Vazba na Strategii Kraje Vysočina 2020

Strategie Kraje Vysočina byla zpracována v r.2012 jako střednědobý dokument na období 2014-2020. Cílem je na základě místního rozvojového potenciálu stanovit prioritní rozvojové okruhy do roku 2020 a to především za účelem udržení a posílení konkurenceschopnosti Kraje Vysočina.

Strategie uvádí, že dlouhodobě je v kraji podporován rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch, přičemž se jedná například o cyklotrasy, cyklostezky, in-line dráhy, naučné, pěší a lyžařské trasy, hipostezky, sportovní areály apod., a to včetně doprovodné infrastruktury (odpočívadla, lavičky, informační tabule, mapy apod.) a současně, že údržba, zkvalitňování a další budování této infrastruktury přispěje k dalšímu rozvoji cestovního ruchu v kraji. Konkrétní podpora cykloturistiky a cyklo dopravy chybí. Pouze je ve strategických projektech kraje uvedena „veřejná doprava“ a v ní *provázání veřejné dopravy s individuální automobilovou a cyklistickou dopravou*. Podporu cykloturistiky tak lze předpokládat zejména v rámci souvisejících klíčových aktivit „využití polohy Kraje Vysočina, jeho přírodního, historického a kulturní bohatství pro rozvoj cestovního ruchu“ a „zkvalitňování a garance služeb v odvětví cestovního ruchu“.

Vazba na Aktualizaci programu ke zlepšení kvality ovzduší Kraje Vysočina

3. aktualizace programu ke zlepšení kvality ovzduší Kraje Vysočina bylo zpracováno v červnu 2012 firmou Ascend s.r.o. Předložená Cyklostrategie Kraje Vysočina podporuje cyklo dopravu jako pravidelný dopravní prostředek např. do zaměstnání. Zvýšení cyklo dopravy snižuje automobilovou dopravu především ve městech. Předložená koncepce naplňuje opatření Aktualizace programu a to „Snižování automobilové dopravy“ a „Ekologizace dopravy“.

Vazba na Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina

Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina (POH) byl zpracován v r. 2004 firmou ISES s.r.o. Vazba Cyklostrategie na POH je spíše nepřímá. Při realizaci cyklostezek a doprovodných zařízení bude vznikat odpadový materiál, při provozu budou návštěvníci produkovat běžný komunální odpad. Doporučujeme minimalizovat vznik odpadů a při realizaci jednotlivých záměrů (např. instalace mobiliáře) v maximální míře využívat recyklované materiály.

Vazba na Strategii ochrany krajinného rázu Kraje Vysočina

Strategii ochrany krajinného rázu Kraje Vysočina zpracoval Bc. Roman Bukáček a kol. v r. 2008. Aktivity navrhované v rámci Cyklostrategie Kraje Vysočina neovlivní krajinný ráz. Realizace nových cyklostezek se může podílet na tvorbě vztahů s negativním dojmem tak jak jsou identifikovány ve Strategii ochrany krajinného rázu např.

Rekreační zatížení dochovaných prostorů s vysokou estetickou atraktivností s převahou pozitivních znaků krajinného rázu nesoucí typické znaky v území. Navržené záměry byly hodnoceny z hlediska vlivů na krajinný ráz. Výsledek hodnocení je uveden v kapitole 6.2. Vlivy koncepce na jednotlivé složky životního prostředí.

Vazby na Plány péče pro chráněné krajinné oblasti

K řízení ochrany přírody a krajiny a k usměrňování rozvoje území CHKO slouží Plán péče, který se zpracovává zpravidla na desetileté období a je schvalován Ministerstvem životního prostředí ČR. Na území Kraje Vysočina se nachází CHKO Železné hory (vyhlášena roku 1991) a CHKO Žďárské vrchy (vyhlášena 1970). Plány péče o CHKO Železné hory a CHKO Žďárské vrchy jsou schváleny na období 2011-2020.

Plán péče o CHKO je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětů ochrany v CHKO. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Plány péče se věnují veřejnému využívání území a podrobněji specifikují podporované případně nevhodné aktivity turismu. To jsou věci, které se mohou dotýkat předkládané koncepce. Jednotlivé projekty navrhované ve velkoplošných zvláště chráněných územích musí respektovat schválené plány péče o tyto území a musí být s nimi v souladu. Doporučujeme při tvorbě nových cyklotras, cyklostezek a umisťování doprovodné infrastruktury na území CHKO spolupracovat se Správou CHKO.

Vazba na plány oblastí povodí

Území Kraje Vysočina je významnou pramennou oblastí, je zde hlavní evropské rozvodí. Na území zasahují hlavní povodí Horní Vltavy, Dolní Vltavy, povodí Dyje a povodí Horního a Středního Labe. Plány oblastí povodí byly zpracovány v r. 2009 s platností na období 2010-2015. Plány oblastí povodí zpracovala příslušná Povodí. Aktivity navrhované v rámci Cyklostrategie Kraje Vysočina významně neovlivní podzemní a povrchové vody a hospodaření vodou v krajině. Realizace nových cyklostezek se bude podílet na zvyšování zpevněných ploch v krajině a tím přispěje k urychlení odtoku. Navržené záměry byly hodnoceny z hlediska vlivů na vody. Výsledek hodnocení je uveden v kapitole 6.2. Vlivy koncepce na jednotlivé složky životního prostředí.

Vazba na Zdravý Kraj Vysočina, Program Zdraví 21 pro Kraj Vysočina

Dokument byl zpracován v únoru 2008 MUDr. Stanislavem Wasserbauerem a kol. na období 2008-2015. V dokumentu se konstatuje, že prakticky všem v prioritách uvedeným onemocněním, problémům a zdravotním rizikům lze aktivně předcházet. Jednou z cest je zvýšení tělesné aktivity viz. priorita 1 Zdravější životní styl. Předložená Cyklostrategie Kraje Vysočina má jednoznačně pozitivní vazbu na Program zdraví 21 pro Kraj Vysočina.

2. INFORMACE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ A JEHO PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE

2.1. Vymezení dotčeného území

Dotčené území, pro které je zpracovávána posuzovaná koncepce *Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020*, je vymezeno správním obvodem Kraje Vysočina. Kraj Vysočina na západě sousedí s Jihočeským krajem, na severu se Středočeským a Pardubickým krajem a na východě s Jihomoravským krajem. Kraj Vysočina nesousedí přímo s žádným okolním státem.

Dotčeným vyšším územně samosprávným celkem je Kraj Vysočina. Dotčenými samosprávnými celky jsou obce v Kraji Vysočina:

Počet samosprávných obcí	704
Počet obyvatel (dle ČSÚ, k 31.12.2013)	510 209
Rozloha	6 796 km ²

Na základě reformy veřejné správy vzniklo v Kraji Vysočina 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP), kterými jsou: Bystřice nad Pernštejnem, Havlíčkův Brod, Humpolec, Chotěboř, Jihlava, Moravské Budějovice, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě, Pacov, Pelhřimov, Světlá nad Sázavou, Telč, Třebíč, Velké Meziříčí a Žďár nad Sázavou

2.2. Informace o jednotlivých složkách životního prostředí v dotčeném území

2.2.1. Ovzduší

Do území Kraje Vysočina zasahuje 8 klimatických oblastí dle Quitta. Většina kraje spadá do mírně teplých oblastí MT2, MT3, MT5, MT7, MT9, MT10 a MT11. Chladná oblast CH7 zahrnuje centrální část Žďárských vrchů, Javořícké vrchoviny a Křemešníka a malou izolovanou oblast Kutnohorské plošiny.

Údaje o kvalitě ovzduší jsme čerpali z Aktualizace programu ke zlepšení kvality ovzduší Kraje Vysočina, které zpracovala firma Ascend s.r.o. v červnu 2012.

Kvalita ovzduší na území Kraje Vysočina je v porovnání s ostatními kraji dobrá. K překračování imisních limitů došlo v letech 2009-2011 pouze jednou, a to u 24hodinového imisního limitu pro PM₁₀ v dopravně zatíženém městě Třebíč. Dále dochází k překračování imisního limitu především u troposférického ozonu a pak u benzo(a)pyrenu. Úroveň znečištění ovzduší všemi ostatními znečišťujícími látkami se pohybuje hluboko pod stanovenými přípustnými úrovněmi.

Dominantní postavení u emisí sledovaných znečišťujících látek mají silniční doprava a vytápění domácností, pouze u VOC a NH₃ hrají větší roli také menší lakovny a zemědělské chovy.

V roce 2012 proběhl monitoring kvality ovzduší v krajském městě v Jihlavě. Z výsledků vyplývá, že v roce 2012 nedošlo k překročení zákonných imisních limitů, stav ovzduší v Jihlavě je dlouhodobě stabilní a hlavní podíl na znečištění ovzduší má doprava, zejména dálnice D1. Vzhledem k tomu, že nejvyšší hodnoty naměřené na všech lokalitách se vyskytují pouze v zimním období, lze velký význam přičítat i vlivu malých zdrojů, resp. vytápění domácností. Velmi důležitým faktorem jsou i rozptylové podmínky.

V rámci Kraje Vysočina je realizován projekt „Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina“, který zpracovává Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě a ENVltech Bohemia s.r.o., v rámci kterého je realizováno měření kvality ovzduší na území Kraje Vysočina v letech 2012-2014. Roční závěrečná zpráva za rok 2013 potvrzuje, že Kraj Vysočina patří k nejčistším regionům v České republice. I v případě látek, se kterými se ovzduší v ČR potýká nejvíce (PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pyren) byly na Vysočině naměřeny poměrně nízké koncentrace. Koncentrace SO₂ i NO₂ se k limitu neblížily. Zvýšené NO₂ lze pozorovat pouze na dopravou nejzatíženějších lokalitách.

Lze konstatovat, že kvalita ovzduší na Vysočině je dobrá, k překračování imisních limitů může docházet pouze v případě dlouhých epizod s nepříznivými rozptylovými podmínkami, a to pouze na nejzatíženějších lokalitách.

Tabulka č.6: Vývoj emisí ve Kraji Vysočina (tuny/rok)

REZZO 1-4	2009	2010	2011
Emise tuhé	5 119,2	5 147,2	4 220,8
Oxid siřičitý (SO ₂)	2 717,9	3 007,5	2 841,5
Oxidy dusíku (NO _x)	13 332,5	12 434,9	10 700,4
Oxid uhelnatý (CO)	23 611,2	21 274,0	18 060,1

(Údaje převzaty z portálu ČSÚ)

2.2.2. Voda

Povrchové vody

Území Kraje Vysočina je pramennou oblastí, prochází jím hlavní evropské rozvodí mezi Severním a Černým mořem. Do Severního moře odvádějí povrchové vody toky Žirovnice, Kamenice, Želivka, Sázava a Doubrava. Do Černého moře odvádějí povrchové vody toky Moravská Dyje, Želetavka, Jevišovka, Rokytná, Jihlava, Oslava, Bítyška, Libochovka, Bobrůvka, Nedvědička a Svratka. Území podél hlavního evropského rozvodí bývá označováno jako „střecha Evropy“. Všechny vodní toky na území Kraje Vysočina odvádějí vodu z kraje pryč, žádný vodní tok vodu do kraje nepřivádí.

Vodní toky v Kraji Vysočina představují významné zdroje pitné vody pro obyvatele Kraje Vysočina i sousedních krajů. Vodárenská nádrž Švihov na řece Želivce zásobuje pitnou vodou hlavní město Prahu, část Středočeského kraje a západní část Kraje Vysočina, vodárenská nádrž Vír na řece Svratce zásobuje pitnou vodou brněnskou aglomeraci a severovýchodní část Kraje Vysočina. Vodárenské nádrže Mostiště, Hubenov a Nová Říše jsou významnými regionálními zdroji pitné vody. Vodní dílo Dalešice na řece Jihlavě slouží jako zdroj chladicí vody pro jadernou elektrárnu Dukovany.

Významným hydrologickým prvkem v Kraji Vysočina jsou rybníky, které se vyskytují prakticky na celém území kraje. Nejvýznamnější rybníční soustavy jsou Telč, Javořice a Dářsko. Největším rybníkem na území kraje je Velké Dářko s rozlohou cca 205 ha, které slouží především k rekreačním účelům.

Kvalita povrchových vod je relativně dobrá, především horní toky spadají převážně do I. a II. třídy. Některé úseky středních a dolních toků jsou však znečištěné, spadají do III. a IV. třídy, v některých ukazatelích do V. třídy. Hlavními zdroji znečištění vod jsou komunální odpadní vody ze sídel a plošné znečištění ze zemědělství, v menší míře pak průmysl především masný, kožedělný a papírenský.

Podzemní vody

Podle mapy hydrogeologické rajonizace leží Kraj Vysočina téměř celý v horninách krystalinika Českého masívu s vysokou puklinatostí a vyznačují se velkým množstvím drobných zdrojů podzemní vody. Prakticky zde neexistují významné zdroje podzemní vody situované běžně v údolních nivách řek.

Z hlediska regionů mělkých podzemních vod se celé území kraje nachází v regionu se sezónním doplňováním zásob. Na území kraje lze vymezit pět oblastí s různými časovými úseky nejvyšších průměrných měsíčních stavů hladin podzemních vod, z toho tři plošně významné. Oblast Křemešnické pahorkatiny a Hornosázavské pahorkatiny (přibližně území okresu Havlíčkův Brod a Pelhřimov) se nachází v regionu charakterizovaném nejvyššími stavy v období květen – červen nejnižšími v období září – listopad a průměrným specifickým odtokem podzemních vod v rozmezí 1,01-1,50 l/s.km². Jihovýchodní část kraje se nachází v regionu II A s nejvyššími stavy v období březen – duben a nejnižšími v období červenec - srpen a nejvyšším průměrným specifickým odtokem podzemních vod méně než 0,30 l/s.km².

Pro ochranu podzemních vod byla na území Kraje Vysočina vyhlášena jedna chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) - CHOPAV Žďárské vrchy, která zasahuje severozápadní část okresu Žďár nad Sázavou a SV cíp okresu Havlíčkův Brod. CHOPAV je stanovena Nařízením vlády ČSR č. 40/1978 Sb.

V roce 2012 bylo pro obyvatele Vysočiny vyrobeno 25 mil. m³ vody, z toho voda z podzemních zdrojů představovala 54 %.

2.2.3. Půda

Půda je jednou ze základních složek životního prostředí, významných pro existenci rostlinných a živočišných organismů. Ochrana půdního fondu patří k základním přístupům strategie udržitelného rozvoje.

V současné době je v Kraji Vysočina celkem cca 410 tisíc ha zemědělské půdy, tj. 60% z celkové rozlohy kraje. Orná půda tvoří 317 tisíc ha, tj. 77% zemědělské půdy. Trvalé travní porosty tvoří 82 tisíc ha, tj. 20% zemědělské půdy. Zbývajících 11 tisíc ha (3%) zaujímají zahrady, rybníky atd.

Nejvíce zastoupeným půdním typem v území je kambizem. V plochých částech se nacházejí ostrovy pseudoglejů na těžších hlínách. Nižší plošiny a horní části okrajových svahů centrální části Vysočiny pokrývají území typické kambizemě, často oglejené. Na okrajových svazích jsou zpravidla vyvinuty kambizemě typické. Ty mají největší zastoupení na Třebíčsku. Zde se na sprašových a hlinitých stanovištích nachází ostrůvky luvizemě typické s dalšími subtypy a dále jsou zde hnědozemě s různými subtypy. Na hlinitých materiálech plošin se střídavým zamokřováním vznikly pseudogleje. Na skalnatých stanovištích se vyskytují různé subtypy litozemí a rankerů. V nejvýše položených místech Žďárských vrchů a Javořické vrchoviny jsou zastoupeny podzoly na kyselých stanovištích. Půdy s vysokou hladinou podzemní vody se nacházejí zejména podél vodotečí a na prameništích. Jsou to gleje místy zrašelinělé a fluvizemě. Převažují půdy většinou hlinitopísčité až písčitohlinité, s menším obsahem skeletu, slabě až středně bohaté. Ty se nacházejí zejména na rulách a žulách. Charakteristický je vyšší podíl skeletu, místy jsou půdy až balvanité.

Tabulka 7: Bilance půdy v Kraji Vysočina k 31.12.2012 (ha)

	2010	2011	2012
Výměra	679 554	679 560	679 571
Zemědělská půda	410 389	409 911	409 470
v tom:			
orná půda	317 455	316 832	316 504
zahrady	10 187	10 189	10 196
ovocné sady	631	632	630
trvalé travní porosty	82 114	82 255	82 137
chmelnice	-	-	-
vinice	3	3	3
Nezemědělská půda	269 164	269 649	270 101
v tom:			
lesní pozemky	206 723	206 842	206 977
vodní plochy	11 784	11 870	11 977
zastavěné plochy a nádvoří	8 673	8 717	8 761
ostatní plochy	41 985	42 220	42 385

2.2.4. Horninové prostředí

Z hlediska geomorfologického členění České republiky většina území Kraje Vysočina spadá do podsoustavy (oblasti) Českomoravská vrchovina, která je součástí Českomoravské geomorfologické soustavy (subprovincie). Na severu zasahuje do kraje výběžek podsoustavy (oblasti) Středočeská tabule, která je součástí soustavy (subprovincie) Česká tabule.

Českomoravská vrchovina je tvořena především přeměněnými (metamorfovanými) horninami – rulami, amfibolity, migmatity. Přeměněné horniny jsou na několika místech prostoupeny hlubinnými vyvřelinami – především žulami, syenity, diority (např. masiv jihlavský, třebečský, železnohorský). Pro Kraj Vysočina je typický místní izolovaný výskyt hadců (především v údolí Jihlavy u Mohelna) a krystalických vápenců (např. u Ledče nad Sázavou). Pro výběžek České křídové tabule, která zasahuje na okraji Železných hor až k Velkému Dárku je typický výskyt pískovců a opuk.

Pro území kraje jsou typická ložiska stavebního kamene, cihlářské a živcové suroviny, dále pak vápence, měděné rudy a polymetalické rudy. Nadregionální význam mají ložiska uranových rud v Dolní Rožínce, která patří mezi nejvýznamnější ložiska kraje. Jejich hlubinná těžba je zde vládou prodloužena do roku 2012. Ochrana výhradních ložisek nerostných surovin je zabezpečena vyhlášenými chráněnými ložiskovými územími (CHLÚ) a dobývacími prostory. CHLÚ je na území kraje 45, dobývacích prostorů je 33. Nevýhradních ložisek v těžbě na území kraje je 16 a významných geologických lokalit je 36.

2.2.5. Příroda a krajina

Prakticky celé území Kraje Vysočina se nachází na území Českomoravské vrchoviny. Tomu odpovídá charakter krajiny. Reliéf je zvlněný s převahou plošin, plochých hřbetů a mělkých údolí. Hluboce zaříznuté a členité je pouze údolí Svatky s většími přítoky na východě kraje. Převažují vyšší nadmořské výšky, průměrná nadmořská výška se pohybuje mezi 400 - 500 m n. m. Nejvyšších nadmořských výšek přes 800 m n.m. dosahuje Českomoravská vrchovina v části Jihlavských vrchů na jihozápadě kraje (Javořice 837 m n.m.) a v části Žďárských vrchů na severu kraje (Devět skal 836 m n.m.). Nejnižší položeným místem kraje je údolní niva Oslavy a Jihlavy (240 m n. m.). Pro krajinu je charakteristická maloplošná mozaika, ve které se střídají plochy lesů a bezlesí (pole a louky). Lesní půda zaujímá cca 207 tisíc ha, tj. cca 30 % rozlohy kraje. Rozsáhlejší lesní celky se nacházejí především ve Žďárských a Jihlavských vrších. Většina lesních porostů má nepůvodní skladbu s převahou smrku, následuje borovice a modřín. Lesy s vyšším zastoupením listnáčů se nacházejí především podél vodních toků. Osídlení krajiny je řídké, nicméně souvislé.

Do území Kraje Vysočina zasahují na severu na hranici s Pardubickým krajem dvě chráněné krajinné oblasti (CHKO) - Železné hory a Žďárské vrchy. Celková rozloha CHKO Železné hory je 28 643 ha, z toho se v Kraji Vysočina nachází 9 449 ha, tj. 33%. Celková rozloha CHKO Žďárské vrchy je 70 890 ha, z toho se v Kraji Vysočina nachází 51 495 ha, tj. 73%. Celkem zaujímají obě CHKO cca 9% z celkové rozlohy Kraje Vysočina.

Na území Kraje Vysočina bylo k 1.2.2013 dle Územně analytických podkladů (ÚAP, aktualizace ke dni 4.7.2013) vyhlášeno celkem 184 maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 5 135 ha. Z toho je 7 národních přírodních rezervací (NPR) o celkové rozloze 1 013,5 ha, 73 přírodních rezervací (PR) o celkové rozloze 3 083 ha, 3 národní přírodní památky (NPP) o celkové rozloze 90,5 ha a 101 přírodních památek (PP) o celkové rozloze 948 ha. Celkem zaujímají maloplošná zvláště chráněná území cca 0,8 % z celkové rozlohy Kraje Vysočina.

Na území Kraje Vysočina je dle nařízení vlády č. 318/2013 Sb. vymezeno 68 evropsky významných lokalit (EVL) soustavy Natura 2000 a žádná ptačí oblast (PO). Celková rozloha EVL je 6 838 ha, tj. cca 1% z celkové rozlohy Kraje Vysočina.

K ochraně krajinného rázu je na území Kraje Vysočina vyhlášeno 9 přírodních parků o celkové rozloze 48 192 ha, tj. cca 7% z celkové rozlohy Kraje Vysočina.

2.2.6. Kulturní a historické hodnoty území

Kraj Vysočina patří k územím s bohatou historií a velkým množstvím kulturních památek. Na území kraje se nacházejí 3 památky zařazené na seznam kulturního dědictví UNESCO (bazilika sv. Prokopa a židovská čtvrť v Třebíči, historické jádro města Telče a poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou), 13 národních kulturních památek (Havlíčková Borová - Rodný dům Karla Havlíčka Borovského, Havlíčkův Brod – Štáflova chalupa, Jaroměřice nad Rokytinou – Zámek, Jihlava - Kostel sv. Jakuba Většího, Lipnice nad Sázavou - Zřícenina hradu, Náměšť nad Oslavou – Zámek, Polná - Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Telč – Zámek, Třebíč - Zámek s bazilikou Sv. Prokopa, Třebíč - Židovský hřbitov, Žďár nad Sázavou - Kostel Sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, Želiv - Klášter premonstrátů), 3 městské památkové rezervace (Jihlava, Pelhřimov, Telč), 3 vesnické památkové rezervace (Dešov, Krátká, Křižánky), 22 městských památkových zón a 5 vesnických památkových zón.

Celkový počet kulturních památek v Kraji Vysočina zapsaných v Ústředním seznamu kulturních památek Ministerstva kultury ČR je 6 453. Těmito památkami mohou být nemovité i movité věci popř. jejich soubory, které jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti.

Významná část území Kraje Vysočina je klasifikována jako území s archeologickými nálezy.

2.3. Pravděpodobný vývoj životního prostředí v dotčeném území bez provedení koncepce

Většina navržených aktivit nebude mít žádný nebo jen mírný negativní vliv na vývoj životního prostředí. Prakticky se jedná pouze o záměry nových cyklostezek ve volné krajině, případně jejich doprovodných zařízení. Tyto aktivity jsou obsaženy v *prioritě A: Rozvoj cykloturistiky jako nedílné součásti rekreace, sportu a cestovního ruchu - opatření A.1 Rozvoj sítě cyklotras a cyklostezek s primárně rekreačním využitím* a v *prioritě B: Rozvoj cyklodopravy jako integrální součásti dopravní obsluhy v území opatření B.1 Rozvoj infrastruktury pro cyklodopravu*.

Pokud by nebyly aktivity navržené v koncepci realizovány, lze předpokládat úroveň životního prostředí na úrovni, jaká je popsána v předchozích kapitolách. Součástí předkládané koncepce jsou generely cyklistické dopravy ve městech Jihlava, Třebíč a Žďár nad Sázavou. V těchto městech lze předpokládat zhoršování dopravní situace a s tím související nárůsty hluku a emisí.

3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V OBLASTECH, KTERÉ BY MOHLY BÝT PROVEDENÍM KONCEPCE VÝZNAMNĚ ZASAŽENY

Cyklostrategie Kraje Vysočina patří mezi strategie, které podporují jeden obor lidské činnosti a to cyklistiku jak ve formě rekreační tak ve formě dopravní. Na životní prostředí má nejvýznamnější vliv realizace nových cyklostezek ve volné krajině. Některé navrhované cyklostezky jsou v Cyklostrategii identifikovány. V rámci Cyklostrategie lze však podporovat i další aktivity včetně cyklostezek, u kterých již lokalizaci neznáme. Z charakteru podporovaných aktivit ale můžeme identifikovat složky životního prostředí, které budou koncepcí ovlivněny. Jedná se především o půdu jak zemědělskou tak pozemky určené k plnění funkcí lesa, faunu, flóru, ekosystémy a krajinný ráz.

V rámci hodnocení vlivů na životní prostředí bylo provedeno vyhodnocení vlivů na všechny složky životního prostředí (ŽP): ovzduší, voda, půda (ZPF+PUPFL), horninové prostředí, fauna, flóra, ekosystémy, krajina, kulturní památky a obyvatelstvo. Jednotlivé střety byly identifikovány na základě územních průmětů vybraných charakteristik jednotlivých složek ŽP a navrhovaných cyklostezek v prostředí GIS. Jednotlivé charakteristiky jsou součástí územně analytických podkladů (ÚAP) a dostali jsme je od Krajského úřadu Kraje Vysočina jako podklad pro vyhodnocení. Výsledky hodnocení jsou uvedeny v příloze č. 3.

Stav jednotlivých složek životního prostředí v kraji je popsán v předcházející kapitole *2 Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce.*

Zvýšenou pozornost je nezbytné věnovat aktivitám, které budou realizovány na plochách zvláště chráněných území dle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších zákonů. Jedná se především o území chráněných krajinných oblastí (CHKO Železné hory a CHKO Žďárské vrchy) a o lokality soustavy Natura 2000. Velkoplošná zvláště chráněná území zaujímají v Kraji Vysočina 60 944 ha což představuje cca 9% rozlohy regionu. V zájmovém regionu bylo do národního seznamu evropsky významných lokalit zařazeno 68 lokalit.

Na tato území je směřováno několik aktivit z oblasti cestovního ruchu, neboť zachovalost životního prostředí vede ke snaze využít krásy přírody pro rozvoj cestovního ruchu. Bude proto nezbytné hledat vyvážený kompromis, který umožní ekonomicky pozitivní způsob využívání krajiny pro potřeby turistiky a cestovního ruchu a zároveň zajistí zachování, případně rozšíření všech hodnot přírody a krajiny.

Vyhodnocení vlivů Cyklostrategie Kraje Vysočina na evropsky významné lokality (lokality soustavy Natura 2000) je provedeno v Příloze č. 1. Hodnocení zpracovala RNDr. Lenka Šikulová, držitelka autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

4. VEŠKERÉ SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ JSOU VÝZNAMNÉ PRO KONCEPCI, ZEJMÉNA VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (NAPŘ. OBLASTI VYŽADUJÍCÍ OCHRANU PODLE ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ)

Stávající problémy životního prostředí Kraje Vysočina byly identifikovány v Rozboru udržitelného rozvoje území (RURÚ), konkrétně ve SWOT analýze. SWOT analýza definuje silné a slabé stránky a možná rizika a příležitosti. V aktuální aktualizaci RURÚ ze dne 4.7.2013 byly definovány následující slabé stránky a možná rizika pro životní prostředí Kraje Vysočina.

1. Horninové prostředí, nerostné suroviny a geologie

Slabé stránky

- Nedostatek zdrojů štěrkopísků; z toho vyplývající závislost na dovozech ze sousedních regionů (zvýšená dopravní zátěž).
- Nedostatek vydatných zdrojů podzemní vody.
- Střední a vysoké riziko radonového indexu na většině území.
- Vysoká zátěž území v souvislosti s těžbou a úpravou uranové rudy v oblasti dobývacího prostoru Rožná (odkaliště odpadních rmutů, vznik výsypek a odvalů hlušinyového materiálu s nízkou radioaktivitou, narušení režimu a radioaktivní kontaminace podzemních a povrchových vod, poddolování).
- Zátěž území v okolí dříve těžených ložisek uranu Olší, Bukov, Drahonín, Slavkovice, Polná, Chotěboř a ložisek v mokré konzervaci Brzkov a Pucov-Jasenice.

Rizika

- Možnost vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů.

2. Vodní režim (přírodní podmínky)

Slabé stránky

- Část řešeného území je pokryta velkoplošnou ochranou CHOPAV a vyhlášených povodí vodárenských toků. To v těchto oblastech limituje rozvoj území, podnikání a možnosti dalších činností jako např. těžba nerostů, zřizování skládek, omezení pro průmyslovou i zemědělskou výrobu, odvodňování pozemků a další. Analogicky se to týká též povodí příslušných k profilům VD Švihov, VD Vír, VD Nová Říše).
- Na území se nenacházejí významné zdroje podzemních vod ani prameny přírodních léčivých vod.

- Z hlediska povodňových průtoků je oblast ohrožena jak při regionálních, tak i při bleskových povodních.
- Stanovená záplavová území ve správě Povodí Labe s.p., Povodí Vltavy s.p. a Povodí Moravy s.p., ve kterých je stanoveno omezení územního rozvoje a provádění staveb s výjimkou staveb dopravní a technické infrastruktury, vodních děl jimiž se upravuje vodní tok a provádějí se opatření na ochranu před povodněmi.
- Přetrvávající zhoršená kvalita povrchových vod (bodové i plošné zdroje) limituje ekologický a rekreační potenciál vodních ploch.
- Limitujícím faktorem je též výskyt části vodních toků s bilančně rozkolísaným vodním režimem (s výskytem průtokových stavů ztěžujících řešení ČOV blízkých sídel).
- Nepříznivý vliv dálnice D1, dalších významných silnic, železničních tratí a narůstajícího podílu ploch se zpevněným povrchem, na přirozené odtokové poměry.

Rizika

- Všeobecný problém týkající se též území Kraje Vysočina - snížená retence vody v krajině.
- Velké množství VN v různém technickém stavu představuje technicko bezpečnostní rizika jejich havárií – zvláštní povodně, ohrožení životů lidí, životního prostředí i ekonomické škody na infrastruktuře.
- Rozličné příčiny povodňových událostí v minulých letech spolu s „Krátkou historickou pamětí“ vedou k podcenění protipovodňových opatření, a tak k dalšímu ohrožení již chráněných lokalit.
- Dominantní využívání povrchových vod je citlivé na udržení jejich kvality (hrozbu eutrofizace a ekologických havárií nelze vyloučit, je však možné je minimalizovat), avšak méně pružně reaguje na snížení ročních úhrnů srážek v posledních letech.
- Vytipované lokality vhodné pro akumulaci povrchových vod – LAPV představují územní střety se zastavěnými a rozvojovými částmi obcí, se záměry na rozvoj veřejné infrastruktury, se zásadami ochrany přírody a krajiny.
- Potenciální možnost výskytu technicko bezpečnostních rizik v případě havárie některé přehrady (přehradní nádrže).

3. Hygiena životního prostředí

Slabé stránky

- Problém s kvalitou ovzduší spojený především s dopravou a malými stacionárními zdroji.
- Občasné překračování 24hodinového imisního limitu pro prašné částice velikosti frakce PM₁₀.
- Překračování emisního stropu NH₃ (k roku 2011).
- V roce 2010 došlo k překročení imisního limitu LV v obcích Třebíč a Kožichovice
- Nárůst automobilové dopravy při současném nevyhovujícím stavu dopravních cest, zvýšení zátěže obyvatelstva při hlavních dopravních tazích (emise, hluk, vibrace).
- Velké množství obcí bez přístupu k soustavě CZT či bez plynofikace.

- Nízká technologická vybavenost kraje zařízeními na úpravu a využívání odpadů, zejména komunálních odpadů.
- Nárůst podílu skládkování kompostovatelných a spalitelných odpadů.
- Poměrně vysoký podíl odpadů ukládaných na skládky (v posledních letech množství skládkovaného odpadu stále narůstá).
- Kraj není soběstačný v oblasti zneškodňování odpadů.
- Nedořešené sanace v řadě lokalit starých ekologických zátěží.
- Nedostatek finančních prostředků na sanaci a rekultivaci starých zátěží.
- Vysoký podíl odpadů ukládaných na skládky a nedostatečný podíl recyklovaných složek odpadu.
- Přibližně na 2/3 území kraje vymezeno území s předpokládaným vysokým radonovým indexem, na 1/3 se středním radonovým indexem.
- Hluková zátěž obyvatelstva z letecké dopravy (letišťe Náměšť n. O., Jihlava, Havlíčkův Brod).

Rizika

- Další zvyšování hlukové a imisní zátěže obyvatel v důsledku nárůstu automobilové dopravy.
- Nesplňování stanovených emisních stropů
- Nelegální nakládání se stavebními odpady.
- Rizika havarijních situací dálkovodů (ropovody, produktovody), jaderné elektrárny Dukovany

4. Ochrana přírody a krajiny

Slabé stránky

- Kraj je jediným krajem ČR, ve kterém nebyla vyhlášena ptačí oblast soustavy Natura 2000.
- Menší než průměrná lesnatost území Kraje Vysočina v rámci srovnání krajů ČR.
- Masivní šíření některých druhů invazních neofytů, zejména podél velkých řek (křídlatka japonská a sachalinská, netýkavka žláznatá).
- Místně snížená ekologická stabilita území.
- Rozdělení území kraje na dvě části tělesem dálnice D1, která tvoří významnou bariéru pro migraci volně žijících organismů.

Rizika

- Nerespektování principů trvalé udržitelnosti rozvoje, s důsledkem další degradace volné krajiny a jejích biologických složek.
- Neregulovaná výstavba „na zelené louce“ (greenfields), zejména v okolí větších sídel a podél dopravních tras – nežádoucí proces suburbanizace, estetická devastace, zhoršování prostupnosti volné krajiny.
- Nezájem státní správy a samosprávy na realizaci územního systému ekologické stability.

- Uplatňování nevhodných způsobů odbahňování rybníků vyhrnováním břehů včetně litorálního pásma.
- Další fragmentace krajiny stavbami dopravní a technické infrastruktury.
- Výstavba velkých vodních děl.
- Výstavba areálů vysokých větrných elektráren, zejména v pohledově exponovaných lokalitách.
- Výstavba areálů fotovoltaických elektráren ve volné krajině.
- Výstavba vertikálních staveb technicistní povahy (stožary mobilních operátorů).
- Další šíření invazních neofytů (stávající druhy, nové druhy), mj. i v souvislosti s pěstováním geneticky modifikovaných zemědělských plodin.
- Umělé zalesňování nelesních půd kulturami stanovištně nepůvodních jehličnatých dřevin. Toto riziko bude v budoucnu zesíleno dotačními nástroji k zalesňování neplodných a zemědělsky nevyužívaných půd.

5a. Zemědělský půdní fond (ZPF)

Slabé stránky

- V rámci ČR podprůměrné podmínky pro rostlinnou zemědělskou výrobu (klimatické podmínky, nadmořská výška, sklonitost).
- Vysoké zornění zemědělské půdy (3. místo mezi kraji ČR).
- Snížení přirozené úrodnosti půd v důsledku kontinuální intenzivní zemědělské činnosti, nevhodných způsobů obhospodařování, imisní zátěže, větrné či vodní eroze.
- V zemědělsky intenzivně využívaných územích existence rozsáhlých ploch honů bez prvků rozptýlené zeleně (remízky, hájky, stromořadí – větrolamy) - umožnění větrné eroze, úbytek půdních organismů.
- V porovnání s ostatními kraji ČR podprůměrný podíl ekologicky obhospodařované půdy na zemědělské půdě.
- Stále vysoký podíl osevních ploch řepky olejné.
- Neustálý trend poklesu chovu drůbeže.
- Stálý pokles výměry zemědělské půdy v posledních cca 15 letech, zejména půdy orné v důsledku výstavby dopravní infrastruktury a průmyslových zón, obytných zón, zalesňování.
- Nárůst rozsahu ploch zemědělské půdy, která není využívána ani krajinářsky udržována.
- Lokální kontaminace zemědělských půd z průmyslové výroby a starých ekologických zátěží.
- Ohrožení půd vodní erozí zejména přívalovými srážkami.

Rizika

- Pokračování úbytku zemědělské půdy, zejména v důsledku výstavby (dopravní stavby, „rozvojové“ zóny, obytné soubory) a zalesňování.
- Zvýšení intenzity procesů snižujících kvalitu zemědělských půd (erozní splachy, kontaminace půd) v důsledku intenzivního produkčního využití půdy.

- Zhoršení kvality povrchových a podpovrchových vod v důsledku hnojení a krmení na rybnících.
- Absence údržby drenážních systémů (meliorace – odvodnění) s následkem trvalého zamokřování některých zemědělských ploch.
- Zvýšený výskyt extrémních situací v důsledku globální klimatické změny (záplavy, vodní eroze) – viz. Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v České republice, přijatý Usnesením vlády ČR.
- Pěstování geneticky modifikovaných plodin (GMO, zejména kukuřice) s riziky pro přírodu, ekologické zemědělství i vlastní konvenční zemědělství (vznik a šíření superlevelů, např. ambrozie).

5b. Pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL)

Slabé stránky

- Mírně podprůměrný celkový rozsah lesních porostů (lesnatost 30,44 %, průměr za ČR 33,6 %).
- Nevhodná druhová lesních porostů plynoucí z předchozí právní úpravy. Stejnověké monokultury smrku či borovice - porosty jehličnanů představují 90,1 % výměry lesů. Z celkové plochy porostů tvoří 72,5 % smrk, 10,8 % borovice, 3,1 % modřín, 1,0 % jedle, 3,5 % buk, 2,4 % dub, 1,3 % bříza.

Rizika

- Extrémní klimatické jevy – velkoplošné polomy s možným následným kalamitním rozšířením hmyzích škůdců.
- Převažující zastoupení smrku při zalesňování na základě požadavků tržní ekonomiky.
- Lokálně zvýšené stavy zvěře – biotický škůdce lesa

Natura 2000 a zvláště chráněná území

Mezi oblasti se zvláštním významem pro životní prostředí lze zařadit všechna zvláště chráněná území (maloplošná i velkoplošná) a lokality soustavy Natura 2000. Za základní problém životního prostředí v těchto oblastech lze označit prakticky veškeré nové aktivity rozvíjené na těchto územích.

Lokality soustavy Natura 2000

Ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, je povinen jeho návrh předložit orgánu ochrany přírody ke stanovisku, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými významný vliv na území evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast. Orgán ochrany přírody vydá stanovisko do 15 dnů ode dne doručení žádosti. Tímto stanoviskem není dotčeno zjišťovací řízení podle zákona č. 100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Jestliže orgán ochrany přírody svým stanoviskem významný vliv nevyloučí, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení (pokud zákon neupravuje postup jinak, postupuje se podle zákona č. 100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Nelze-li vyloučit negativní vliv koncepce nebo záměru na takové území, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit.

Orgán, který je příslušný ke schválení výše uvedené koncepce nebo záměru, jej může schválit, jen pokud na základě stanoviska podle zákona č. 100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů, o posuzování vlivů na životní prostředí, taková koncepce nebo záměr nebude mít negativní vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, anebo za dále uvedených podmínek.

Pokud hodnocení prokáže negativní vliv na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast a neexistuje variantní řešení s menším negativním vlivem nebo bez něj, lze navrženou koncepci nebo záměr schválit jen z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a za současného uložení kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění ochrany a celistvosti území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Kompenzační opatření stanoví rozhodnutím orgán ochrany přírody na základě dožádání orgánu příslušného ke schválení koncepce nebo záměru. Uložení a zajištění kompenzačních opatření je v tomto případě důvodem pro přerušování řízení vedeného příslušným orgánem veřejné správy. Ministerstvo životního prostředí o uložení a provedení kompenzačních opatření informuje Komisi.

Jde-li o negativní vliv na lokalitu s prioritními typy stanovišť nebo prioritními druhy, lze koncepci nebo záměr schválit jen z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí. Jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu mohou být důvodem ke schválení jen tehdy, vydala-li k zamýšlené koncepci nebo záměru stanovisko Komise. Ministerstvo životního prostředí v tom případě na základě dožádání příslušného orgánu požádá Komisi o stanovisko.

Vyhodnocení vlivů Cyklostrategie Kraje Vysočina na evropsky významné lokality (lokality soustavy Natura 2000) je provedeno v Příloze č. 1. Hodnocení zpracovala RNDr. Lenka Šikulová, držitelka autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

Zvláště chráněná území

K jednotlivým záměrům dotýkajících se zvláště chráněných území je nezbytný souhlas orgánů ochrany přírody. Zásady péče o zvláště chráněná území jsou stanoveny v plánech péče. Plány péče zhodnocují stav a dosavadní péči o dané území, identifikují případné problémy. Záměry realizované na území zvláště chráněném musí být v souladu s plánem péče.

5. CÍLE OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ STANOVENÉ NA MEZINÁRODNÍ, KOMUNITÁRNÍ NEBO VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI, KTERÉ MAJÍ VZTAH KE KONCEPCI, A ZPŮSOB, JAK BYLY TYTO CÍLE VZATY V ÚVAHU BĚHEM JEJÍ PŘÍPRAVY, ZEJMÉNA PŘI POROVNÁNÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Česká republika, resp. bývalé Československo, nevěnovalo do r. 1989 ekologické a environmentální politice žádnou zvýšenou pozornost. Po r. 1989 se situace výrazně změnila a v r. 1990 byla vydána Modrá kniha – zpráva o stavu životního prostředí v ČR po 40 letech totalitního režimu. Publikace obsahuje popis a zhodnocení stavu životního prostředí, jeho složek a ekosystémů, stanoví hlavní příčiny a hodnotí i jednotlivé regiony ČR. Na Modrou knihu navazuje Duhový program, který obsahuje především návrh úkolů k ozdravení a nápravě špatného stavu životního prostředí v ČR. Dalším obdobím, kdy je věnována větší pozornost životnímu prostředí, je období let 1998-2002, kdy byl přijat Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (1998), dvě Státní politiky životního prostředí (1999, 2001) a Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České Republice. Období let 2000-2002 představuje velký rozvoj českého práva životního prostředí, ovlivněný zejména rychlou harmonizací tohoto úseku s právem životního prostředí ES. Po r. 2002 byla přijata další Státní politika životního prostředí (2004, aktualizovaná v r. 2012) a Strategie udržitelného rozvoje České republiky (2004), které plně vycházejí z principu udržitelného rozvoje, který byl jako jeden z principů a cílů přijat mezinárodním společenstvím, a to jak na summitu v Rio de Janeiro (1992), tak i v Johannesburgu (2002).

Mezi další závazné dokumenty, které přijala Česká republika v oblasti ochrany přírody a krajiny patří: Bonnská úmluva, Dohoda o ochraně evropských netopýrů, Evropská úmluva o krajině, Aarhuská úmluva, Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy, Bernská konvence, Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, Ramsarská konvence. Na základě směrnice Rady 2009/147/EC o ochraně volně žijících ptáků a směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť byla vyhlášena soustava NATURA 2000.

Cíle ochrany životního prostředí na úrovni Kraje Vysočina jsou formulovány v příslušných koncepčních materiálech. Jednotlivé koncepční dokumenty jsou pravidelně aktualizovány. Přehled koncepčních materiálů národní a regionální úrovně je uveden v kapitole 1. *Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím.* V této kapitole jsou také uvedeny základní cíle jednotlivých materiálů a je vyhodnocen vztah a návaznost Cyklostrategie Kraje Vysočina k těmto cílům.

Na základě uvedených cílů a priorit jsme stanovili referenční cíle ochrany životního prostředí v Kraji Vysočina, které jsme vzali v úvahu při vyhodnocení vlivu posuzované koncepce a podporovaných aktivit na životní prostředí a především při tvorbě indikátorů pro výběr projektu.

Při tvorbě referenčních cílů ochrany přírody pro Kraj Vysočina jsme prioritně vycházeli z odborných regionálních studií týkající se ochrany přírody a z RURÚ. Tyto koncepční materiály více zohledňují specifika regionu. V případě neexistence takového dokumentu bylo přihlíženo k národním programům případně limitům schváleným v územně plánovací dokumentaci. Na základě všech podkladů jsme stanovili 15 referenčních cílů:

Přehled navržených referenčních cílů ochrany životního prostředí:

1. Snižování emisí z dopravy především ve městech
2. Udržení nízké úrovně imisního zatížení území
3. Snižování znečištění povrchových a podzemních vod
4. Zlepšení retenční funkce krajiny
5. Snížení rizika povodní a jejich případných následků
6. Omezování záborů půdy pro novou výstavbu v dosud nezastavěné krajině
7. Podpora mimoprodukčních funkcí zemědělství
8. Zvýšení biodiverzity a ekologické stability krajiny
9. Ochrana krajinného rázu
10. Řešení starých ekologických zátěží
11. Omezování dopadů těžby nerostných surovin na krajinu a životní prostředí
12. Snižování množství ukládaných odpadů na skládky
13. Optimalizování spotřeby energie a zvyšování účinnosti užití energie
14. Zvyšování využití obnovitelných zdrojů energie
15. Zvýšení environmentálního povědomí obyvatel

Cyklostrategie je zpracována jako jednovariantní. Navržené referenční cíle nemohou proto být využity pro porovnání variant. Mohou však být využity při porovnávání případných variantních řešení předkládaných projektů.

6. ZÁVAŽNÉ VLIVY (VČETNĚ SEKUNDÁRNÍCH, SYNERGICKÝCH, KUMULATIVNÍCH, KRÁTKODOBÝCH, STŘEDNĚDOBÝCH A DLOUHODOBÝCH, TRVALÝCH A PŘECHODNÝCH, POZITIVNÍCH A NEGATIVNÍCH VLIVŮ) NAVRHOVANÝCH VARIANT KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Koncepce *Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020* je předložena v jedné variantě. Účelem hodnocení vlivů Cyklostrategie Kraje Vysočina na životní prostředí je vyhodnocení, zda předkládaná koncepce není v rozporu s cíli ochrany životního prostředí a s principy trvale udržitelného rozvoje definovaného na mezinárodní a národní úrovni v koncepčních materiálech. K tomu slouží především vyhodnocení příslušných částí Cyklostrategie a to vyhodnocení SWOT analýzy a návrhové části (verze z června 2014) s důrazem na vyhodnocení jednotlivých navržených aktivit a záměrů.

6.1.1. Hodnocení SWOT analýzy

SWOT analýza je součástí analytické části Cyklostrategie. Je její poslední, šestou částí. Stanovuje silné a slabé stránky a formuluje příležitosti a možná ohrožení v oblasti cykloturistiky, cyklo dopravy a cyklistiky obecně. Z definovaných silných stránek, které je potřeba rozšiřovat, vycházejí příležitosti – skutečnosti, které by kraj měl maximalizovat a realizovat. Slabé stránky je potřeba koncepčně řešit. Definovaná ohrožení je nutno monitorovat a eliminovat.

Z hlediska vlivů na životní prostředí je nejdůležitější částí SWOT analýzy část příležitosti, z kterých vycházejí okruhy navrhovaných aktivit.

V následujícím textu je provedeno vyhodnocení příležitostí, tj. aktivit, které jsou navrhovány k realizaci, ve vztahu k životnímu prostředí. Pro identifikaci vlivů příležitostí na životního prostředí jsou využity „maticové“ hodnotící tabulky, které identifikují potenciální rizika negativních dopadů na jednotlivé složky prostředí. Při hodnocení jednotlivých příležitostí rozlišujeme vlivy pozitivní (+) a negativní (-), významnost kvantifikujeme číselně hodnotami 1 a 2. Hodnota -2 označuje vliv výrazně negativní, -1 negativní, +1 mírně pozitivní a +2 výrazně pozitivní. 0 indikuje, že neočekáváme žádné vlivy na příslušný referenční cíl. V některých případech je v tabulkách interval významnosti vlivu, např. -2/+1. V takovém případě je uvedeno zdůvodnění.

Tabulka 8: Vyhodnocení příležitostí SWOT analýzy regionu z pohledu cykloturistiky

Příležitosti	Hodnocení	Komentář
Další rozvoj sítě cykloturistických tras (formou budování samostatných cyklostezek, doznačování vybraných úseků cyklotras, značení tematických cyklistických tras a okruhů)	2/-1	Realizaci nových cyklostezek lze pozitivně hodnotit ve vztahu k obyvatelstvu. Vlastní realizace může mít negativní vlivy na přírodu a krajinu. Jednotlivé negativní vlivy však lze minimalizovat v rámci

		územního a stavebního řízení. Doporučujeme minimalizovat zábory především výše bonitních půd, zábory lesních pozemků, minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území, prvků ÚSES a zásah do krajinného rázu.
Existence silných marketingových témat pro rozvoj sítě tematických tras (pivovary, slavné osobnosti, významné sochy, místa natáčení filmů, jaderná energie apod.)	0	
Rozvoj páteřní sítě EV a dálkových cyklotras v regionu (cyklotrasy č. 1 (EV č. 4), 16, 26 a 19), dokončení projektu vybudování cyklostezky Jihlava – Třebíč - Raabs	1/-1	Realizaci nových cyklotras a cyklostezek lze pozitivně hodnotit ve vztahu k obyvatelstvu. Vlastní realizace může mít negativní vlivy na přírodu a krajinu. Jednotlivé negativní vlivy však lze minimalizovat v rámci územního a stavebního řízení. Doporučujeme minimalizovat zábory především výše bonitních půd, zábory lesních pozemků, minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území, prvků ÚSES, a zásah do krajinného rázu.
Využití připravovaných či uskutečňovaných opatření v krajině pro potřeby rozvoje cyklistické dopravy (např. v rámci protipovodňových opatření, úprav v okolí toků a vodních ploch)	1/-1	V rámci Cyklostrategie jsou navrženy některé cyklostezky do okolí vodních toků. Pro životní prostředí je zde možné riziko zhoršení odtokových poměrů v území během povodňových průtoků.
Optimalizace navazující sítě regionálních a místních cyklotras v kraji	1	Realizaci nových cyklotras lze pozitivně hodnotit ve vztahu k obyvatelstvu Realizace cyklotras nepředstavuje riziko pro životní prostředí.
Využití existujících vhodných objektů bývalých železnic pro rozvoj cykloturistiky (budování cyklostezek)	1	
Efektivnější marketingové využití cykloturistiky k propagaci šetrné turistiky a zdravého životního stylu	0	
Odklon vybraných úseků cyklotras z komunikací a vyšší frekvencí motorové dopravy včetně jejich přeložení a přeznačení	1	Lze očekávat pozitivní vlivy na obyvatelstvo.
Podpora propojování cykloturistiky s další nabídkou cestovního ruchu (tvorba cyklobalíček, zapojování kola do dalších turistických akcí apod.)	1/-1	Zvýšení cestovního ruchu především v oblastech cenných z hlediska ochrany přírody a krajiny představuje určitá rizika.
Účelné, efektivní a environmentálně šetrné využití existujících lesních a polních cest pro potřeby cykloturistiky včetně jejich případného proznačení	0/-1	Realizace cyklostezek v místech lesních a polních cest je šetrné pro životní prostředí. Zvýšení cestovního ruchu především v oblastech cenných z hlediska ochrany přírody a krajiny představuje určitá rizika.
Další zvyšování dostupnosti kvalitních doprovodných služeb pro cyklisty v rámci certifikace Cyklisté vítáni	0	
Zkvalitňování vybavenosti existujících i nových cyklotras a cyklostezek mobiliářem	0/-1	Zde je potřeba věnovat pozornost architektonickému ztvárnění doprovodných drobných staveb a to především v místech se zvýšenou ochrannou krajinného rázu (přírodní

		parky, CHKO).
Posílení spolupráce s podnikatelskou obcí v oblasti uchopení hlavních cílových skupin cykloturistů, zejména rodin s dětmi (zlepšování kvality služeb a jejich propagace)	0	

Tabulka 9: Vyhodnocení příležitostí SWOT analýzy regionu z pohledu cyklo dopravy

Příležitosti	Hodnocení	Komentář
Příprava a realizace opatření pro podporu cyklo dopravy a zvyšování její bezpečnosti v hlavním a přidruženém dopravním prostoru	2	
Vyšší marketingové využití cyklistické dopravy k propagaci zdravého životního stylu a šetrné dopravy ve městech	1	
Propojování cyklo dopravy a oblasti prevence bezpečnosti (akce propagující bezpečnost, rozvoj dětských dopravních hřišť a dopravní výchovy apod.)	2	
Podpora rozvoje funkcí přestupních terminálů veřejné dopravy směrem ke zlepšování podmínek pro cyklisty	1	
Účelná implementace opatření na podporu rozvoje cyklo dopravy do plánů a realizací rekonstrukcí a výstavby komunikací ve správě Kraje Vysočina a jednotlivých obcí	1	
Podpora dopravní výchovy a osvěty mezi dětmi a mládeží jako příspěvek ke zlepšení chování cyklistů v rámci dopravy jako celku	2	

Tabulka 10: Vyhodnocení příležitostí agregované SWOT analýzy regionu z pohledu cyklistiky

Příležitosti	Hodnocení	Komentář
Posílení role Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina v oblasti řízení, plánování a koordinace dalšího rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy na území regionu	0	
Využití objektů bývalých železnic pro rozvoj cyklistiky (budování cyklostezek)	1	
Posilování vzájemné spolupráce a výměny informací mezi aktéry působícími v oblasti rozvoje cyklo dopravy a cykloturistiky	0	
Vytvoření kompletního pasportu cyklotras a cyklostezek Kraje Vysočina a zajištění jeho aktualizace	0	
Další rozvoj aktivit zaměřených na propagaci cyklistické dopravy a propagaci bezpečné cyklistiky (osvětové akce, akce zaměřené na bezpečnost a zdraví, dopravní výchovu, prevenci krádeží kol apod.)	1	
Monitoring (např. pomocí elektronických sčítačů) a průběžné hodnocení přínosů	0	

cyklo dopravy, resp. především cykloturistiky ve vztahu k socioekonomickému rozvoji kraje, dílčích mikroregionů a jednotlivých obcí		
Vyčlenění prostředků z rozpočtu Kraje Vysočina na přímou podporu opatření zaměřených na rozvoj cykloturistiky a cyklo dopravy (nové dotační tituly, přímá podpora vybraných projektů a aktivit)	0	
Podpora všeobecné propagace a účinných marketingových opatření na podporu cykloturistiky a cyklo dopravy, včetně vzniku krajského mapového cykloportálu	1	
Posilování vazeb mezi cyklistickou dopravou a ostatními dopravními módy, zejména veřejnou hromadnou dopravou	1	

6.1.2. Hodnocení prioritních os a opatření

V Cyklostrategii Kraje Vysočina byly navrženy 3 prioritní osy. U každé osy byla identifikována 3 opatření. Jejich hodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí je uvedeno v následujícím textu.

Priorita A: Rozvoj cykloturistiky jako nedílné součásti rekreace, sportu a cestovního ruchu

Opatření A.1 Rozvoj sítě cyklo tras a cyklo stezek s primárně rekreačním využitím

Opatření A.2 Zvyšování atraktivity, propagace a ekonomického významu cykloturistiky

Opatření A.3 Rozvoj doprovodných služeb a infrastruktury pro cykloturistiku

Hodnocení:

Z hlediska vlivů na životní prostředí může být problematická realizace nových cyklo stezek a doprovodných zařízení a s tím související navýšení cestovního ruchu především v oblastech cenných z hlediska ochrany přírody a krajiny. V zájmovém území se jedná především o přítomná CHKO. Při navrhování cyklo tras a cyklo stezek je nezbytné spolupracovat s příslušnými správami CHKO.

Při realizaci uvedených aktivit bude odpovídající ochrana jednotlivých složek životního prostředí zajištěna v příslušných správních řízeních (územní řízení, stavební řízení), případně v procesech EIA.

Priorita B: Rozvoj cyklo dopravy jako integrální součásti dopravní obsluhy v území

Opatření B.1 Rozvoj infrastruktury pro cyklo dopravu

Opatření B.2 Intermodalita

Opatření B.3 Osvěta a informovanost

Hodnocení:

V rámci opatření B.2 Intermodalita byla jako aktivita s možnými negativními vlivy identifikována aktivita „Budování a rozvoj záchytných B&R a P&R parkovišť při nástupech na cyklistické stezky a podpora rozvoje dopravních terminálů a jejich funkcí pro cyklisty.“ Realizace nových parkovišť může vykazovat negativní vliv na některé složky životního prostředí (voda, půda, příroda a krajina). Odpovídající ochrana jednotlivých složek životního prostředí bude zajištěna v příslušných správních řízeních (územní řízení, stavební řízení).

Cyklo doprava jako forma dopravy má převážně pozitivní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Možné mírné negativní vlivy lze spatřit v realizaci podpůrné infrastruktury. U cyklo dopravy však předpokládáme návaznost na obytnou zástavbu, proto významné negativní vlivy na složky životního prostředí nejsou pravděpodobné.

Priorita C: Řízení, koordinace a propagace cyklo dopravy a cykloturistiky

Opatření C.1 Koordinace cyklo dopravy a cykloturistiky na regionální úrovni

Opatření C.2 Financování rozvoje cyklo dopravy a cykloturistiky

Opatření C.3 Zajištění jednotné prezentace Kraje Vysočina v oblasti cyklistiky

Hodnocení:

Při realizaci aktivit v této prioritě neočekáváme vlivy na životní prostředí.

6.1.3. Hodnocení navržených aktivit

Pro identifikaci vlivů navržených aktivit na životní prostředí jsou využity „maticové“ hodnotící tabulky, které identifikují potenciální rizika negativních dopadů na jednotlivé složky prostředí. Při hodnocení jednotlivých doporučených opatření rozlišujeme vlivy pozitivní (+) a negativní (-), významnost kvantifikujeme číselně hodnotami 1 a 2. Hodnota -2 označuje vliv výrazně negativní, -1 negativní, +1 mírně pozitivní a +2 výrazně pozitivní. 0 indikuje, že neočekáváme žádné vlivy na příslušný referenční cíl. V některých případech je v tabulkách interval významnosti vlivu, např. -2/+1. Může se jednat o míru ovlivnění v případě realizace/nerealizace navrhovaných opatření nebo o přemístění vlivu na jinou, méně konfliktní lokalitu.

Z hlediska rozsahu působení dělíme vlivy na bodové (v tabulce značíme písmenem (B), lokální (L) a nadlokální (N). Bodový rozsah představuje působení v daném měřítku pouze v místě realizace na území 1 obce. Lokální působení představuje plošný rozsah území 1 obce. Nadlokální působení představuje plošný rozsah na území 2 a více obcí.

Z hlediska doby působení posuzované aktivity rozlišujeme charakter opatření krátkodobý (v tabulce značíme (k), střednědobý (s) a dlouhodobý (d).

Hodnotící tabulka je uvedena v Příloze č. 2.

Aktivity s možným negativním vlivem na životní prostředí

Ani u jedné navržené aktivity nebyly identifikovány významné negativní vlivy na některou ze složek životního prostředí tj. vliv na složky životního prostředí nebyl hodnocen „-2“.

U dvou aktivit byl identifikován celkový možný negativní vliv na životní prostředí. Jedná se o aktivity realizace nových cyklostezek a parkovišť:

- Projektová příprava a budování samostatných cyklostezek s primárním využitím pro rekreaci / cestovní ruch.
- Budování a rozvoj záchytných B&R a P&R parkovišť při nástupech na cyklistické stezky a podpora rozvoje dopravních terminálů a jejich funkcí pro cyklisty.

Při realizaci výše uvedených staveb dojde k záboru půdy, navýšení zpevněných ploch v krajině. Případná zimní údržba představuje riziko zasolování půd v okolí. Cyklostezka nebo parkoviště představují umělý geomorfologický prvek v krajině, který může ovlivnit estetické hodnoty krajiny. Při realizaci nových cyklostezek dojde ke zvýšení množství návštěvníků v dané lokalitě (zvýší se cestovní ruch). To může, zvláště v územích cenných pro ochranu přírody a krajinu, negativně působit na faunu, flóru a ekosystémy.

Možné dílčí negativní vlivy se mohou objevit v souvislosti s budováním infrastruktury v okolí cyklostezek a cyklotras. V rámci cyklostrategie se však počítá spíše se zkvalitňováním stávajících služeb, případně s vybavením cyklostezek novým mobiliářem. Zde je potřeba věnovat pozornost architektonickému ztvárnění, především v lokalitách se zvýšenou ochranou krajinného rázu.

Naplňování uvedených aktivit nepřinese významné negativní vlivy. Při výstavbě cyklostezek a parkovišť bude odpovídající ochrana jednotlivých složek životního prostředí a veřejného zdraví zajištěna v příslušných správních řízeních (územní řízení, stavební řízení).

Aktivity se spíše pozitivním vlivem na životní prostředí

Většina aktivit má pozitivní vliv na obyvatelstvo a veřejné zdraví. Obecně podpora cyklistiky představuje zdravý životní styl. Užití kola jako pravidelného dopravního prostředku např. do/z práce dává předpoklad snížení vozidel a to především ve městech, kde bývá problém se zvýšenou hlukovou a imisní zátěží obyvatelstva. Realizace a obnovování dopravních hřišť přispívá ke zvyšování povědomí o dopravní problematice u dětí a tím se snižuje pravděpodobnost jejich úrazů a nehod.

Podrobněji je hodnocení vlivu na veřejné zdraví provedeno v kapitole 12.

Aktivity neutrální k životnímu prostředí

Většina aktivit z předkládané Cyklostrategie je indiferentní k životnímu prostředí. Jedná se převážně o aktivity administrativního rázu (grantová podpora, koordinace organizačních složek apod.) či obecné podpory aktivit (marketing, prezentace apod.).

6.1.4. Hodnocení navržených konkrétních záměrů

Cyklostrategie Kraje Vysočina obsahuje dva typy konkrétních záměrů – cyklotrasy a cyklostezky. Návrh cyklotras a jejich změn je uveden v příloze č. 2 předkládané koncepce, návrh nových cyklostezek je uveden v příloze č. 4 předkládané koncepce.

Cyklotrasy

Cyklotrasa představuje dopravní cestu pro cyklisty vedenou po stávajících komunikacích. Jako taková proto nemá žádné přímé negativní vlivy na složky životního prostředí. Sekundární negativní vliv by mohlo mít navýšení turistického ruchu v místech cenných pro ochranu přírody a krajiny. Zde se jedná především o území obou CHKO tj. CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory. Žádná z řešených cyklotras neprochází CHKO. Cyklotrasa č. 19 je vedena po hranicích CHKO Žďárské vrchy.

Případná infrastruktura v okolí cyklotras je vyhodnocena v rámci příslušných aktivit v předcházející kapitole.

Cyklostezky

Samostatně byly hodnoceny záměry nových cyklostezek, které jsou graficky znázorněny v příloze č. 4 vlastní koncepce.

Pro identifikaci vlivů navržených záměrů na životní prostředí jsou využity „maticové“ hodnotící tabulky, které identifikují potenciální rizika negativních dopadů na jednotlivé složky prostředí. Při hodnocení jednotlivých doporučených opatření rozlišujeme vlivy pozitivní (+) a negativní (-), významnost kvantifikujeme číselně hodnotami 1 a 2. Hodnota -2 označuje vliv výrazně negativní, -1 negativní, +1 mírně pozitivní a +2

Hodnotící tabulka je uvedena v Příloze č. 3.

Jako potenciálně negativní záměry byly hodnoceny ty, u kterých byla nejméně jedna složka hodnocena -2, případně nejméně 3 složky ŽP byly hodnoceny -1.

Realizace nových cyklostezek představuje pozitivní vliv na obyvatelstvo. Podpora pohybových aktivit přispívá k prevenci zdraví. Krátkodobé negativní vlivy hluku a emisí mohou být spojeny s výstavbou cyklostezek.

Z hlediska ovzduší jsou pozitivní především cyklostezky navržené v rámci dopravního skeletu měst, čímž se podporuje využití kola jako pravidelného dopravního prostředku např. do a z práce. Je to jeden z kroků pro snižování automobilové dopravy ve městech. V předkládané koncepci se to týká především měst Jihlava, Třebíč a Žďár nad Sázavou.

Nové cyklostezky představují navýšení zpevněných ploch a tím urychlují odtok povrchových vod z krajiny. Některé jsou umístěny do záplavových území. Při jejich realizaci je potřeba zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů v území během povodňových průtoků. Některé cyklostezky mohou být v zimě soleny. Výše uvedená negativa jsou významnější v chráněné oblasti akumulace vod (CHOPAV). Tři záměry se nacházejí v CHOPAV Žďárské vrchy – „Nové Město na Moravě – Žďár nad Sázavou“, Nové Město na Moravě, rybníky Vališáky“ a „Nové Město na Moravě, Zichův rybník – rozcestí u Černého rybníka“. Doporučujeme v odůvodněných případech (např. v blízkosti zdrojů podzemních vod) zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.

Potenciálně negativní vlivy navržených cyklostezek jsou spojeny se zábořem půdy především půd cennějších v I. a II. třídy ochrany a zábořů lesních porostů v kategorii zvláštního určení nebo lesů ochranných. Zde se negativně projevuje délka navržených cyklostezek, čím delší cyklostezka tím větší záboř půdy. Zásahy do lesů zvláštního určení vykazují záměry: „Propojení Chotěboř – Ždírec nad Doubravou“, „Slunečná zátoka – Smrčná“ a „Třebíč – navrhovaných systém řešení cyklistické dopravy ve městě dle zpracovaného generelu“.

Významný negativní vliv na horninové prostředí nebyl identifikován. Dvě navržené cyklostezky zasahují do dobývacích prostorů (1) „Velká Bíteš – Křoví“, (2) jeden úsek na cyklostezce „Trasa Jihlava – Třebíč- Raabs“ a to úsek jižně Malého Beranova. Oba střety se týkají pouze malých úseků cyklostezek a doporučujeme při dalším zpřesňování trasy se těmito střetům vyhnout.

Rizikové jsou záměry nových cyklostezek navržených do velkoplošných nebo maloplošných zvláště chráněných území. Jedná se o následující cyklostezky:

- *Ždírecko. Horní Studenec – Údavy*: III. zóna CHKO Železné hory. Realizace cyklostezky je navržena podél silnice I/37. Nepředpokládáme významné negativní vlivy na ŽP.
- *Nové Město na Moravě – Žďár nad Sázavou*: CHKO Žďárské vrchy. Cyklostezka je navržena od Žďáru nad Sázavou po rybníky Vališáky (I.zóna CHKO) po stávajících cestách, pak je vedena přes obec Radňovice volnou krajinou. Doporučujeme při zpřesňování trasy a při realizaci minimalizovat zásah do I. zóny CHKO Žďárské vrchy.
- *Nové Město na Moravě, rybníky Vališáky*: CHKO Žďárské vrchy. Jedná se o 880 m dlouhý úsek cyklostezky vedené po stávající cestě od rybníků Vališáky (I. zóna CHKO) po obec Jiříkovice. Doporučujeme při zpřesňování trasy a při realizaci minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
- *Nové Město na Moravě, Zichův rybník – rozcestí u Černého rybníka*: CHKO Žďárské vrchy. Cyklostezka je na navržena po stávající cestě, končí u vymezené

I. zóny CHKO. Doporučujeme při zpřesňování trasy a při realizaci minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.

- *Ždár nad Sázavou – navrhovaný systém řešení cyklistické dopravy ve městě dle zpracovaného generelu:* CHKO Žďárské vrchy. Doporučujeme při zpřesňování tras a při realizaci minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.

Cyklostezka „Propojení Chotěboř – Ždírec nad Doubravou varianta (1) přes Bílecký les s využitím železniční vlečky,“ je navržena na silnici I/34, která tvoří hranici s CHKO Žďárské vrchy. Doporučujeme realizovat cyklostezku mimo CHKO a při realizaci nezasahovat do II. zóny CHKO.

U výše uvedených záměrů doporučujeme v dalších řízeních úzce spolupracovat se Správou CHKO a zpracovat biologické hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- *Slunečná zátoka – Smrčná:* PR Stvořidla. Jedná se o novostavbu cyklostezky vedenou skrz PR. Doporučujeme prověřit vedení trasy cyklostezky, tak aby nedocházelo ke střetu s PR Stvořidla, případně vedení cyklostezky po stávající značené turistické trase.
- *Trasa Jihlava – Třebíč- Raabs – úsek Přímělkov - Dolní Smrčné:* PR Údolí Brtnice. Trasa cyklostezky je vedena v koncové části podél železnice. Doporučujeme prověřit možnost vedení cyklostezky mimo území přírodní rezervace Údolí Brtnice, případně vést cyklostezky co nejbližší železniční trati.

Negativní vlivy nelze vyloučit u záměrů, které zasahují do územního systému ekologické stability. Devět záměrů zasahuje do regionálního biokoridoru, tři do nadregionálního biokoridoru. Závažnější jsou zásahy do biocenter, žádný záměr nezasahuje do nadregionálního biocentra, tři zasahují do regionálního biocentra. Doporučujeme minimalizovat zásahy do prvků ÚSES.

U nových cyklostezek, které jsou navrženy v souběhu s frekventovanou komunikací může dojít ke zhoršení migrační prostupnosti území. Významné je to především v lokalitách, kde již byla identifikována migrační bariéra. U navržených cyklostezek se jedná o dvě trasy a to cyklostezku „Měřín – Velké Meziříčí – Velká Bíteš“ a cyklostezku „Štoky, propojení obce Štoky s částí obce Antonínův Důl“. Zde doporučujeme jejich realizaci koordinovat se záměry homogenizace přítomných silnic (záměry ze ZÚR Kraje Vysočina), aby byla odstraněna přítomná migrační bariéra.

Zásahy do krajinného rázu mohou být identifikovány u záměrů v CHKO a v přírodních parcích, které jsou vyhlášeny z důvodu ochrany krajinného rázu. Záměr cyklostezky „Slunečná zátoka – Smrčná“ je umístěn do přírodního parku Melechov a záměr „Telč – vybudování okruhu pro in-liny a cyklisty“ je umístěn do navrženého přírodního parku Javořícká vrchovina.

Množství cyklostezek vychází z městských center, které často požívá památkové ochrany. Zásah do památkově chráněných území lze obtížně vyhodnotit, vzhledem k obecnosti popisu jednotlivých cyklostezek. Při konkrétním vymezení je nezbytné spolupracovat s příslušným orgánem památkové péče.

6.2. Vlivy koncepce na jednotlivé složky životního prostředí

6.2.1. Vlivy na ovzduší a klima

Cyklostrategie je koncepcí, která je věnována podpoře cyklistiky, a to jak cykloturistice tak i cyklodopravě jako jedné z možných forem dopravy ve městech. Podpora především cyklodopravy je jednoznačně pozitivní ve svých vlivech na ovzduší a klima proto, že snižuje množství osobní automobilové dopravy.

Během výstavby cyklostezek může dojít k časově omezenému negativnímu ovlivnění ovzduší emisemi znečišťujících látek. Konkrétní míra ovlivnění bude záviset na počtu a typu stavebních mechanismů nasazených na staveništi. Vzhledem k typu stavby – cyklostezka, nepředpokládáme významné negativní ovlivnění ovzduší.

Rozsah negativního vlivu realizace navrhovaných aktivit a záměrů lze hodnotit jako malý, jeho významnost též jako malou.

6.2.2. Vlivy na povrchové a podzemní vody

Negativní ovlivnění povrchových vod může způsobit zvyšování rozlohy zpevněných ploch a tím urychlení odtoku z krajiny. Některé jsou umístěny do záplavových území. Při jejich realizaci je potřeba zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů v území během povodňových průtoků.

U cyklostezek v obcích a městech lze předpokládat ošetřování povrchu v zimním období solí. V odůvodněných případech doporučujeme zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.

Výše uvedeným problémům doporučujeme věnovat odpovídající pozornost v příslušných správních řízeních (územní řízení, stavební řízení).

Rozsah negativního vlivu realizace navrhovaných aktivit a záměrů na vody lze hodnotit jako malý, jeho významnost také jako malou.

6.2.3. Vlivy na půdu

Nejvýznamnějším negativním vlivem všech nových staveb je zábor jak zemědělské tak lesní půdy. Doporučujeme minimalizovat zábor především cenných půd tj. I. a II. třídy ochrany a zásah a zábor lesní půdy (PUPFL).

Cyklostezky jsou pravidelně udržovány, v zimním období jsou soleny. To představuje určitý zdroj kontaminantů půdy v okolí cyklostezek. Jedná se o těžké kovy

z posypových materiálů a celkové zasolování půd v okolí. Její minimalizace spočívá v používání posypových materiálů s nízkým obsahem těžkých kovů a v optimalizaci spotřebovaného množství.

Rozsah negativního vlivu realizace navrhovaných aktivit a záměrů na půdy lze hodnotit jako malý až střední, jeho významnost také jako malou až střední.

6.2.4. Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje

Negativní vlivy na horninové prostředí představují především zásahy do chráněných ložiskových území a prognózních zdrojů surovin, realizace záměru na poddolovaných území, či na území se sesuvy a svahovými deformacemi.

V případě zásahu do výše uvedených území bude nezbytné zpracovat podrobný inženýrsko geologický průzkum.

Rozsah vlivu realizace navrhovaných aktivit a záměrů na horninové prostředí a přírodní zdroje lze hodnotit jako malý, jeho významnost také jako malou.

6.2.5. Vlivy na faunu, flóru a ekosystémy

Výstavbou cyklostezky a navazující infrastruktury bude na ploše zničena veškerá vegetace, živočichové budou buď vyhubeni nebo přinuceni lokalitu opustit. Okolí linie komunikace bude opuštěno migrujícími druhy, kterým se zásahem do krajiny sníží atraktivita prostředí. Přítomnost lidí a hluk z provozu mechanizace ve fázi výstavby působí na řadu živočišných druhů odpudivě. Spektrum flóry i fauny se změní ve prospěch synantropních prvků.

Negativní vliv výstavby na jednotlivé druhy živočichů je rozdílné závažnosti. Relativně nejmenší, spíše nepřímý, negativní vliv se projeví na populaci ptáků. Ptáci jsou natolik mobilní, že přímé usmrcení při výstavbě nehrozí a za splnění podmínek kácení dřevin nebudou zničena jejich hnízda. Naopak negativní dopad na zvířata pohybující se po zemi s relativně malým teritoriem je závažný.

Komunikace představuje liniovou bariéru, která může zkomplikovat případně znemožnit pohyb člověka a živočichů v krajině. Tento vliv je významný především u silnic. V případě cyklostezek se tento vliv může projevit v podstatě jenom u cyklostezek budovaných v těsné blízkosti frekventovaných silnic.

Veškeré záměry zasahující na území zvláště chráněných území musí respektovat plán péče o tato ZCHÚ.

Zvýšený pohyb turistů může v cennějších lokalitách způsobit rušení citlivých živočišných druhů, kteří mohou lokalitu opustit.

Rozsah negativního vlivu realizace navrhovaných aktivit a záměrů na faunu, flóru a ekosystémy lze hodnotit jako malý až střední, jeho významnost jako malou až střední.

6.2.6. Vlivy na krajinu, ÚSES a chráněná území

Liniová infrastruktura (cyklostezka) představuje umělý geomorfologický prvek v krajině, který může ovlivnit estetické hodnoty krajiny. Při výstavbě komunikací může dojít ke střetům s prvky ÚSES (křížení biokoridorů, zásahy do biocenter a interakčních prvků). Negativní dopady lze alespoň částečně zmírnit technickým řešením komunikací např. přemostěním říčních biokoridorů, ozeleněním komunikace.

Uvedené negativní vlivy se uplatňují především u silnic a železnic, významně méně u cyklostezek. Při plánování nových cyklostezek doporučujeme preferovat řešení, pokud je možné, nezasahující do prvků ÚSES a chráněných území.

Cyklostezky „Ždírecko. Horní Studenec – Údavy“, „Ždár nad Sázavou – navrhovaný systém řešení cyklistické dopravy ve městě dle zpracovaného generelu“, „Nové Město na Moravě – Ždár nad Sázavou“, „Nové Město na Moravě, rybníky Vališáky“, „Nové Město na Moravě, Zichův rybník – rozcestí u Černého rybníka“ jsou situovány do oblasti se zvýšenou ochranou krajinného rázu a to do CHKO (CHKO Železná hory nebo CHKO Žďárské vrchy). Zde je nezbytné respektovat ochranné podmínky a plán péče dané CHKO.

Cyklostezka „Slunečná zátoka – Smrčná“ zasahuje do přírodní rezervace (PR) Stvořidla, úsek Přímělkov - Dolní Smrčné cyklostezky „Trasa Jihlava – Třebíč- Raabs“ zasahuje do PR Údolí Brtnice. U cyklostezky „Slunečná zátoka – Smrčná“ doporučujeme prověřit vedení trasy cyklostezky mimo území PR, případně po přítomné turistické trase. U cyklostezky „Trasa Jihlava – Třebíč- Raabs“ také doporučujeme prověřit vedení trasy cyklostezky mimo území PR, případně trasovat cyklostezku co nejbližší železniční trati.

Nové objekty infrastruktury mohou mít negativní vliv na krajinný ráz. V zastavěných oblastech nebude tento vliv příliš závažný. Doporučujeme věnovat pozornost architektonickému ztvárnění doprovodných drobných staveb a to především v místech se zvýšenou ochrannou krajinného rázu (přírodní parky, CHKO). Při realizaci aktivit umístěných ve volné krajině doporučujeme v odůvodněných případech zpracovat hodnocení vlivu na krajinný ráz.

Výše uvedeným problémům doporučujeme věnovat odpovídající pozornost v příslušných správních řízeních (územní řízení, stavební řízení). V odůvodněných případech doporučujeme zpracovat biologické hodnocení případně hodnocení vlivů na krajinný ráz.

Rozsah vlivu realizace navrhovaných aktivit a záměrů na krajinu, ÚSES a chráněná území lze hodnotit jako střední, jeho významnost též jako střední.

6.2.7. Vlivy na soustavu NATURA 2000

Krajský úřad Kraje Vysočina odbor životního prostředí a zemědělství ve svém stanovisku č.j KUJI 17710/2014 OPZP 181/2014Ku/53 ze dne 17.3.2014 vyloučil významný vliv předkládané koncepce na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí

Správa CHKO Železné hory a krajské středisko Pardubice ve svém stanovisku č.j 0519/ZH/2014 ze dne 2.4.2014 vyloučil významný vliv předkládané koncepce na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí

Správa CHKO Žďárské vrchy ve svém stanovisku č.j 01095/ZV/2014 ze dne 19.3.2014 konstatuje, že nelze vyloučit významný vliv předkládané koncepce na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí.

Vyhodnocení vlivů koncepce *Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklodopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020* na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (lokality soustavy Natura 2000 v CHKO Žďárské vrchy) je provedeno v Příloze č. 1. Hodnocení zpracovala RNDr. Lenka Šikulová, držitel autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. Závěr hodnocení je následující:

Hodnocená koncepce nemá významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost žádné lokality soustavy Natura 2000.

U konkrétních záměrů nových cyklotras a cyklostezek, které jsou ve Strategii rozvoje cykloturistiky a cyklodopravy v Kraji Vysočina přímo obsaženy, nebyly identifikovány významné negativní vlivy na dotčené EVL a jejich předměty ochrany. Lokality mohou být negativně ovlivněny realizací činností a záměrů vyplývajících z aktivit, které jsou v koncepci pouze obecně definovány. Vlivy těchto činností/záměrů musí být vyhodnoceny po jejich konkretizaci a upřesnění. Vzhledem k řešené oblasti cyklodopravy a cykloturistiky bude s největší pravděpodobností možné bez větších problémů nacházet řešení bez významných negativních vlivů na předměty ochrany a celistvost EVL.

6.2.8. Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky

Některé záměry cyklostezek jsou umístěny do území, které je památkově chráněno nejčastěji do městské památkové rezervace nebo městské památkové zóny. V případě dotčení památkově chráněných objektů je nezbytné postupovat v souladu se zákonem č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Doporučujeme při lokalizaci nových cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury na území, které je památkově chráněno, spolupracovat s orgány státní památkové péče.

Rozsah negativního vlivu realizace navrhovaných aktivit a záměrů na hmotný majetek a kulturní památky lze hodnotit jako malý až střední, jeho významnost jako malou až střední.

6.3. Hodnocení koncepce z hlediska sekundárních, synergických a kumulativních vlivů

Cyklostrategie Kraje Vysočina obsahuje dva typy aktivit. Za prvé jsou to opatření a aktivity organizačního charakteru a návrhy stavebních aktivit (cyklostezky, cyklotrasy, doprovodná infrastruktura) bez konkrétní lokalizace. U těchto aktivit může být vyhodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů (ssk vlivů) provedeno pouze v obecné rovině. Je možné identifikovat potenciální možnost vzniku ssk vlivů při realizaci jednotlivých aktivit. O tom, zda tyto vlivy skutečně nastanou, rozhodne až konkrétní naplňování jednotlivých aktivit.

Druhým typem aktivit jsou konkrétní návrhy cyklostezek a cyklotras. Tyto záměry jsou lokalizovány a jejich realizace může přinést ssk vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Ssk vlivy lze očekávat především u navrhovaných koridorů, u kterých nastává územní střet, případně se nacházejí blízko sebe. Obdobně lze očekávat ssk vlivy u navrhovaných koridorů, u kterých nastává územní střet se stávajícími záměry, nebo které se nacházejí v blízkosti stávajících záměrů. U předkládaných záměrů předpoklad vytváření ssk vlivů vzdálených. Dále mohou ssk vlivy hrát významnou roli v některých specifických územích (např. v intenzivně rekreačně využívaných územích či v územích s výskytem zvláště chráněných druhů).

Použitá metodologie

Míru potenciálních ssk vlivů jsme stanovili následující semikvantitativní stupnicí:

potenciálně významné pozitivní ssk vlivy	+2
potenciálně mírně pozitivní ssk vlivy	+1
nulové nebo zanedbatelné ssk vlivy	0
potenciálně mírně negativní ssk vlivy	-1
potenciálně významné negativní ssk vlivy	-2

Hodnotili jsme ssk vlivy na jednotlivé složky životního prostředí (obyvatelstvo (včetně vlivu na veřejné zdraví), ovzduší, vody, půdy, horninové prostředí, faunu, flóru a ekosystémy, krajinný ráz, hmotný majetek a kulturní památky). Hodnotili jsme ssk vlivy prioritních os a opatření jak mezi sebou tak vůči složkám životního prostředí. Záměry s územním průmětem (návrhy nových cyklostezek) jsme vyhodnotili jak mezi sebou tak vůči stávajícím záměrům v území včetně navrhovaných záměrů ze ZÚR Kraje Vysočina.

Za stávající záměry v okolí navržených cyklostezek, které by mohly mít negativní ssk vliv se záměrem typu cyklostezka, byly určeny liniové stavby, jako jsou silnice a železnice. Z navržených záměrů jiných koncepcí byly vzaty v úvahu plochy a koridory navržené v ZÚR Kraje Vysočina.

Zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny

Pro hodnocení ssk vlivů byly požity informace o stavu životního prostředí a o složkách, které by mohly být negativně ovlivněny z kapitol hodnocení 2. *Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce*, 3. *Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy* a 4. *Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů).*

Identifikace a popis možných sekundárních, synergických a kumulativních vlivů, posouzení těchto vlivů

Celkový výsledek hodnocení ssk vlivů prioritních os a opatření je uveden v příloze č. 4, ssk vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví jsou uvedeny v příloze č 5. Vyhodnocení ssk vlivů navržených a stávajících záměrů je provedeno v příloze č. 6.

Ssk vlivy lze očekávat u aktivit realizovaných v opatřeních A1, A3, B1 a B2. Jedná se o realizace nových cyklostezek a cyklotras a doplňující infrastruktury. Pozitivní ssk vlivy lze očekávat v oblasti vlivů na obyvatelstvo a veřejné zdraví, negativní ssk vlivy by mohly nastat u složek životního prostředí jako je voda, půda, fauna, flóra, ekosystémy a krajinný ráz.

U navržených záměrů můžeme předpokládat pozitivní ssk vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví především ve městech. Možný negativní ssk vliv na složku ŽP fauna, flóra, ekosystémy jsme identifikovali u záměrů cyklostezek „Nové Město na Moravě-Žďár nad Sázavou“ a „Nové Město na Moravě, rybníky Vališáky“ v CHKO Žďárské vrchy. Možný negativní ssk vliv na složku ŽP hmotný majetek, kulturní památky jsme identifikovali u záměrů cyklostezek ve městech Jihlava, Třebíč a Třešť.

Ssk vlivy navržených záměrů (cyklostezky z Cyklostrategie a plochy a koridory ze ZÚR Kraje Vysočina) a záměrů stávajících byly identifikovány především u cyklostezek, které jsou navrženy v těsné blízkosti silnice. Jedná se o možné negativní ssk vlivy na půdy, vody a faunu, flóru a ekosystémy (především zhoršení migrační propustnosti území).

Vymezení kompenzačních opatření

Na základě vyhodnocení ssk vlivů jsou do návrhu stanoviska zařazena opatření k minimalizaci těchto vlivů. Nejsou navržena žádná kompenzační opatření.

Stanovení pravidel monitorování sekundárních, synergických a kumulativních vlivů

Není navrženo žádné speciální monitorování ssk vlivů. Pravidla monitorování vlivů na životní prostředí navržena v kapitole 9. *Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí* pokrývají dostatečně i monitorování ssk vlivů.

6.4. Hodnocení koncepce z hlediska rozsahu a doby působení vlivů na životní prostředí

U jednotlivých aktivit bylo vyhodnoceno časové a plošné působení negativních a pozitivních vlivů na životní prostředí. Vyhodnocení je provedeno v tabulce v příloze č. 2. Z hlediska rozsahu působení dělíme vlivy na bodové (v tabulkách značíme písmenem B), lokální (L) a nadlokální (N). Bodový rozsah představuje působení v daném měřítku pouze v místě realizace na území 1 obce. Lokální působení představuje plošný rozsah na území 1 obce. Nadlokální působení představuje plošný rozsah na území 2 a více obcí. Z hlediska doby působení posuzované aktivity rozlišujeme charakter opatření krátkodobý (v tabulkách značíme k), střednědobý (s) a dlouhodobý (d).

Byly identifikovány aktivity jak s nadlokálním, lokálním tak bodovým působením. Aktivity jsou vymezeny bez územního průmětu, je proto u nich problematické rozlišit, zda se jedná o vlivy nadlokální, lokální či bodové. To bude možné až po znalosti konkrétního projektu. Často jsou proto v tabulce v příloze č. 2 udávány hodnoty všechny B/L/N. Některé negativní vlivy se projeví krátkodobě (do 1 roku typicky se jedná o negativní vlivy při výstavbě), některé vlivy jsou trvalé tj. dlouhodobé (10 a více let). Nejméně lze odlišit vlivy střednědobé. Střednědobé vlivy jsme vymezily u aktivit, které je potřeba po určitém časovém úseku zopakovat např. značení tras.

Možný nadlokální negativní vliv byl identifikován především u nových cyklostezek případně při organizaci cyklistických akcí většího rozsahu a především ve volném terénu. Zde se jedná jak o negativní vlivy krátkodobé, které se projeví především při realizaci staveb např. zábor půdy, kácení dřevin, ale také o vlivy dlouhodobé jako jsou negativní vlivy na vodu, migraci zvířat. Stejně aktivity menšího rozsahu mohou mít pouze lokální negativní vlivy.

Bodové negativní vlivy jsou spojeny např. s instalací doprovodné infrastruktury, s odstraněním bodových závad na cyklostezkách a cyklotrasách či např. doplnění značení. Jedná se o většinou krátkodobé negativní vlivy spojené se zábořem půdy, zničením bioty v místě, kácení dřevin.

Navržené záměry cyklotras a cyklostezek jsou převážně nadlokálního a lokálního rozsahu. Krátkodobé negativní vlivy byly identifikovány v období výstavby. Jedná se především o vliv hluku a emisí na obyvatelstvo. Po realizaci budou mít cyklostezky a cyklotrasy již vlivy dlouhodobé. V tabulce v příloze č. 3 jsou tyto vlivy identifikovány.

6.5. Přeshraniční vlivy koncepce

Kraj Vysočina přímo nesousedí s cizím státem. Některé cyklostezky a cyklotrasy jsou navrženy, tak aby je bylo možno použít jako dálkové tj. počítá se s napojením v okolních krajích a vyvedení i do sousedních států (např. cyklotrasa Jihlava - Třebíč - Raabs). To však již není předmětem předložené koncepce. Z uvedených informací je zřejmé, že území sousedních států nemůže být provedením koncepce závažně ovlivněno.

6.6. Celkové hodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí

Celkově lze konstatovat že předpokládaný rozsah a významnost potenciálních negativních vlivů prioritních os, opatření, aktivit a záměrů navrhovaných v Cyklostrategii Kraje Vysočina na jednotlivé složky životního prostředí se pohybuje v rozmezí zanedbatelný až malý případně střední rozsah. Odpovídající ochrana jednotlivých složek životního prostředí a veřejného zdraví bude zajištěna v příslušných správních řízeních (územní řízení, stavební řízení), případně v procesech EIA. Příslušná opatření k předcházení, snížení či kompenzaci negativních vlivů jsou uvedena v následující kapitole č. 7.

7. PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZÁVAŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z PROVEDENÍ KONCEPCE

Hlavním cílem SEA hodnocení Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020 je zjištění, zda Cyklostrategie zohledňuje problematiku životního prostředí a jeho ochrany, respektive zda neobsahuje návrhy, které by mohly představovat potenciální rizika pro životní prostředí. Na základě provedeného hodnocení (viz kapitola 6) je možné konstatovat, že Cyklostrategie zohledňuje dostatečným způsobem problematiku ochrany životního prostředí. Nejzávažnější negativní vlivy lze očekávat ve spojení s realizací nových cyklostezek a jejich doprovodných zařízení na zvláště chráněných územích. Většina navržených aktivit a záměrů má pozitivní vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví.

Dalším cílem SEA hodnocení je stanovit opatření, která zajistí odpovídající ochranu jednotlivých složek životního prostředí při realizaci Cyklostrategie. Na základě provedeného hodnocení vlivů navrhovaných aktivit doporučujeme při výběru a realizaci projektů uplatnit následující opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů na životní prostředí. Navrhovaná opatření vyplývají z vyhodnocení vlivů navrhovaných aktivit na jednotlivé složky životního prostředí (kapitola 6) a veřejné zdraví (kapitola 12).

1. Při lokalizaci nových cyklostezek a cyklotras v maximální možné míře využívat stávající polní a lesní cesty.
2. Při lokalizaci nových cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury na území CHKO spolupracovat s příslušnou Správou CHKO.
3. Při lokalizaci nových cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury na území, které je památkově chráněno, spolupracovat s orgány státní památkové péče.
4. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území, prvků ÚSES, minimalizovat fragmentaci krajiny.
5. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury vyloučit, případně minimalizovat zásah do biocenter ÚSES, křížení s biokoridory ÚSES vyřešit tak, aby byla co možná nejméně ovlivněna funkčnost biokoridoru.
6. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1. a 2. třídě ochrany ZPF.
7. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.

8. Před realizací cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury zasahujících do chráněných ložiskových území, prognózních zdrojů surovin, poddolovaných území, či na území se sesuvy a svahovými deformacemi zpracovat podrobný inženýrsko geologický průzkum
9. Před realizací cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury v odůvodněných případech zajistit zpracování biologického hodnocení záměru dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
10. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury v záplavových územích zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů v území během povodňových průtoků.
11. V odůvodněných případech (např. v blízkosti zdrojů podzemních vod) doporučujeme zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.
12. Věnovat pozornost architektonickému ztvárnění doprovodných drobných staveb a to především v místech se zvýšenou ochrannou krajinného rázu (přírodní parky, CHKO).
13. Při realizaci aktivit umístěných ve volné krajině doporučujeme v odůvodněných případech zpracovat hodnocení vlivu na krajinný ráz.
14. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury minimalizovat vznik odpadů, v maximální míře využívat recyklované materiály.
15. Při zpřesňování trasy cyklostezky „Velká Bíteš – Křoví“ a cyklostezky „Jihlava – Třebíč – Raabs“ vyhnout se přítomným dobývacím prostorům.
16. Při zpřesňování trasy cyklostezky „Slunečná zátoka – Smrčná“ prověřit možnost vedení cyklostezky mimo území přírodní rezervace Stvořidla, případně vedení cyklostezky po stávající značené turistické trase.
17. Při zpřesňování trasy cyklostezky „Trasa Jihlava – Třebíč- Raabs“ v úseku Přímělkov - Dolní Smrčné prověřit možnost vedení cyklostezky mimo území přírodní rezervace Údolí Brtnice, případně vést cyklostezku co nejbliže přítomné železniční trati.
18. Při zpřesňování trasy a při realizaci cyklostezky „Nové Město na Moravě-Žďár nad Sázavou,“ minimalizovat zásah do I. zóny CHKO Žďárské vrchy v lokalitě rybníky Vališáky.
19. Při zpřesňování trasy a při realizaci cyklostezky „Nové Město na Moravě, rybníky Vališáky,“ minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
20. Při zpřesňování trasy a při realizaci cyklostezky „Nové Město na Moravě, Zichův rybník-rozcestí u Černého rybníka,“ minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
21. Při zpřesňování tras cyklostezek ve Žďáru nad Sázavou (záměr „Žďár nad Sázavou – navrhovaný systém řešení cyklistické dopravy ve městě dle zpracovaného generelu“) a při jejich realizaci minimalizovat zásahy do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.

22. Při realizaci cyklostezky „Propojení Chotěboř – Ždírec nad Doubravou varianta přes Bílecký les s využitím železniční vlečky,“ nezasahovat do II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
23. Realizaci cyklostezky „Měřín – Velké Meziříčí – Velká Bíteš“ koordinovat se záměrem homogenizace silnice II/602 (záměr DK32 v ZÚR Kraje Vysočina), aby byla odstraněna přítomná migrační bariéra.
24. Realizaci cyklostezky „Štoky, propojení obce Štoky s částí obce Antonínův Důl“ koordinovat se záměrem homogenizace silnice I/38 (záměr DK01 v ZÚR Kraje Vysočina), aby byla odstraněna přítomná migrační bariéra.
25. Při výběru projektů zohlednit problematiku ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a to zapracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 vyhodnocení do celkového systému hodnocení a výběru projektů
26. Sledovat vývoj kvality životního prostředí na území Kraje Vysočina dle odpovídajících indikátorů. Návrh indikátorů je uveden v kapitole 9 vyhodnocení.

Vedle opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů na životní prostředí jsou důležitým nástrojem ochrany životního prostředí environmentální kritéria (indikátory) pro výběr projektů, která navrhuje v hodnocení SEA v kapitole 11. Využití těchto kritérií by mělo zajistit, aby nebyly podpořeny projekty s nepřijatelnými negativními vlivy na životní prostředí a naopak aby podpora byla směřována na projekty, které jsou šetrné vůči životnímu prostředí.

8. VÝČET DŮVODŮ PRO VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT A POPIS, JAK BYLO POSUZOVÁNÍ PROVEDENO, VČETNĚ PŘÍPADNÝCH PROBLÉMŮ PŘI SHROMAŽĎOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ (NAPŘ. TECHNICKÉ NEDOSTATKY NEBO NEDOSTATEČNÉ KNOW-HOW)

8.1. Varianty

Cyklostrategie Kraje Vysočina je zpracována jako jednovariantní. Pouze návrh cyklostezky „Propojení Chotěboř – Ždírec nad Doubravou“ je připraven ve dvou variantách (1) vedení cyklostezky jižně osady Bílek přes Bílecký les – vojenský areál, součástí je in-line okruh a (2) vedení cyklostezky blíže Sobíňovu. V následující tabulce je provedeno porovnání obou variant, je uvedeno pořadí variant dle vhodnosti. Při hodnotě 1,5 jsou obě varianty rovnocenné.

Tabulka 11: Porovnání variant vedení cyklostezky „Propojení Chotěboř – Ždírec nad Doubravou“

	Varianta 1	Varianta 2
Vlivy na obyvatelstvo	1,5	1,5
Vlivy na ovzduší	1,5	1,5
Vlivy na vody	1	2
Vlivy na půdu	1	2
Vlivy na horninové prostředí	1,5	1,5
Vlivy na biotu, ekosystémy	1	2
Vlivy na krajinný ráz	1,5	1,5
Vlivy na historické a kulturní charakteristiky	1,5	1,5
Součet:	10,5	13,5
Celkové pořadí:	1	2

Ani jedna z variant nevykazuje významné negativní vlivy na složky životního prostředí a veřejné zdraví. Varianta 1, přestože je delší a kříží nadregionální biokoridor ÚSES, je vyhodnocena jako vhodnější. Důvodem je její trasování po tělese železniční vlečky (většina trasy), zbytek je po zpevněné cestě a silnici I/34. Silnice I/34 tvoří hranici s CHKO Žďárské vrchy. Při realizaci nového tělesa cyklostezky doporučujeme realizovat cyklostezku mimo CHKO a při realizaci minimalizovat zásah do CHKO (II. zóna). Varianta 2 je vedena mezi zastavbou obce Sobíňov a tokem Doubrava v nové trase. Z toho vyplývají negativní vlivy záboru půdy, možné ovlivnění kvality vody solením, kácení dřevin, zábor nivních biotopů.

Jako referenční variantu k předložené Cyklostrategii lze uvažovat variantu nulovou, tj. nepřijetí této koncepce. Pravděpodobný vývoj životního prostředí na území Kraje Vysočina bez provedení Cyklostrategie je zpracován v kapitole 2.3. Většina aktivit navržená v předkládané koncepci vykazuje pozitivní vlivy na veřejné zdraví (obyvatelstvo). U stavebních záměrů (realizace cyklostezek a doprovodné

infrastruktury) byly identifikovány mírné negativní vlivy na některé složky životního prostředí. Detailní hodnocení nulové varianty proto nepovažujeme za účelné.

Variantské řešení je možné uplatnit, případně vyžadovat při navrhování konkrétních projektů. Při porovnávání případných variant a výběru nejvhodnější pro podporu v rámci Cyklostrategie doporučujeme zohlednit environmentální kritéria navržená v hodnocení SEA v kapitole 11.

8.2. Popis posuzování

Obsah posouzení vlivů na životní prostředí koncepčních materiálů je dán přílohou č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Způsob posouzení je stanoven v metodickém pokynu Ministerstva životního prostředí (MŽP) *Metodika posuzování vlivů regionálních rozvojových koncepcí na životní prostředí* (Věstník MŽP 8/2004).

Zpracovatelé SEA ve svém hodnocení vycházeli a zohlednili následující doporučení a metodiky:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27.6.2001
- Metodika posuzování vlivu koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP 8/2004)

Posuzování vlivů na životní prostředí probíhalo podle následujícího postupu:

1. Analýza stavu životního prostředí a ochrany přírody v regionu, stanovení referenčních cílů ochrany přírody
2. Analýza vztahu Cyklostrategie k národním a regionálním dokumentům týkající se ochrany životního prostředí v regionu
3. Vyhodnocení došlých vyjádření ve zjišťovacím řízení
4. Zhodnocení prioritních os, opatření a aktivit z hlediska ochrany životního prostředí a veřejné zdraví
5. Vyhodnocení vlivu navrhovaných záměrů na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví.
6. Zpracování návrhu opatření k eliminaci, minimalizaci případně kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí
7. Návrh indikátorů vlivu Cyklostrategie na životní prostředí
8. Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektu
9. Zhodnocení zpracování požadavků MŽP ze Závěru zjišťovacího řízení do Cyklostrategie a předloženého hodnocení SEA
10. Zpracování návrhu stanoviska

Součástí hodnocení SEA je posouzení vlivů na veřejné zdraví (kapitola 12 hodnocení SEA) a vyhodnocení vlivů na soustavu lokalit Natura 2000 (Příloha č. 1; zpracovatel RNDr. Lenka Šikulová).

8.2.1. Popis vlivů a orientační odhad jejich rozsahu, významnosti a charakteru

Pro identifikaci vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví, jsou využity „maticové“ hodnotící tabulky, které identifikují potenciální rizika negativních dopadů na jednotlivé složky prostředí. Při hodnocení jednotlivých navržených aktivit rozlišujeme vlivy pozitivní (+) a negativní (-), významnost kvantifikujeme číselně hodnotami 1 a 2. Hodnota -2 označuje vliv výrazně negativní, -1 negativní, +1 mírně pozitivní a +2 výrazně pozitivní. 0 indikuje, že neočekáváme žádné vlivy na příslušný referenční cíl. V některých případech je v tabulkách interval významnosti vlivu, např. -2/+1. Může se jednat o míru ovlivnění v případě realizace/nerealizace navrhovaných opatření nebo o přemístění vlivu na jinou, méně konfliktní lokalitu. Stejná stupnice byla použita při hodnocení sekundárních, synergických a kumulativních vlivů (viz kapitola 6.3 *Hodnocení koncepce z hlediska sekundárních, synergických a kumulativních vlivů*) a při hodnocení vlivů na veřejné zdraví (viz kapitola 12. *Vlivy na veřejné zdraví*).

Z hlediska rozsahu působení dělíme vlivy na bodové (v tabulce značíme písmenem (B), lokální (L) a nadlokální (N)). Bodový rozsah představuje působení v daném měřítku pouze v místě realizace na území 1 obce. Lokální působení představuje plošný rozsah území 1 obce. Nadlokální působení představuje plošný rozsah na území 2 a více obcí.

Z hlediska doby působení posuzované aktivity rozlišujeme charakter opatření krátkodobý (v tabulkách značíme k), střednědobý (s) a dlouhodobý (d).

Celkový vliv koncepce na životní prostředí doporučujeme sledovat pomocí navržených indikátorů (kapitola 11).

Pro výběr projektů, které budou podpořeny v rámci Cyklostrategie, jsme stanovili environmentální kritéria. Tato kritéria odpovídají referenčním cílům ochrany přírody a krajiny v regionu a byla přizpůsobena obsahu Cyklostrategie.

8.2.2. Zapojení veřejnosti do procesu hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí

Zapojení veřejnosti do procesu hodnocení SEA Cyklostrategie Kraje Vysočina respektuje směrnici č. 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, úmluvu EHK OSN „O přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí“ (Aarhuská úmluva) a Metodiku posuzování vlivů na životní prostředí vydané MŽP.

V souladu se zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů bylo v dubnu 2014 Ministerstvu životního prostředí předloženo oznámení koncepce. Oznámení bylo odpovídajícím způsobem zveřejněno a veřejnost měla možnost se k oznámení vyjádřit. Vyjádření veřejnosti byla zohledněna v závěru zjišťovacího řízení, který byl vydán dne 3.6.2014 pod č.j. 38400/ENV/14 (Příloha č. 7). Podmínky uvedené v závěru zjišťovacího řízení a

doručená vyjádření k oznámení jsou vypořádána v předkládaném hodnocení SEA v kapitole 14. *Souhrnné vypořádání vyjádření obdržných ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.*

8.3. Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Shromažďování údajů potřebných pro hodnocení SEA koncepce Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklodopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020 proběhlo bez větších problémů.

9. STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) VLIVU KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Při navrhování indikátorů vlivu posuzované koncepce na životní prostředí je nezbytné vycházet ze skutečnosti, že v budoucnosti bude na území Kraje Vysočina realizováno velké množství aktivit podporovaných různými koncepčními materiály. Aktivity podporované posuzovanou Cyklostrategií budou tvořit pouze určitou část těchto aktivit. Všechny realizované aktivity budou ovlivňovat životní prostředí. Konkrétní vlivy jednotlivých aktivit bude možné do určité míry identifikovat pouze přímo v lokalitě realizace a provozu konkrétní aktivity.

Základními aktivitami navrhované koncepce, které mohou mít vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, je realizace cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury. Na základě těchto záměrů a jejich možných střetů se složkami životního prostředí doporučujeme sledování následujících indikátorů:

Indikátor	jednotky
Rozloha ZPF	ha
Rozloha PUPFL	ha
Měrné emise základních znečišťujících látek do ovzduší (PM ₁₀ , SO ₂ , NO _x , CO)	t/km ²
Bezpečnost cyklistů	počty úmrtí/rok

10. POPIS PLÁNOVANÝCH OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE

Navrhovaná opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí jsou uvedena v kapitole 7 hodnocení SEA.

11. STANOVENÍ INDIKÁTORŮ (KRITÉRIÍ) PRO VÝBĚR PROJEKTU

Při výběru projektů v rámci jednotlivých opatření by mělo být zohledněno i environmentální hledisko. Pro vyhodnocení environmentálních dopadů předložených projektů navrhuje použití indikátorů (kritérií) stanovených pro jednotlivá opatření na základě referenčních cílů ochrany životního prostředí. Indikátory (kritéria) mají (a) formu otázky, na kterou lze odpovědět ano/ne a (b) formu otázky, na kterou lze odpovědět kvantifikovaným údajem, např. „Jaký bude zábor půdy?“. Na základě tohoto systému lze při porovnávání dvou nebo více projektů navržených pro jednu aktivitu identifikovat projekt šetrnější k životnímu prostředí. Doporučujeme, aby použití environmentálních kritérií bylo povinnou součástí posouzení každého projektu a aby při konečném výběru projektu mělo environmentální kritérium odpovídající váhu ve srovnání s ostatními kritérii (ekonomickými, technickými, společenskými atd.).

Navržená kritéria pro výběr projektu:

- Přispěje realizace projektu ke snížení emisí z dopravy?
- Jaký bude zábor zemědělské půdy?
- Jaký bude zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa?
- Je projekt umístěn v CHOPAV nebo ochranném pásmu vodních zdrojů?
- Dojde realizací projektu k zásahu do maloplošného ZCHÚ, biotopu zvláště chráněného druhu rostlin či živočichů nebo k zásahu do evropsky významného stanoviště?
- V případě lokalizace projektu ve velkoplošném ZCHU je realizace projektu v souladu s plánem péče?
- Zhoršuje projekt prostupnost migračních koridorů?

12. VLIVY KONCEPCE NA VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

12.1. Úvod, metodika

Hodnocení vlivů Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020 na veřejné zdraví je podle zákona o posuzování nedílnou součástí procesu posouzení vlivů na životní prostředí (SEA). Veřejné zdraví představuje zdravotní stav obyvatelstva, včetně zdravotního stavu jednotlivých populačních skupin. Je výsledkem vzájemného a dlouhodobého působení řady faktorů včetně kvality životního prostředí. Hodnocení vlivů na veřejné zdraví v rámci SEA má dva hlavní cíle, jednak minimalizovat negativní dopad hodnocené koncepce (prevence), a jednak implementovat relevantní cíle podpory zdraví.

Hodnocení vlivů na veřejné zdraví je provedeno u jednotlivých navrhovaných aktivit a záměrů. Rozlišujeme vlivy pozitivní (+) a negativní (-), významnost kvantifikujeme číselně hodnotami 1 a 2:

výrazně negativní vliv	- 2
mírně negativní vliv	- 1
bez vlivu	0
mírně pozitivní vliv	+1
výrazně pozitivní vliv	+2

V případě nemožnosti jednoznačného hodnocení vlivů je uveden interval hodnocení, např. 0/-1 což znamená „aktivita nemá vliv na veřejné zdraví, případně lze očekávat mírný negativní vliv. V případě, že aktivita je formulována velmi obecně a nelze specifikovat možné projekty, je aktivita hodnocena „?““. Což znamená, že nelze aktivitu z hlediska vlivů na veřejné zdraví odpovědně vyhodnotit.

Tabulkové hodnocení navrhovaných aktivit a záměrů je uvedeno v Příloze č. 2 a č. 3. Tabulka je společná pro hodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví. Ve sloupci vlivy na obyvatelstvo je vyhodnocen také vliv na veřejné zdraví. Socioekonomické vlivy a vlivy uplatňované životním prostředím byly hodnoceny společně. Při hodnocení jsme také zohlednili naplňování cílů Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České Republiky – Zdraví pro všechny v 21. století a Národní strategii ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí – Zdraví 2020.

12.2. Dotčená populace

Vzhledem k charakteru koncepce je potřeba za dotčenou populaci považovat všechny obyvatele Kraje Vysočina. Koncem roku 2013 v kraji žilo 510 209 obyvatel z toho bylo 253 270 mužů a 256 939 žen. Kraj Vysočina je krajem s jednou z nejnižší hustot zalidnění v ČR, 75 obyvatel na 1 km² (nižší hustotu zalidnění má pouze Jihočeský kraj 63,3 ob/km²). Největším městem kraje je krajské město Jihlava, následuje Třebíč a Havlíčkův Brod.

V roce 2012 připadalo na 1 000 obyvatel Vysočiny (středního stavu) 10,1 živě narozených dětí (průměr ČR – 10,3), což byla sedmá nejnižší hodnota mezi kraji ČR. Na 1 000 obyvatel Kraje Vysočina připadalo v roce 2012 pouze 10,2 úmrtí, což byla pátá nejnižší hodnota v mezikrajském porovnání.

Kraj Vysočina patří dlouhodobě mezi kraje s výrazně nadprůměrnou nadějí na dožití u žen - v roce 2010 zde byla druhá nejvyšší po hlavním městě Praze (81,12 let). V případě mužů vykázal Kraj Vysočina třetí nejvyšší hodnotu (75,14 let) po Praze a Královéhradeckém kraji. Tato skutečnost je dána nejen příznivým životním prostředím v kraji, ale také kvalitou zdravotnické infrastruktury na území Kraje Vysočina.

12.3. Determinanty zdraví

Veřejné zdraví je zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin. Tento zdravotní stav je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života (zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů). Tyto příčiny a podmínky je možno podrobně popsat jako komplexní vliv různých determinant, které jsou navíc často vzájemně podmíněny. Kombinují se zde endogenní a exogenní vlivy. Vedle významných determinant životního stylu se v interakci s genetickými dispozicemi uplatňují determinanty životního prostředí, psychosociální a socioekonomické. Determinanty mohou působit na zdraví přímo nebo zprostředkovaně a jejich vliv na zdraví může být negativní i pozitivní, zásadní nebo jen částečný, v rámci komplexu mnohočetných příčin onemocnění.

Navrhovaná koncepce, nebo spíše konkrétní aktivity podporované předkládanou koncepcí, může ovlivňovat zdraví buď přímo a to podporou zvýšení pohybu obyvatelstva, tak i nepřímo přes socioekonomické determinanty jako je např. zaměstnanost. Krátkodobě během realizace jednotlivých záměrů mohou působit také vlivy hluku a znečištěného ovzduší.

12.4. Hodnocení

Z hlediska vlivů na veřejné zdraví je předložená Cyklostrategie Kraje Vysočina hodnocena pozitivně. Jednoznačně naplňuje hlavní cíl národní strategie Zdraví 2020 - „Zlepšit zdravotní stav populace a snižovat výskyt nemocí a předčasných úmrtí, kterým lze předcházet“. Hodnocení navržených aktivit se pohybuje od „0“ (bez vlivu) po „2“ výrazně pozitivní vliv.

Pozitivně jsou hodnoceny aktivity realizace cyklostezek a cyklotras. Vhodnější je realizace samostatných cyklostezek a to jak ve zcela nových trasách, tak v samostatných pruzích v rámci komunikací. K podpoře zvyšování pohybu u obyvatel jistě přispějí i záměry, které rozšiřují spektrum pohybových aktivit např. „Podpora rozvoje využití cyklostezek pro in-line bruslení (v úsecích, kde je to parametricky a z hlediska bezpečnosti možné)“ nebo „Podpora využití vybraných tras i v zimním období (např. pro běžecké lyžování, popř. hipoturistika apod.)“.

Výrazně pozitivní je také aktivita „*Podpora opatření pro zvyšování bezpečnosti pohybu cyklistů a pěších (zejména v intravilánech sídel při křížení s frekventovanými silničními tahy, které často vedou centrálními částmi měst nebo při souběhu vedení cyklotras s těmito komunikacemi)*“, která vytváří předpoklad pro snižování úrazů případně úmrtí cyklistů na komunikacích.

Pozitivní vlivy lze očekávat v souvislosti s předpokládaným navýšením cestovního ruchu. Lze předpokládat zvýšení zaměstnanosti v území.

Případné negativní vlivy na veřejné zdraví jsou spojeny s obdobím výstavby nových cyklostezek případně navazující infrastruktury. Jedná se o hluk a znečištěné ovzduší z pracovních mechanismů. Tyto vlivy budou pouze časově omezené a v případě realizace stavby typu cyklostezka nelze předpokládat jejich významný vliv.

13. NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

„Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina“ je střednědobým koncepčním dokumentem, jehož hlavním cílem je analyzovat stav a potřeby cyklo dopravy a cykloturistiky na území Kraje Vysočina a navrhnout opatření, která povedou ke zlepšení a dalšímu posilování pozice cyklistiky.

První část materiálu se věnuje základním tezím vztahujícím se k cyklo dopravě a cykloturistice v obecné rovině (definování základních pojmů, jejich obecné přínosy a problémy, právní úprava, ukotvení v institucionálním systému apod.). Tato část tak vytváří základní představu o řešené problematice a vymezuje oblasti, kterými se materiál zabývá.

Druhá část se věnuje analýze současného stavu obou integrálních součástí cyklistiky na úrovni Kraje Vysočina. Analyzovány jsou jak cyklotrasy, tak stav a záměry v oblasti rozvoje cyklostezek. Pozornost je zde rovněž věnována oblasti řízení a financování rozvoje cyklistické dopravy. V závěru kapitoly jsou definovány hlavní zjištěné problémové oblasti včetně jejich promítnutí do SWOT analýzy.

Poslední, návrhová část materiálu, pak shrnuje navrhovaná opatření a aktivity, které by ve střednědobém časovém horizontu měly přispět ke zlepšení pozice cyklo dopravy a cykloturistiky v Kraji Vysočina. Jedná se jak o návrh plánovaných cyklostezek, tak je součástí strategie vznik dotačních titulů, které budou podporovat výstavbu cyklistické infrastruktury a měkké aktivity pro rozvoj cyklistiky. Tyto záměry mohou být umístěny na celém území Kraje Vysočina.

Návrhová část vychází z analytické části a stanovuje následující priority, opatření a aktivity/záměry:

Priorita A: Rozvoj cykloturistiky jako nedílné součásti rekreace, sportu a cestovního ruchu

Opatření A.1 Rozvoj sítě cyklotras a cyklostezek s primárně rekreačním využitím

Opatření A.2: Zvyšování atraktivity, propagace a ekonomického významu cykloturistiky

Opatření A.3 Rozvoj doprovodných služeb a infrastruktury pro cykloturistiku

Priorita B: Rozvoj cyklo dopravy jako integrální součásti dopravní obsluhy v území

Opatření B.1 Rozvoj infrastruktury pro cyklo dopravu

Opatření B.2 Intermodalita

Opatření B.3 Osvěta a informovanost

Priorita C: Řízení a koordinace rozvoje cyklo dopravy a cykloturistiky

Opatření C.1 Koordinace cyklo dopravy a cykloturistiky na regionální úrovni

Opatření C.2 Financování rozvoje cyklo dopravy a cykloturistiky

Opatření C.3 Zajištění jednotné prezentace Kraje Vysočina v oblasti cyklistiky

Posouzení vlivů *Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklodopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020* na životní prostředí a veřejné zdraví bylo provedeno v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů. Předmětem hodnocení byly všechny úrovně Cyklostrategie. Důraz byl kladen na vyhodnocení jednotlivých aktivit a navržených záměrů především cyklostezek.

V hodnocení byla zohledněna následující doporučení a metodiky:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27.6.2001
- Metodika posuzování vlivu koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP 8/2004)

Posuzování vlivů na životní prostředí probíhalo podle následujícího postupu:

1. Analýza stavu životního prostředí a ochrany přírody v regionu, stanovení referenčních cílů ochrany přírody
2. Analýza vztahu Cyklostrategie k národním a regionálním dokumentům týkající se ochrany životního prostředí v regionu
3. Vyhodnocení došlých vyjádření ve zjišťovacím řízení
4. Zhodnocení prioritních os, opatření a aktivit z hlediska ochrany životního prostředí a veřejné zdraví
5. Vyhodnocení vlivu navrhovaných záměrů na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví.
6. Zpracování návrhu opatření k eliminaci, minimalizaci případně kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí
7. Návrh indikátorů vlivu Cyklostrategie na životní prostředí
8. Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektu
9. Zhodnocení zpracování požadavků MŽP ze Závěru zjišťovacího řízení do Cyklostrategie a předloženého hodnocení SEA
10. Zpracování návrhu stanoviska

Při hodnocení jednotlivých aktivit a záměrů bylo posouzeno očekávané ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí. Při hodnocení byla použita semikvantitativní stupnice zahrnující hodnoty (-2, -1, 0, +1, +2, ?), tedy od potenciálně významného negativního vlivu (-2) až po potenciálně významný pozitivní vliv (+2). Z hlediska rozsahu působení byly vlivy rozděleny na bodové, lokální a nadlokální. Bodový rozsah představuje působení v daném měřítku pouze v místě realizace na území 1 obce. Lokální působení představuje plošný rozsah území 1 obce. Nadlokální působení představuje plošný rozsah na území 2 a více obcí. Z hlediska doby působení posuzované aktivity rozlišujeme charakter opatření krátkodobý, střednědobý a dlouhodobý.

Součástí procesu posuzování vlivů koncepce bylo také posouzení vlivů koncepce na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí ve smyslu ustanovení §45h a §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochraně přírody a krajiny).

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo v dubnu 2014. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 30.4.2014 zveřejněním informace o oznámení koncepce na úřední desce Kraje Vysočina a rozesláním oznámení koncepce dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Informace o oznámení (resp. oznámení koncepce) byla rovněž zveřejněna na úředních deskách dotčených obcí s rozšířenou působností a v informačním systému SEA. Ministerstvo životního prostředí ukončilo zjišťovací řízení závěrem č.j. 38400/ENV/14 ze dne 3.6.2014.

Celkově je možné konstatovat, že Cyklostrategie nevykazuje významné negativní vlivy na životní prostředí, které by mohly být důvodem pro její neschválení.

Z hlediska vlivů na veřejné zdraví je předložená Cyklostrategie Kraje Vysočina hodnocena pozitivně. Jednoznačně naplňuje hlavní cíl národní strategie Zdraví 2020 - „Zlepšit zdravotní stav populace a snižovat výskyt nemocí a předčasných úmrtí, kterým lze předcházet“. Hodnocení navržených aktivit a záměrů se pohybuje od „0“ (bez vlivu) po „2“ výrazně pozitivní vliv.

Pozitivní vlivy lze očekávat v souvislosti s předpokládaným navýšením cestovního ruchu. Lze předpokládat zvýšení zaměstnanosti v území.

Případné negativní vlivy na veřejné zdraví jsou spojeny s obdobím výstavby nových cyklostezek případně navazující infrastruktury. Jedná se o hluk a znečištěné ovzduší z pracovních mechanismů. Tyto vlivy budou pouze časově omezené a v případě realizace stavby typu cyklostezka nelze předpokládat jejich významný vliv.

Z hlediska vlivů na ostatní složky životního prostředí mohou mít dílčí negativní vlivy záměry nových cyklostezek, cyklotras a navazující infrastruktury. Tyto záměry mohou být v rámci navržených aktivit realizovány prakticky na celém území Kraje Vysočina. Jejich vyhodnocení je provedeno v předloženém SEA hodnocení v obecné rovině. Některé záměry cyklostezek mají územní průmět, ty jsou pak vyhodnoceny konkrétněji.

Z hlediska ovzduší jsou pozitivní především cyklostezky navržené v rámci dopravního skeletu měst, čímž se podporuje využití kola jako pravidelného dopravního prostředku např. do a z práce. Je to jeden z kroků pro snižování automobilové dopravy ve městech. V předkládané koncepci se to týká především měst Jihlava, Třebíč a Žďár nad Sázavou.

Nové cyklostezky a doprovodná infrastruktura představují navýšení zpevněných ploch a tím urychlují odtok povrchových vod z krajiny. Některé jsou umístěny do záplavových území. Při jejich realizaci je potřeba zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů v území během povodňových průtoků. Některé cyklostezky mohou být v zimě soleny. Výše uvedená negativa jsou významnější v chráněné oblasti akumulace vod (CHOPAV). Tři navržené cyklostezky se nacházejí v CHOPAV Žďárské vrchy – „Nové Město na Moravě – Žďár nad Sázavou“, Nové Město na

Moravě, rybníky Vališáky“ a „Nové Město na Moravě, Zichův rybník – rozcestí u Černého rybníka“. Doporučujeme v odůvodněných případech (např. v blízkosti zdrojů podzemních vod) zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.

Potenciálně negativní vlivy navržených cyklostezek a doprovodné infrastruktury jsou spojeny se zábořem půdy především půd cennějších v I. a II. třídy ochrany a zábořem či zásahem do lesních porostů. Zde se negativně projevuje délka navržených cyklostezek, čím delší cyklostezka tím větší zábor půdy.

Významný negativní vliv na horninové prostředí nebyl identifikován. Dvě navržené cyklostezky zasahují do dobývacích prostorů (1) „Velká Bíteš – Křoví“, (2) jeden úsek na cyklostezce „Trasa Jihlava – Třebíč- Raabs“ a to úsek jižně Malého Beranova. Oba střety se týkají pouze malých úseků cyklostezek a doporučujeme při dalším zpřesňování trasy se těmito střetům vyhnout.

Rizikové jsou záměry nových cyklostezek navržených do velkoplošných nebo maloplošných zvláště chráněných území. Jedná se o následující cyklostezky:

- *Ždírecko. Horní Studenec – Údavy*: III. zóna CHKO Železné hory. Realizace cyklostezky je navržena podél silnice I/37. Nepředpokládáme významné negativní vlivy na ŽP.
- *Nové Město na Moravě – Žďár nad Sázavou*: CHKO Žďárské vrchy. Cyklostezka je navržena od Žďáru nad Sázavou po rybníky Vališáky (I.zóna CHKO) po stávajících cestách, pak je vedena přes obec Radňovice volnou krajinou. Doporučujeme při zpřesňování trasy a při realizaci minimalizovat zásah do I. zóny CHKO Žďárské vrchy.
- *Nové Město na Moravě, rybníky Vališáky*: CHKO Žďárské vrchy. Jedná se o 880 m dlouhý úsek cyklostezky vedené po stávající cestě od rybníků Vališáky (I. zóna CHKO) po obec Jiříkovice. Doporučujeme při zpřesňování trasy a při realizaci minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
- *Nové Město na Moravě, Zichův rybník – rozcestí u Černého rybníka*: CHKO Žďárské vrchy. Cyklostezka je navržena po stávající cestě, končí u vymezené I. zóny CHKO. Doporučujeme při zpřesňování trasy a při realizaci minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
- *Žďár nad Sázavou – navrhovaný systém řešení cyklistické dopravy ve městě dle zpracovaného generelu*: CHKO Žďárské vrchy. Doporučujeme při zpřesňování tras a při realizaci minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.

U výše uvedených záměrů doporučujeme v dalších řízeních úzce spolupracovat se Správou CHKO a zpracovat biologické hodnocení dle zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- *Slunečná zátoka – Smrčná*: Jedná se o novostavbu cyklostezky vedenou skrz přírodní rezervaci Stvořidla. Doporučujeme prověřit vedení trasy cyklostezky, tak aby nedocházelo ke střetu s PR Stvořidla, případně vedení cyklostezky po stávající značené turistické trase.
- *Trasa Jihlava – Třebíč- Raabs – úsek Přímělkov - Dolní Smrčné*: Jedná se o novostavbu cyklostezky vedenou přes přírodní rezervaci Údolí Brtnice. Trasa cyklostezky je vedena v koncové části podél železnice. Doporučujeme prověřit

možnost vedení cyklostezky mimo území přírodní rezervace Údolí Brtnice, případně vést cyklostezku co nejbližše železniční trati.

Negativní vlivy nelze vyloučit u záměrů, které zasahují do územního systému ekologické stability. Devět záměrů zasahuje do regionálního biokoridoru, tři do nadregionálního biokoridoru. Závažnější jsou zásahy do biocenter, žádný záměr nezasahuje do nadregionálního biocentra, tři zasahují do regionálního biocentra. Doporučujeme minimalizovat zásahy do prvků ÚSES.

U nových cyklostezek, které jsou navrženy v souběhu s frekventovanou komunikací může dojít ke zhoršení migrační prostupnosti území. Významné je to především v lokalitách, kde již byla identifikována migrační bariéra. U navržených cyklostezek se jedná o dvě trasy a to cyklostezku „Měřín – Velké Meziříčí – Velká Bíteš“ a cyklostezku „Štoky, propojení obce Štoky s částí obce Antonínův Důl“. Zde doporučujeme jejich realizaci koordinovat se záměry homogenizace přítomných silnic (záměry ze ZÚR Kraje Vysočina), aby byla odstraněna přítomná migrační bariéra.

Zásahy do krajinného rázu mohou být identifikovány u záměrů v CHKO a v přírodních parcích, které jsou vyhlášeny z důvodu ochrany krajinného rázu. Záměr cyklostezky „Slunečná zátoka – Smrčná“ je umístěn do přírodního parku Melechov a záměr „Telč – vybudování okruhu pro in-liny a cyklisty“ je umístěn do navrženého přírodního parku Javořícká vrchovina.

Množství cyklostezek vychází z městských center, které často požívá památkové ochrany. Zásah do památkově chráněných území lze obtížně vyhodnotit, vzhledem k obecnosti popisu jednotlivých cyklostezek. Při konkrétním vymezování je nezbytné spolupracovat s příslušným orgánem památkové péče.

V kapitole 7 jsou navržena opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí

Pro výběr projektů jsme stanovili environmentální kritéria (kapitola 11), při porovnávání případných variant a výběru nejvhodnější doporučujeme tato environmentální kritéria zohlednit.

Vlivy předkládané koncepce na životní prostředí doporučujeme sledovat pomocí navržených indikátorů (kapitola 9).

14. SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH KE KONCEPCI Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Ve zjišťovacím řízení se k oznámení koncepce *Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklodopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020* vyjádřily následující dotčené územně samosprávné celky, dotčené správní úřady a veřejnost:

Vyjádření dotčených územně samosprávných celků

- Město Chotěboř, vyjádření ze dne 15.5.2014
- Město Nové Město na Moravě, vyjádření č.j. MUNMNM/17768/2014 ze dne 15.5.2014

Vyjádření dotčených správních úřadů

- Ministerstvo životního prostředí, odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny, vyjádření č.j. 986/620/14 ze dne 19.5.2014
- Ministerstvo životního prostředí, odbor odpadů, vyjádření č.j. 2116/720/14 ze dne 15.5.2014
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod, vyjádření č.j. 1446/740/14 ze dne 5.5.2014
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší, vyjádření č.j. 1276/780/14 ze dne 12.5.2014
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Havlíčkův Brod, vyjádření č.j. ČIŽP/46/IPP/1407263.002/14/HZH ze dne 12.5.2014
- Krajská hygienická stanice Kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě, vyjádření č.j. KHSV/07819/2014/JI/HOK/Sme ze dne 15.5.2014
- Obvodní báňský úřad pro území krajů Libereckého a Vysočina, vyjádření č.j. SBS 13168/2014 ze dne 7.5.2014
- Správa chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy, vyjádření č.j. 01830/ZV/2014 ze dne 5.5.2014
- Krajský úřad Kraje Vysočina, Odbor životního prostředí a zemědělství, vyjádření č.j. KUJI 33043/2014, sp. zn. OŽPZ 1136/2014 Vo-2 ze dne 19.5.2014
- Městský úřad Havlíčkův Brod, Odbor životního prostředí, vyjádření č.j. OŽP/1526/2014/HO ze dne 19.5.2014

Zjišťovací řízení bylo ukončeno 3.6.2014 s následujícím závěrem:

Na podkladě oznámení koncepce a vyjádření obdržených k oznámení koncepce provedlo Ministerstvo životního prostředí podle kritérií uvedených v příloze č. 8 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) zjišťovací řízení ve smyslu § 10d výše uvedeného zákona s následujícím závěrem:

Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014 – 2020 je koncepcí, která naplňuje dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, proto bude zpracováno vyhodnocení vlivů této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle ustanovení § 10e zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Vyhodnocení požadujeme zpracovat nejen v rámci základních zákonných požadavků daných § 2, § 10b a přílohou č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, ale také se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení, zejména:

1) Vyhodnotit soulad koncepce SRCC KV s relevantními krajskými a celostátními koncepcemi, zejména s koncepcemi ochrany přírody a krajiny (např. Aktualizací Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020), s Aktualizací Strategie udržitelného rozvoje ČR, se Strategií Kraje Vysočina 2020, s plány odpadového hospodářství a s plány oblasti povodí.

2) Vyhodnotit soulad koncepce SRCC KV s Aktualizací ÚAP Kraje Vysočina 2013 a platnými územními plány měst a obcí. A dále vyhodnotit, zda je koncepce SRCC KV v souladu se strategickým dokumentem „Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí“.

3) Vyhodnotit, zda koncepce SRCC KV zohledňuje cíle a opatření Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století.

4) V případě, že koncepce SRCC KV řeší aktivity související s managementem zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000, vyhodnotit, zda jsou tyto aktivity v souladu s plánem péče resp. souhrnem doporučených opatření.

5) Vyhodnotit, jaké dopady může mít koncepce SRCC KV na zvláště chráněná území, významné krajinné prvky, přírodní parky, územní systémy ekologické stability, zranitelné biotopy, biodiverzitu, migrační prostupnost území kraje, krajinný ráz a fragmentaci přírodních biotopů a krajiny a zda předkládaný materiál respektuje limity využití území, respektive základní ochranné podmínky dané zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a bližší ochranné podmínky dané zřizovacím předpisem dotčených zvláště chráněných území, zhodnotit možný vliv realizace na úroveň biodiverzity, rozmanitost ekosystémů a na navržený nebo vymezený systém ekologické stability.

6) Navrhnout případná opatření ke snížení, vyloučení či kompenzaci negativních vlivů na zvláště chráněná území, významné krajinné prvky, přírodní parky, územní systémy ekologické stability, zranitelné biotopy, biodiverzitu, migrační prostupnost území kraje, krajinný ráz a fragmentaci přírodních biotopů a krajiny.

7) Vyhodnotit, zda a jak jsou v SRCC KV zohledněny principy ochrany ZPF, zejména s ohledem na záboru kvalitní zemědělské půdy a do jaké míry koncepce vytváří podmínky pro omezení záboru půdy a volné krajiny.

8) Vyhodnotit, jaké dopady může mít koncepce SRCC KV na ochranu PUPFL s ohledem na plnění funkcí lesa.

9) Vyhodnotit vlivy SRCC KV ve vztahu k ochraně říčních niv, podzemních a povrchových vod.

10) Závěr zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví vypořádat.

Jelikož příslušné orgány ochrany přírody svým stanoviskem podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) nevyloučily významný vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá tato koncepce hodnocení důsledků na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45h a §45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

V hodnocení požadujeme uvést jasný výrok, zda koncepce, popř. některý v ní blíže specifikovaný záměr, bude mít významný negativní vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Dále je nutné při tomto hodnocení zohlednit zejména relevantní připomínky příslušných orgánů ochrany přírody a krajiny.

V případech, kdy budou hodnoceny varianty řešení, požadujeme uvedení jasného výroku, zda jsou jednotlivé varianty přípustné nebo nepřípustné, popř. podmíněně přípustné. Dále požadujeme určení pořadí jednotlivých variant z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, ve kterém jsou jednotlivé varianty přípustné a za jakých podmínek, včetně navržení a posouzení opatření k předcházení nepříznivých vlivů, popř. k jejich vyloučení, snížení, zmírnění anebo kompenzaci. Výrok se může lišit k jednotlivým variantám.

S ohledem na počet dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávních celků a s ohledem na existenci Informačního systému SEA stanovuje příslušný úřad počet návrhů koncepce, jejichž nedílnou součástí je vyhodnocení zpracované posuzovatelem, pro předložení na 2 ks v tištěné podobě a 27 ks v elektronické podobě na CD.

14.1. Vypořádání požadavků uvedených v Závěru zjišťovacího řízení

1) Vyhodnotit soulad koncepce SRCC KV s relevantními krajskými a celostátními koncepcemi, zejména s koncepcemi ochrany přírody a krajiny (např. Aktualizací Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státní politikou životního prostředí ČR 2012-2020), s Aktualizací Strategie udržitelného rozvoje ČR, se Strategií Kraje Vysočina 2020, s plány odpadového hospodářství a s plány oblasti povodí.

Vyhodnocení, jak posuzovaná koncepce zohledňuje cíle ochrany životního prostředí definované ve státních a regionálních koncepčních materiálech, je provedeno

v kapitole předkládaného hodnocení SEA 1.2. *Vazby k národním a regionálním koncepčním dokumentům*. Na základě těchto hodnocení je možné konstatovat, že posuzovaná koncepce respektuje cíle ochrany životního prostředí definované ve zmíněných koncepčních materiálech.

2) *Vyhodnotit soulad koncepce SRCC KV s Aktualizací ÚAP Kraje Vysočina 2013 a platnými územními plány měst a obcí. A dále vyhodnotit, zda je koncepce SRCC KV v souladu se strategickým dokumentem „Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí“.*

V kapitole 1.2. *Vazby k národním a regionálním koncepčním dokumentům* je provedeno vyhodnocení vztahu předkládané koncepce a ZÚR Kraje Vysočina a dokumentu „Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí“. Konkrétní záměry jsou hodnoceny vůči aktualizovaným ÚAP Kraje Vysočina. Výsledky hodnocení jsou uvedeny v přílohách č. 2 a č.3. V rámci zjišťovacího řízení se města a obce vyjadřovaly k předložené koncepci. Jejich připomínky byly zahrnuty do předložené koncepce.

3) *Vyhodnotit, zda koncepce SRCC KV zohledňuje cíle a opatření Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století.*

Z hlediska vyhodnocení souladu s koncepcemi v oblasti veřejného zdraví byl jako relevantní dokument zvolen „Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí“, který byl schválen v lednu 2014 a konkretizuje „Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR - Zdraví pro všechny v 21. století“. Vyhodnocení vazeb předkládané koncepce a Zdraví 2020 je provedeno v kapitole předkládaného hodnocení SEA 1.2. *Vazby k národním a regionálním koncepčním materiálům*. Na základě hodnocení je možné konstatovat, že posuzovaná koncepce respektuje cíle a opatření tohoto koncepčního materiálu. Hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví je provedeno v kapitole 12. *Vlivy koncepce na veřejné zdraví*. Hodnocení navrhovaných aktivit a záměrů z hlediska vlivů na veřejné zdraví je uvedeno v přílohách č. 2 a č.3.

4) *V případě, že koncepce SRCC KV řeší aktivity související s managementem zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000, vyhodnotit, zda jsou tyto aktivity v souladu s plánem péče resp. souhrnem doporučených opatření.*

Cyklostrategie neobsahuje aktivity týkající se managementu ZCHÚ a lokalit Natura 2000. Některé záměry jsou navrženy na zvláště chráněná území. Jejich hodnocení je provedeno v kapitole 6 a příloze č. 3. Vyhodnocení vlivů koncepce na soustavu Natura 2000 je uvedeno v příloze č. 1 předkládaného SEA hodnocení.

Většina aktivit navržených v Cyklostrategii není územně lokalizována. Není proto zřejmé, které aktivity budou realizovány na území velkoplošných zvláště chráněných území (ZCHÚ). Soulad konkrétních projektů s plány péče dotčených ZCHÚ bude nezbytné zajistit v příslušných správních řízeních (územní řízení, stavební řízení).

Projekty realizované v rámci Cyklostrategie musí respektovat plány péče ZCHÚ. Tato skutečnost vyplývá ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

5) Vyhodnotit, jaké dopady může mít koncepce SRCC KV na zvláště chráněná území, významné krajinné prvky, přírodní parky, územní systémy ekologické stability, zranitelné biotopy, biodiverzitu, migrační prostupnost území kraje, krajinný ráz a fragmentaci přírodních biotopů a krajiny a zda předkládaný materiál respektuje limity využití území, respektive základní ochranné podmínky dané zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a bližší ochranné podmínky dané zřizovacím předpisem dotčených zvláště chráněných území, zhodnotit možný vliv realizace na úroveň biodiverzity, rozmanitost ekosystémů a na navržený nebo vymezený systém ekologické stability.

Dodržení ochranných podmínek zvláště chráněných území při realizaci konkrétních projektů bude nezbytné zajistit v příslušných správních řízeních (územní řízení, stavební řízení). Vyhodnocení vlivů předkládané koncepce na evropsky významné lokality a ptáčích oblastech je součástí hodnocení SEA, viz. Příloha č. 1.

Při hodnocení konkrétních záměrů bylo provedeno vyhodnocení vůči výše uvedeným složkám životního prostředí. V příloze č. 3 jsou uvedeny konkrétní střety s hodnocenými složkami ŽP, navržena jsou opatření k minimalizaci případných negativních vlivů.

6) Navrhnout případná opatření ke snížení, vyloučení či kompenzaci negativních vlivů na zvláště chráněná území, významné krajinné prvky, přírodní parky, územní systémy ekologické stability, zranitelné biotopy, biodiverzitu, migrační prostupnost území kraje, krajinný ráz a fragmentaci přírodních biotopů a krajiny.

Opatření ke snížení, vyloučení či kompenzaci negativních vlivů jsou navržena v kapitole 7. *Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce.*

7) Vyhodnotit, zda a jak jsou v SRCC KV zohledněny principy ochrany ZPF, zejména s ohledem na zábor kvalitu zemědělské půdy a do jaké míry koncepce vytváří podmínky pro omezení záboru půdy a volné krajiny.

Odpovídající ochrana ZPF při realizaci konkrétních projektů bude zajištěna v příslušných správních řízeních. Dále je ochrana ZPF zařazena jako jedno z kritérií do kapitoly 11. Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu.

V Návrhu stanoviska je uplatněn požadavek na minimalizaci záboru ZPF, především záboru půdy v 1. a 2. třídě ochrany ZPF při přípravě konkrétních záměrů.

8) *Vyhodnotit, jaké dopady může mít koncepce SRCC KV na ochranu PUPFL s ohledem na plnění funkcí lesa.*

Odpovídající ochrana PUPFL při realizaci konkrétních projektů bude zajištěna v příslušných správních řízeních. Dále je ochrana PUPFL zařazena jako jedno z kritérií do kapitoly 11. Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu.

V Návrhu stanoviska je uplatněn požadavek na minimalizaci záboru a zásahu do PUPFL, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných při přípravě konkrétních záměrů.

9) *Vyhodnotit vlivy SRCC KV ve vztahu k ochraně říčních niv, podzemních a povrchových vod.*

Odpovídající ochrana říčních niv a podzemních a povrchových vod při realizaci konkrétních projektů bude zajištěna v příslušných správních řízeních. Dále je ochrana vod zařazena jako jedno z kritérií do kapitoly 11. Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu.

10) *Závěr zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví vypořádat.*

Vypořádání všech vyjádření doručených v rámci zjišťovacího řízení je provedeno v následující kapitole.

14.2. Vypořádání připomínek z došlých vyjádření

14.2.1. Vyjádření města Chotěboř

- bez připomínek

14.2.2. Vyjádření města Nové Město na Moravě

Město Nové Město na Moravě navrhuje koncepci doplnit o níže uvedené cyklostezky v Kraji Vysočina:

Nové Město na Moravě: Zichův rybník – rozcestí u Černého rybníka

Nové Město na Moravě: rybníky Vališáky - Jiříkovice

Nové Město na Moravě Žďár nad Sázavou

Vypořádání

Cyklostezky byly do koncepce doplněny a byly také vyhodnoceny v rámci hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (předkládané SEA hodnocení).

14.2.3. Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru zvláštní územní ochrany přírody a krajiny

V daném kraji se nacházejí zvláště chráněná území, např. CHKO Železné hory a CHKO Žďárské vrchy. Požadujeme proto vyhodnotit vliv v koncepci navržených priorit a opatření na tato území. V případě, že dojde zpracovatelem k vyhodnocení negativního vlivu určité priority nebo opatření na zvláště chráněné území, požadujeme v rámci zpracování vyhodnocení navrhnout opatření k vyloučení či snížení negativních vlivů navrhovaných priorit či opatření na cíle a předměty ochrany dotčených zvláště chráněných území.

Vypořádání

V předkládaném SEA hodnocení byla Cyklostrategie vyhodnocena ve všech svých úrovních – jak priority, opatření tak aktivity a konkrétní záměry. Většina aktivit navržených v Cyklostrategii není územně lokalizovány. Není proto zřejmé, které aktivity budou realizovány na území velkoplošných zvláště chráněných území (ZCHÚ). Ochranu cílů a předmětů ochrany dotčených ZCHÚ bude nezbytné zajistit v příslušných správních řízeních (územní řízení, stavební řízení), případně v procesech EIA.

5 záměrů cyklostezek je navrženo na území velkoplošného ZCHÚ. Jejich vyhodnocení je provedeno v kapitole 6 a příloze č. 3. Opatření k minimalizaci případných negativních vlivů jsou uvedena v kapitole 7. předkládaného SEA hodnocení.

14.2.4. Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru odpadů

- bez připomínek

14.2.5. Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru ochrany vod

- bez připomínek

14.2.6. Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru ochrany ovzduší

- bez připomínek

14.2.7. Vyjádření České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu Havlíčkův Brod

- bez připomínek

14.2.8. Vyjádření Krajské hygienické stanice Kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě

- bez připomínek

14.2.9. Vyjádření Obvodního báňského úřadu pro území krajů Libereckého a Vysočina

OBÚ nemá námítky za předpokladu, že umístění navržených cyklostezek a cyklotras, které jsou uvedeny v přílohách této koncepce, respektuje zájmy z hlediska ochrany a využití nerostného bohatství a budoucí připravované projekty tras nebudou zasahovat do dobývacích prostorů.

Vypořádání

U dvou navržených cyklostezek byl zaznamenán střet s dobývacím prostorem. Jedná se o cyklostezku „Velká Bíteš – Křoví“, jejíž konec zasahuje na území DP Velká Bíteš a část cyklostezky „Jihlava – Třebíč – Raabs“, kde úsek východně osady Bradlo zasahuje do DP Velký Beranov. U těchto záměrů doporučujeme při dalším zpřesňování trasy vyhnout se DP.

4 navržené cyklostezky prochází poddolovaným územím. Zde je doporučeno zpracovat báňsko-historický posudek.

14.2.10. Vyjádření Správy chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy

Z hlediska možného vlivu na chráněná území včetně území Natura 2000 je při vyhodnocování dopadů připravovaného dokumentu ke koncepci „Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklodopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020“ třeba vycházet u jednotlivých úseků cyklotras z posouzení konkrétní lokality.

Vypořádání

Vyhodnocení konkrétních záměrů cyklostezek bylo zpracováno na základě dostupného zákresu cyklostezky do mapového pokladu (viz příloha č. 4 předkládané koncepce) a poskytnutých ÚAP v prostředí geografického informačního systému. Výsledek hodnocení je uveden v kapitole 6 a příloze č. 3.

14.2.11. Vyjádření Krajského úřadu Kraje Vysočina, Odboru životního prostředí a zemědělství

Cykloturistika a cyklodoprava je určitě významným fenoménem dnešní doby. Ovšem výstavba cyklostezek a staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí, na pozemcích určených k plnění funkcí lesa má ve většině případů významné dopady na tyto pozemky, a to zejména v souvislosti s hospodařením v dotčených lesích. Jedinou výjimkou by snad mohly tvořit lesy zařazené do kategorie lesů zvláštního určení – lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, kde převažuje rekreační funkce lesa nad ostatními funkcemi lesa. Pozemky určené k plnění funkcí lesa mají být účelně obhospodařovány podle lesního zákona a jejich využití k jiným účelům je možné

pouze ve výjimečných případech na základě výjimek udělených orgány státní správy les. Proto by mělo k umístování cyklostezek (případně i cyklotras) docházet pouze v případech, kdy není možné jiné řešení (např. napojení již existujících tras, jiné vedení trasy by nesplnilo požadovaný účel apod.). Ovšem i v těchto případech by k umístování tras cyklostezek měla být v maximální možné míře využívána stávající lesní dopravní síť. V lesích by také mě být zvolen vhodný povrch cyklostezek, protože je nutné si uvědomit, že z důvodu obhospodařování lesů je nutné využívat i těžkou techniku, která může nevhodně zvolený povrch cyklostezky nenávratně poškodit. Nevhodně umístěná cyklostezka může na dané lokalitě a zásadním způsobem omezit či ztížit obhospodařování předmětných pozemků určených k plnění funkcí lesa. Konkrétní umístění tras cyklostezek by pak mělo být řešeno s orgány státní správy lesů v rámci projednávání územních plánů a dále pak v navazujících stavebních řízeních.

Vypořádání

U některých navržených cyklostezek dochází k záborům pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL). Je doporučeno minimalizovat zábor a zásah do PUPFL. U plánovaných cyklostezek a cyklotras, u kterých v současné době trasu neznáme, doporučujeme v maximální možné míře využívat stávající cesty a komunikace, u plánované infrastruktury nezasahovat do PUPFL

14.2.12. Vyjádření Městského úřadu Havlíčkův Brod, Odboru životního prostředí

- bez připomínek

15. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ VČETNĚ NÁVRHU STANOVISKA KE KONCEPCI

Na základě provedeného hodnocení lze konstatovat, že *Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020* nebude mít závažné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví.

Návrh stanoviska

Na základě výsledků provedeného hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví navrhuje následující stanovisko k návrhu koncepce *Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020*.

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
100 10 PRAHA 10- VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne
Č. j.:

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

**podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,**

k návrhu

**„Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na
období 2014-2020.“**

Předkladatel koncepce:

Kraj Vysočina
Žižkova 57
587 33 Jihlava

Zpracovatel koncepce: **KP projekt s.r.o.**
Riegrova 1756/51
370 01 České Budějovice

Zpracovatel posouzení: **RNDr. Vojtěch Vyhnaněk CSc.**
EIA SERVIS s.r.o.
U Malše 20
370 01 České Budějovice
(držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, osvědčení č. j. 2721/4692/OEP/92/93 ze dne 11. 2. 1993, prodloužení autorizace č.j. 45099/ENV/06 ze dne 29. 6. 2006, č.j. 108951/ENV/10 ze dne 25.1.2011)

Mgr. Pavla Dušková
EIA SERVIS s.r.o.
U Malše 20
370 01 České Budějovice
(držitelka osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví dle §19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, č. j. 34758-OVZ-32.0-8. 9. 08 ze dne 19. 12. 2008, prodloužení osvědčení č.j. 47601-OVZ-32.0-22.5.13 ze dne 19.12.2013)

RNDr. Lenka Šikulová
WELL Consulting, s.r.o.
Úvoz 497/52
602 00 Brno
(držitelka autorizace k posuzování vlivů dle §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, č. j. 45617/ENV/11 1572/630/11 ze dne 30. 6 2011)

Stručný popis koncepce:

„Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020“ je střednědobým koncepčním dokumentem, jehož hlavním cílem je analyzovat stav a potřeby cyklo dopravy a cykloturistiky na území Kraje Vysočina a navrhnout opatření, která povedou ke zlepšení a dalšímu posilování pozice cyklistiky. Strategie se dělí na analytickou a návrhovou část.

Analytická část kromě charakterizace cyklistické dopravy (legislativní rámec, vztah ke koncepčním materiálům kraje, EU ČR) obsahuje analýzu cyklo dopravy v Kraji Vysočina. Výstupem této části je definice problémových oblastí a SWOT analýza problematiky cyklo dopravy v kraji.

Návrhová část materiálu shrnuje navrhovaná opatření a aktivity, které by ve střednědobém časovém horizontu měly přispět ke zlepšení pozice cyklo dopravy a cykloturistiky v Kraji Vysočina. Opatření, která jsou navržena pro období do roku 2020, jsou v návrhové části členěna do 3 prioritních os:

Priorita A: Rozvoj cykloturistiky jako nedílné součásti rekreace, sportu a cestovního ruchu

Opatření A.1 Rozvoj sítě cyklotras a cyklostezek s primárně rekreačním využitím
Opatření A.2: Zvyšování atraktivity, propagace a ekonomického významu cykloturistiky
Opatření A.3 Rozvoj doprovodných služeb a infrastruktury pro cykloturistiku

Priorita B: Rozvoj cyklo dopravy jako integrální součásti dopravní obsluhy v území

Opatření B.1 Rozvoj infrastruktury pro cyklo dopravu
Opatření B.2 Intermodalita
Opatření B.3 Osvěta a informovanost

Priorita C: Řízení a koordinace rozvoje cyklo dopravy a cykloturistiky

Opatření C.1 Koordinace cyklo dopravy a cykloturistiky na regionální úrovni
Opatření C.2 Financování rozvoje cyklo dopravy a cykloturistiky
Opatření C.3 Zajištění jednotné prezentace Kraje Vysočina v oblasti cyklistiky

Stručný popis vyhodnocení:

Posouzení vlivů Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na životní prostředí a veřejné zdraví bylo provedeno v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů. Předmětem hodnocení byly všechny úrovně Cyklostrategie. Důraz byl kladen na vyhodnocení jednotlivých aktivit a navržených záměrů (konkrétních cyklostezek).

Zpracovatelé SEA ve svém hodnocení vycházeli a zohlednili následující doporučení a metodiky:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27.6.2001
- Metodika posuzování vlivu koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP 8/2004)

Posuzování vlivů na životní prostředí probíhalo podle následujícího postupu:

1. Analýza stavu životního prostředí a ochrany přírody v regionu, stanovení referenčních cílů ochrany přírody
2. Analýza vztahu Cyklostrategie k národním a regionálním dokumentům týkající se ochrany životního prostředí v regionu
3. Vyhodnocení došlých vyjádření ve zjišťovacím řízení
4. Zhodnocení prioritních os, opatření a aktivit z hlediska ochrany životního prostředí a veřejného zdraví
5. Vyhodnocení vlivu navrhovaných záměrů na jednotlivé složky životního prostředí a na veřejné zdraví.
6. Zpracování návrhu opatření k eliminaci, minimalizaci případně kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí
7. Návrh indikátorů vlivu Cyklostrategie na životní prostředí
8. Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektu
9. Zhodnocení zpracování požadavků MŽP ze Závěru zjišťovacího řízení do Cyklostrategie a předloženého hodnocení SEA
10. Zpracování návrhu stanoviska

Při hodnocení jednotlivých aktivit bylo posouzeno očekávané ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí. Při hodnocení byla použita semikvantitativní stupnice zahrnující hodnoty (-2, -1, 0, +1, +2, ?), tedy od potenciálně významného negativního vlivu (-2) až po potenciálně významný pozitivní vliv (+2). Z hlediska rozsahu působení byly vlivy rozděleny na bodové, lokální a nadlokální. Bodový rozsah představuje působení v daném měřítku pouze v místě realizace na území 1 obce. Lokální působení představuje plošný rozsah území 1 obce. Nadlokální působení představuje plošný rozsah na území 2 a více obcí. Z hlediska doby působení posuzované aktivity rozlišujeme charakter opatření krátkodobý, střednědobý a dlouhodobý.

Hodnocení vlivů bylo prováděno metodou „ex ante“.

Součástí procesu posuzování vlivů koncepce bylo také posouzení vlivů koncepce na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí ve smyslu ustanovení §45h a §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochraně přírody a krajiny).

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo v dubnu 2014. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 30.4.2014 zveřejněním informace o oznámení koncepce na úřední desce Kraje Vysočina a rozesláním oznámení koncepce dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávním celkům. Informace o oznámení (resp. oznámení koncepce) byla rovněž zveřejněna na úředních deskách dotčených obcí s rozšířenou působností a v informačním systému SEA. Ministerstvo životního prostředí ukončilo zjišťovací řízení závěrem č.j. 38400/ENV/14 ze dne 3.6.2014

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí, zpracovaném v rozsahu přílohy č.9 zákona č. 100/2001 Sb. byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne ... *bude doplněno*.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán dle § 21 písmena d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, vydává na základě návrhu koncepce, jehož nedílnou součástí je vyhodnocení zpracované posuzovatelem koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., včetně vyhodnocení koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření k němu podaných veřejného projednání vydává:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu

„Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014-2020.“

za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska.

A. Podmínky souhlasného stanoviska:

- 1) Při realizaci vybraných projektů uplatnit odpovídající opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Návrh opatření je uveden v následujícím přehledu.
 1. Při lokalizaci nových cyklotras v maximální možné míře využívat stávající polní a lesní cesty.
 2. Při lokalizaci nových cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury na území CHKO spolupracovat s příslušnou Správou CHKO.
 3. Při lokalizaci nových cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury na území, které je památkově chráněno, spolupracovat s orgány státní památkové péče.
 4. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území, prvků ÚSES, minimalizovat fragmentaci krajiny.
 5. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury vyloučit, případně minimalizovat zásah do biocenter ÚSES, křížení s biokoridory ÚSES vyřešit tak, aby byla co možná nejméně ovlivněna funkčnost biokoridoru.
 6. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1. a 2. třídě ochrany ZPF.
 7. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury minimalizovat zábor a zásah do PUPFL.
 8. Před realizací cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury zasahujících do chráněných ložiskových území, prognózních zdrojů surovin, poddolovaných území, či na území se sesuvy a svahovými deformacemi zpracovat podrobný inženýrsko geologický průzkum
 9. Před realizací cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury v odůvodněných případech zajistit zpracování biologického hodnocení záměru dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
 10. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury v záplavových územích zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů v území během povodňových průtoků.
 11. V odůvodněných případech (např. v blízkosti zdrojů podzemních vod) doporučujeme zpracovat hydrogeologický průzkum, který stanoví možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.
 12. Věnovat pozornost architektonickému ztvárnění doprovodných drobných staveb a to především v místech se zvýšenou ochrannou krajinného rázu (přírodní parky, CHKO).
 13. Při realizaci aktivit umístěných ve volné krajině doporučujeme v odůvodněných případech zpracovat hodnocení vlivu na krajinný ráz.
 14. Při realizaci cyklostezek, cyklotras a doprovodné infrastruktury minimalizovat vznik odpadů, v maximální míře využívat recyklované materiály.
 15. Při zpřesňování trasy cyklostezky „Velká Bíteš – Křoví“ a cyklostezky „Jihlava – Třebíč – Raabs“ vyhnout se přítomným dobývacím prostorům.

16. Při zpřesňování trasy cyklostezky „Slunečná zátoka – Smrčná“ prověřit možnost vedení cyklostezky mimo území přírodní rezervace Stvořidla, případně vedení cyklostezky po stávající značené turistické trase.
 17. Při zpřesňování trasy cyklostezky „Trasa Jihlava – Třebíč- Raabs“ v úseku Přímělkov - Dolní Smrčné prověřit možnost vedení cyklostezky mimo území přírodní rezervace Údolí Brtnice, případně vést cyklostezku co nejbližší přítomné železniční trati.
 18. Při zpřesňování trasy a při realizaci cyklostezky „Nové Město na Moravě-Žďár nad Sázavou,“ minimalizovat zásah do I. zóny CHKO Žďárské vrchy v lokalitě rybníky Vališáky.
 19. Při zpřesňování trasy a při realizaci cyklostezky „Nové Město na Moravě, rybníky Vališáky,“ minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
 20. Při zpřesňování trasy a při realizaci cyklostezky „Nové Město na Moravě, Zichův rybník-rozcestí u Černého rybníka,“ minimalizovat zásah do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
 21. Při zpřesňování tras cyklostezek ve Žďáru nad Sázavou (záměr „Žďár nad Sázavou – navrhovaný systém řešení cyklistické dopravy ve městě dle zpracovaného generelu“) a při jejich realizaci minimalizovat zásahy do I. a II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
 22. Při realizaci cyklostezky „Propojení Chotěboř – Ždírec nad Doubravou varianta přes Bílecký les s využitím železniční vlečky,“ nezasahovat do II. zóny CHKO Žďárské vrchy.
 23. Realizaci cyklostezky „Měřín – Velké Meziříčí – Velká Bíteš“ koordinovat se záměrem homogenizace silnice II/602 (záměr DK32 v ZÚR Kraje Vysočina), aby byla odstraněna přítomná migrační bariéra.
 24. Realizaci cyklostezky „Štoky, propojení obce Štoky s částí obce Antonínův Důl“ koordinovat se záměrem homogenizace silnice I/38 (záměr DK01 v ZÚR Kraje Vysočina), aby byla odstraněna přítomná migrační bariéra.
 25. Při výběru projektů zohlednit problematiku ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a to zapracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 vyhodnocení do celkového systému hodnocení a výběru projektů
 26. Sledovat vývoj kvality životního prostředí na území Kraje Vysočina dle odpovídajících indikátorů. Návrh indikátorů je uveden v kapitole 9 vyhodnocení.
- 2) Sledovat vývoj kvality životního prostředí na území Kraje Vysočina dle odpovídajících indikátorů. Návrh indikátorů je uveden v následující tabulce:

<i>Indikátor</i>	<i>jednotky</i>
Rozloha ZPF	ha
Rozloha PUPFL	ha
Měrné emise základních znečišťujících látek do ovzduší (PM ₁₀ , SO ₂ , NO _x , CO)	t/km ²
Bezpečnost cyklistů	počty úmrtí/rok

- 3) Při výběru projektů zohlednit následující kritéria
- Přispěje realizace projektu ke snížení emisí z dopravy?
 - Jaký bude zábor zemědělské půdy?
 - Jaký bude zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa?
 - Je projekt umístěn v CHOPAV nebo ochranném pásmu vodních zdrojů?
 - Dojde realizací projektu k zásahu do maloplošného ZCHÚ, biotopu zvláště chráněného druhu rostlin či živočichů nebo k zásahu do evropsky významného stanoviště?
 - V případě lokalizace projektu ve velkoplošném ZCHU je realizace projektu v souladu s plánem péče?
 - Zhoršuje projekt propustnost migračních koridorů?

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

1. Při přípravě konkrétních činností a záměrů podle této koncepce respektovat vymezení lokalit soustavy Natura 2000, usilovat o přípravu řešení s minimálními negativními vlivy na předměty ochrany těchto lokalit, v ideálním případě vlivy zcela eliminovat.
2. Při výběru nových tras cyklostezek a cyklotras se pokud možno vyhýbat území lokalit soustavy Natura 2000 a jejich bezprostřednímu okolí, případně zde volit trasy využívající stávajících cest a tyto cesty nezneprůhledňovat ani jinak stavebně neupravovat. Minimalizovat zásahy v okolí cyklotras a cyklostezek.
3. Prvky ostatní infrastruktury jako jsou např. parkoviště umisťovat mimo území lokalit soustavy Natura 2000 a jejich bezprostřední okolí, doplňkový mobiliář cyklotras a cyklostezek (odpočívadla, lavičky, infotabule apod.) realizovat s ohledem na ochranu lokalit.
4. Při přípravě a pořádání sportovních a cykloturistických akcí respektovat vymezení lokalit soustavy Natura 2000 a zajistit jejich ochranu.
5. Všechny konkrétní činnosti a připravované záměry s potenciálním vlivem na lokality soustavy Natura 2000 posoudit v procesu dle §45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, a to vždy včetně kumulativních vlivů.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu dle § 10g odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci. Dále upozorňujeme schvalující orgán na povinnost ve smyslu § 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Výše uvedené povinnosti je třeba respektovat s ohledem na požadavky směrnice 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého opatření co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v. r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk kulatého razítka se státním znakem č. 11)

ÚDAJE O ZPRACOVATELÍCH HODNOCENÍ

Zpracovatelé hodnocení:

RNDr. Vojtěch Vyhnálek CSc.

(držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, osvědčení č.j. 2721/4692/OEP/92/93 ze dne 11.2.1993, prodloužení autorizace č.j. 45099/ENV/06 ze dne 29.6.2006, č.j. 108951/ENV/10 ze dne 25.1.2011)

EIA SERVIS s.r.o., U Malše 20, 370 01 České Budějovice

Mgr. Pavla Dušková

(držitelka osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví dle §19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, č. j. 34758-OVZ-32.0-8. 9. 08 ze dne 19.12.2008, prodloužení osvědčení č.j. 47601-OVZ-32.0-22.5.13 ze dne 19.12.2013)

EIA SERVIS s.r.o., U Malše 20, 370 01 České Budějovice

RNDr. Lenka Šikulová

(držitelka autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, udělené Ministerstvem životního prostředí ČR rozhodnutím č. j. 45617/ENV/11-1572/630/11)

WELL Consulting s.r.o, Úvoz 497/52, 602 00 Brno

Spolupracující osoby:

Ing. Alexandra Čurnová, EIA SERVIS s.r.o.

Mgr. Radomír Mužík, držitel autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., osvědčení č.j. 39738/ENV/10 ze dne 6.5.2010, EIA SERVIS s.r.o.

Mgr. Alexandra Příbylová, EIA SERVIS s.r.o.

V Českých Budějovicích

31.července 2014

EIA SERVIS s.r.o.
Mgr. Pavla Dušková

EIA SERVIS s.r.o.
RNDr. Vojtěch Vyhnálek, CSc.